

ČEKÁNÍ NA HOSPODINA

VSTUPNÍ SLOVA

Libost má Hospodin v těch, kteříž se ho bojí, a kteříž doufají v milosrdenství jeho. Chval, Jeruzaléme, Hospodina, chval Boha svého, Sione. Nebo on utvrzuje závory bran tvých, požehnání udílí synům tvým uprostřed tebe. On působí v končinách tvých pokoj, a bělí pšeničnou nasycuje tě. (Ž 147,11-14)
Haleluja!

PÍSEŇ č. 85 Vždy, Pane, dobře svým jsi činíval

MODLITBA

Hospodine, Pane náš, někdy prožíváme chvíle radostné a nadějně, jindy nás obklíčí zklamání a úzkost. V našem životě se úspěchy a neúspěchy střídají jako den a noc. Když je nám dobře, nechceme si připustit, že se to může změnit, a když je nám zle, ztrácíme naději, že bude lépe. Když jsme na vrcholu, neumíme být vděční a pokorní. A když jsme na dně, ztrácíme hlavu. Ty nás, Pane, učíš moudrosti, jak nebýt závislí na tom, zda se nám daří nebo nedaří. Učíš nás, abychom byli věrní, spravedliví a poctiví bez ohledu na to, zda to přináší okamžité výsledky. Prosíme, dej nám sílu a trpělivost, pokud právě prožíváme těžké období, a nenech nás propadnout pýše, jestliže nám nic neschází a myslíme si, že nám nic nehrozí. Ale ať už si výskáme nebo stýskáme, v jednom se shodneme: Prosíme, navštiv nás dnes svým Slovem a dej nám poznat svou uklidňující přítomnost a uzdravující lásku.
Amen

ČTENÍ PÍSMÁ SVATÉHO

První čtení je z žalmu 69., od 2. do 19. verše:

Zachraň mě, můj Bože, vody mi pronikly k duši! V bahně hlubiny se topím...

PÍSEŇ č. 433 Otče náš, milý Pane

KÁZÁNÍ

Základem kázání je 130. žalm:

Poutní píseň. Z hlubin bezedných tě volám, Hospodine, Panovníku, vyslyš můj hlas! Kéž tvé ucho pozorně vyslechne moje prosby...

Milí bratři, milé sestry! Stotřicátý žalm je známý a často užívaný biblický text. Přebásl ho Martin Luther i Jan Blahoslav. Patří mezi kající žalmy, užívá se v pohřební liturgii a katoličtí kněží se ho modlí, když se připravují k bohoslužbě. Některé synagogy mají dokonce sníženou podlahu, aby mohl být beze zbytku naplněn začátek tohoto žalmu: ***Z hlubokosti volám k tobě.***

O jakou hlubinu však jde? O takovou, v níž se člověk cítí ztracen, opuštěn, zapomenut a ponížen. Na hlubině je nejhorší, že nemá dno, od kterého bychom se mohli odrazit. Hlubina – to je bahno, do něhož člověk zapadá stále níž. Čím víc sebou zmítá, tím hlouběji klesá. Hlubina znamená pomalý, ale nezadržitelný pád, při němž se není kde zachytit. Do hlubin nás může strhnout nemoc, úmrtí blízkého člověka, nesoulad v manželství, falešní přátelé, osobní zklamání, dnes už i podnikatelský neúspěch a samozřejmě vlastní chyby a selhání, jejichž důsledky na nás postupně dolehnou. Hlubina je situace, která v dané chvíli nemá řešení. Hlubina znamená zoufalství, bezradnost, strach a většinou i rezignaci. Hlubina je to, co neumíme zvládnout. Všechno, co nám přeroste přes hlavu. Hlubina je propast. Tunel bez konce.

Ale z každé hlubiny se dá volat k Hospodinu. I kdyby byla úzkost a samota sebevětší, nic na světě nemůže umlčet naši modlitbu. Neexistuje situace, v které by nás Bůh neslyšel. Není takového selhání a ostudy, aby se člověk nemohl uchýlit k Bohu a prosit jej o pomoc.

Modlitba je ta tenká nit, která nás udrží při životě. Důvěra v Boha dává člověku naději i tam, kde žádná viditelná naděje není.

Panovníku, vyslyš můj hlas! Kéž tvé ucho pozorně vyslechne moje prosby. Každý z nás dokáže vydržet daleko víc bolesti a ponížení, než si umí představit, ale potřebuje k tomu někoho, s kým by mohl mluvit a své trápení s ním sdílet. Dnes nám naši samotu pomáhá přemoci třeba mobilní telefon. Jak mnoho znamená krátká SMS zpráva a povzbuzení od rodiny a přátel, když jsme v nemocnici, daleko na cestách nebo před těžkou zkouškou. Na modlitbu sice tak bezprostřední odpověď neobdržíme, ale už to, že nás Bůh slyší a rozumí našim úzkostem, je velická a cenná pomoc. Nejhorší by bylo, kdyby o našem trápení nikdo nevěděl. Modlitba však znamená, že naše trápení není zbytečné ani zapomenuté. Je uloženo v Božím srdci a paměti. Kdo se modlí, nikdy a nikde není sám.

Budeš-li mít, Hospodine, na zřeteli nepravosti, kdo obstojí, Panovníku? To znamená, že smíme volat k Bohu, i když jsme zatíženi hříchem a své trápení jsme si zavinili sami. Je snadné volat k Bohu, když se dostaneme do průšvihů, za který nemůžeme. Modlitba se pak stává de facto stížností. Ptáme se Boha: Proč se propadám do hlubiny právě já, který jsem nic zlého neprovedl? Proč musím trpět, když za nic nemohu? Když se člověk cítí nevinný, jako by měl v rukou argument, že by mu Pán Bůh – je-li spravedlivý – měl pomoci.

Ale žalmista iluzi vlastní spravedlnosti nepodléhá. Je mu jasné, že si většinu svých trápení nějakým způsobem zavinil sám. Modlí se, ačkoli ví, že na Boží pomoc nemá nárok. Nepřichází s výčitkami. Prosí o milost. A tak to má být. Člověk totiž snadno upadá do dvou extrémů. Buď se s Bohem hádá a cítí se nespravedlivě pokořen, nebo si naopak všechno vyčítá a propadá se do své bezradnosti ještě víc. Ani jedno ani druhé však nikam nevede.

Naš žalmista ví jednu důležitou věc. Bůh není zajatcem své vlastní spravedlnosti. Bůh není soudce, kterému nezbývá nic jiného než trestat. U Boha je odpuštění. Bůh ruší všechny příčiny a následky tím, že z člověka snímá jeho břímě, maže jeho dluhy. Nepřipomíná si naše chyby a tahá za nás kaštiny z ohně.

Ale u tebe je odpuštění; tak vzbuzuješ bázeň. Ano, je to odpuštění, kterým v nás Hospodin vzbuzuje bázeň, víru a autoritu, nebo

jak říkají Kraličtí: 'activost'. Řeklo by se, že bázeň a respekt bude mít pouze ten, před nímž se všichni třesou, kdo je přísný, nesmlouvavý, důsledný a spravedlivý. Má-li být na světě pořádek, musí fungovat policie a soudy, lidé musí platit daně a nade všemi musí bdít silná ruka zákona. Kde je měkkost, slabost, neustálé výjimky, začnou si lidé dělat, co chtějí, a ničeho si neváží. Není Boží odpuštění příliš laciné? Nesvádí nás Boží milost k tomu, že klidně dál hřešíme, protože víme, že nám to nakonec bude odpuštěno? Cynicky řečeno: Zbývá Pánu Bohu nějaká jiná možnost, než nám odpustit? Jinak by přece nebe zůstalo prázdné. Copak se mezi námi najde někdo spravedlivý? Všichni jsme zaboření v nějakém bahně. Někteří si to pouze nechťejí přiznat.

Ano, je to veliké pokušení. Nechat si Bohem odpustit, a pak klidně hřešit dál. Ale právě na tom, co s námi udělá Boží odpuštění, se pozná, co jsme zač. Když člověk selže, protože ignoruje trest a následky, které mu hrozí, je to projev jeho pýchy a hlouposti. Většina z těch, kteří se dopouštějí zlého, si říká: Já to nějak zvládnou. Já to ustojím. Já si to vyřeším. A pak jsou v tom až po uši. V tom jsme si my lidé podobní jako vejce vejci. Všechna varování jsou marná. My do toho jablka ze stromu poznání dobrého a zlého kousnout prostě musíme. A pak jsme nazí a bezmocní, jako když se na nás valí povodeň. **Z hlubokosti volám k tobě, Hospodine, vyslyš můj hlas.**

Ale když se ta povodeň zastaví a my se znovu postavíme na nohy, poznáme, že nám bylo odpuštěno. Konečně se můžeme svobodně nadechnout a znovu začít. A právě tehdy přichází nejdůležitější chvíle našeho života. Zastaví Boží dobrota a milost naši pýchu? Získá si Bůh naši úctu a respekt tím, že nás zbavil důsledků našich vin? Naše víra a oddanost Bohu neznamená, že nikdy nic zlého neprovedeme. Svůj zápas s hříchem a pokušením jsme všichni prohráli. **Budeš-li mít, Hospodine, na zřeteli nepravosti, kdo obstojí?** Mnohokrát jsme pokazili život sobě i svým bližním. Síla naší víry a hloubka vztahu k Bohu se ukáže ve chvíli, kdy prožijeme Boží odpuštění. Vyburcuje nás Boží velkorysost a věrnost ke změně života?

Bratři a sestry, je-li na světě síla, která nás může zadržet před hříchem, pak to není strach z trestu, ale vděčnost za to, že jsme byli vytaženi z bláta a špíny. Ne proto, že máme z Boha strach, ale proto, že pro nás tak mnoho dobrého učinil, snažíme se žít k jeho slávě. Je to

stále nový zápas a boj, ale stojí za to. Boží odpuštění a pochopení pro lidskou slabost, to je něco tak úžasného, že stojí za to si ho stále připomínat. A jestli někoho nepřesvědčí Boží dobrota a shovívavost, na co ještě čeká?

Žalmista pokračuje slovy, kterými nás asi moc nepotěší. **Skládám naději v Hospodina, má duše v něho naději skládá, čekám na jeho slovo.** Podstatou víry a naděje v Boha je čekání a trpělivost. Přitom právě čekání je ta nejprotivnější věc na světě. Když je nějaký problém, všichni chceme něco udělat, změnit, zařídit či podniknout. Nečinnost nebo dokonce nemožnost zasáhnout nás doslova ničí. Ale málo platné, jestliže chceme poznat Boží moc ve svém životě, musíme k tomu dát Pánu Bohu příležitost.

Je to podobné, jako když se s někým potkáme. Dokud mluvíme my, nemůžeme slyšet, co nám chce druhý říci. Chceme-li se něco dozvědět, musíme zmlknout. Podobné je to s Boží pomocí. Chceme-li poznat, jak Pán Bůh jedná v našem životě, musíme občas zastavit své horečné aktivity a všimnout si, že není všechno jen naše zásluha. Mnoho dobrých věcí se přece děje nezávisle na nás. To nemá být výzva k pasivitě ani lenosti. Když Pán Bůh jedná a pomáhá, velmi často vyžaduje naši součinnost a odvahu, ale bez čekání a trpělivosti to také nejde. Jsou věci, které nemůžeme zařídit. Můžeme je pouze vyhlížet, a když přijdou, poděkovat. Patří k nim láska, uznání, odpuštění, přátelství, důvěra, pochopení a víra. A právě tyto věci jsou v životě nejdůležitější.

Žalmista má ve svém čekání oporu a tou je Boží slovo. Slib, kterým nás Bůh ujišťuje, že nás slyší a pomůže. V Izraeli zaznělo takové slovo při chrámové bohoslužbě jako osobní požehnání, které si člověk odnášel domů a z kterého pak žil třeba celé měsíce a léta. Nám se stal tímto žehnajícím Božím slovem Ježíš Kristus. Chceme-li nahlédnout do své budoucnosti, nemusíme chodit za žádnými proroky a senzibily. Stejně by nám nic moudrého neřekli. Božím slovem, kterého se držíme, je pro nás Ježíš Kristus. V něm Bůh řekl jasné a nezrušitelné **ano** ke každému lidskému životu. V něm nám Bůh zaručil odpuštění hříchů a život věčný. Kdykoli máme pocit, že Bůh mlčí a na naše modlitby neodpovídá, držíme se evangelia Ježíše Krista, které je jasné a srozumitelné každému člověku. Všechno, co Bůh učinil v Ježíši

Kristu, je trvalý Boží závazek, který platí na věky věků. Nad každým z nás bylo vysloveno Boží **ano** při křtu. Je to slovo, které nikdo nezvrátí a které zůstává navěky.

Má duše vyhlíží Panovníka víc než strážní jítro, když drží stráž k jítro. Čekání bývá dlouhé a nejtěžší bývají právě poslední chvíle. Žalmista možná v mládí sloužil na vojně jako strážný a dobře si pamatoval, jak nekonečné jsou hodiny, kdy už se začíná blížít ráno a slunce ne a ne vyjít. Na posledních chvílích bývá nejhorší to, že většinou nevíme, že jsou poslední. Mnozí si ještě vzpomínáte, jak beznadějná byla poslední normalizační léta. Všude už se cosi dělo a u nás nic. Kdybychom v roce 1986 věděli, že za tři roky bude po všem, to by se nám krásně a v klidu čekalo. Ale většina z nás žila v domnění, že tady ti soudruzi budou navěky věků. Proto se nám všechno zdálo být tak protivné, demoralizující a bezvýchodné.

Dnes má každý hodinky, ale tehdy strážní, když se začalo rozednívat, nevěděli, zda jsou teprve čtyři, nebo už odbila šestá. Jde-li o čas Boží pomoci, nemáme hodinky, které by nám ukázaly její blízkost ani dnes. Nezbývá nám než čekat a věřit. A přitom věrně konat svou práci. **Čekej, Izraeli, na Hospodina! U Hospodina je milosrdenství, hojné je u něho vykoupění, on vykoupí Izraele ze všech jeho nepravostí.** Amen

MODLITBA

Pane, prosíme, abychom tvé Slovo zřetelně zaslechli a dovedli si ho přeložit do svých životů a situací, v nichž se právě nacházíme. Prosíme, aby nás navštívil Duch svatý, který dovede lidská slova přetavit v hlas Boží a lidské srdce pohnout k tomu, aby se změnilo a napravilo. Amen

PÍSEŇ č. 446 Moudrosti poklad z nebe

SBOROVÁ OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Pane Ježíši Kriste, chceme tě dnes prosit za církev, v které jsme vyrostli a uvěřili. Má jistě mnoho chyb a nedostatků. Často bývá vlažná, opatrná a málo zapálená, jindy zase příliš horlivá a zbrklá. Prosíme, obdaruj nás moudrými a laskavými kazateli, povolávej do našich staršovstev ochotné spolupracovníky, dej, ať se vrátí do našich společenství ti, kteří si zvykli být se svou vírou sami, dej, ať můžeme posloužit těm, kteří tě hledají, a především – ať na nikoho z bratří a sester nezapomínáme: zvláště pak na nemocné, zklamané, opuštěné a jakkoli postižené. Prosíme, požehnej práci, která se v našem sboru koná s dětmi a mládeží. Prosíme, aby v našem sboru mohl najít svůj domov a útočiště každý, kdo touží po přátelství, důvěře a Božím vedení.

Prosíme, žehnej všemu dobrému, co se v této církvi a skrze ni děje, a díla rukou našich mezi námi potvrď.

Prosíme, vytáhni z bahna úzkostí každého, kdo tě volá a komu chybí zastání. Prosíme za naše nemocné, za všechny, kterým již neujmíme více pomoci a kde čekáme na tvou pomoc a vysvobození. Smiluj se nad námi, měj s námi trpělivost a vyslyš nás, když k tobě společně voláme: Otče náš... Amen

POSLÁNÍ

Jako je v jednom těle mnoho údů a nemají všechny stejný úkol, tak i my, ač je nás mnoho, jsme jedno tělo v Kristu a jeden druhému sloužíme jako jednotlivé údy. Máme rozličné dary podle milosti, která byla dána každému z nás: Kdo má dar prorockého slova, ať ho užívá v souhlase s vírou. Kdo má dar služby, ať slouží. Kdo má dar učit, ať učí. Kdo dovede povzbuzovat, necht' povzbuzuje. Kdo rozdává, ať dává upřímně. Kdo stojí v čele, ať je horlivý. Kdo se stará o trpící, ať pomáhá s radostí. Láska necht' je bez přetvářky. Ošklivte si zlo, lněte k dobrému. Milujte se navzájem bratrskou láskou, v úctě dávej-

te přednost jeden druhému. V horlivosti neochabujte, buďte vroucího ducha, služte Pánu. (Ř 12,4-11)

POŽEHNÁNÍ

Bůh pak pokoje, kterýž toho velikého pro krev smlouvy věčné Pastýře ovcí vzkřísil z mrtvých, Pána našeho Ježíše, učiniž vás způsobné ve všelikém skutku dobrém, k činění vůle jeho, působě ve vás to, což jest libé před obličejem jeho, skrze Jezukrista, jemuž sláva na věky věků. Amen

PÍSEŇ č. 579 Ó Králi věků důstojný

CHCEŠ BÝT ZDRÁV?

VSTUPNÍ SLOVA

Zdravím vás apoštolským pozdravem: Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho i Pána Ježíše Krista.

Dobrořeč, má duše, Hospodinu, celé nitro mé, jeho svatému jménu! Dobrořeč, má duše, Hospodinu, nezapomínej na žádné jeho dobrodiní! On ti odpouští všechny nepravosti, ze všech nemocí tě uzdravuje. Vykupuje ze zkažky tvůj život, věnčí tě svým milosrdenstvím a slitováním, po celý tvůj věk tě sytí dobrem, takže se stále obnovuje tvé mládí. (Ž 103, 1–5) Amen

PÍSEŇ č. 190 V své rozličné úzkosti (1–3)

MODLITBA

Hospodine, Pane náš, ty jsi s námi v každé chvíli našeho života. Díky tobě žijeme, díky tobě svět existuje a trvá a my můžeme pokračovat v tvém dobrém díle. Vychováváme děti, snažíme se poctivě dělat svou práci, navzájem si pomáháme a přitom si užíváme mnoha krás života. Děkujeme ti za vše, co pro nás děláš. Ale musíme také přiznat, že mnohé věci se nám vymykají z rukou. Nedaří se nám být vždycky dobří. Ovládá nás sobectví a zloba. Navzájem si překážíme a jeden druhému nevěříme. Trpíme nemocemi, zklamáním a únavou. Jsou dny, kdy už z ničeho nemáme radost. Ty nás však nechceš nechat napospas našim chybám a náladám. Tvé Slovo je jako světlo, které nám ukazuje cestu ve tmě. Když promluvíš, je to jako hudba, která potěší srdce. Když zazní tvé Slovo, unavený se zvedne a dokáže jít dál. Pane, jsi jako studánka čisté vody, z které můžeme načerpat naději, pomoc a odpuštění. Prosíme, použij si dnešní biblický příběh k tomu, aby nám tvé Slovo zaznělo v uších i srdci a vyléčilo nás z našich chmur a depresí. Odpusť nám, co jsme v předchozích dnech pokazili a promarnili. Dej, ať můžeme napravit, co se ještě napravit dá. Způsob ten zázrak, aby se obyčejné lidské slovo stalo slovem Božím, které má

sílu změnit naše životy. Všichni potřebujeme uzdravit. Všichni potřebujeme naději a odvahu, a ty nám ji nabízíš, když ti budeme naslouchat s vírou a pokorou. Amen

ČTENÍ PÍSMÁ SVATÉHO

První čtení Písma svatého je z Evangelia podle Jana, kde v 5. kapitole čteme od verše 1. do 18.:

*Potom byly židovské svátky a Ježíš se vydal do Jeruzaléma.
V Jeruzalémě je u Ovčí brány rybník...*

PÍSEŇ č. 635 Tvá, Pane, láska

KÁZÁNÍ

Základem kázání je přečtený oddíl z 5. kapitoly Evangelia podle Jana, z něhož se soustředíme na 6. verš:

Když Ježíš spatřil, jak tam leží, a poznal, že je už dlouho nemocen, řekl mu: „Chceš být zdrav?“

Milí bratři a milé sestry, evangelista nás v tomto příběhu přivádí k jeruzalémskému rybníku zvanému Bethesda. Jenže místo aby u něho seděli mlčenliví rybáři, polehávají tam sami nemocní. Dlouhodobě nemocní. Připomíná to tak trochu naše „eldéenky“. Místo, kde na nás dolehne tíha lidské úzkosti a trápení. Pohled na lidi, kteří jen bezmocně leží nebo tiše naříkají, nikomu na optimismu nepřidá. Upřímně řečeno, na taková místa chodíme, jen když musíme.

Ale Ježíš tam šel, i když nemusel. Neměl tam babičku ani strýce. Odbočil na to místo, když šel na sváteční bohoslužbu do chrámu. Přišel mezi ty nemocné lidi úmyslně, aby jim ukázal, že na nich Pánu Bohu záleží. Tehdy totiž panovalo přesvědčení, že když je někdo nemocný, může si za to sám. Nemoc byla vysvětlována jako následek hříšného života. Dnes už takto zjednodušeně nemyslíme. Ale málo platné, každý nemocný se cítí opuštěný, nespravedlivě postižený

a v duchu se ptá: Proč právě já? Proč jsem odsouzený bezmocně ležet, zatímco jiní si užívají života?

Ježíšův příchod k rybníku Bethesda je proto jasným poselstvím. Nemoc nesnižuje cenu lidského života. Těm, kterým život naložil těžší břemeno, přišel Ježíš pomoci a vysvobodit je z jejich trápení. Náš příběh chce ukázat, jak k této pomoci a vysvobození dochází.

Rybník Bethesda bylo zvláštní místo. Čekalo se tam totiž na zázrak. Na dně rybníka byl přírodní pramen, z kterého v nepravidelných intervalech začala tryskat voda. Lidé věřili, že kdo se v tu chvíli ponoří do gejzíru vody jako první, uzdraví se. Všichni víme, co dokáže víra. Občas to skutečně fungovalo, podobně jako mnoho jiných zázračných pramenů. Ale dovede si to představit? Ty zástupy lidí čekajících na zázrak. Ale jen ten nejrychlejší měl šanci. Jen ten s nejostřejšími lokty. Jak na sebe asi ti nemocní museli hledět? S jakou nevraživostí si říkali: „Kdo z nich mě zas předběhne?“ V Bethesdě neplatilo žádné pořadí. Rozhodovala podobně jako v přírodě pouze síla a rychlost. Ti, co se nemohli rychle pohybovat, mohli si najmout otroka, který je do vody donesl. Ale ti, co neměli peníze ani obětavé příbuzné, neměli na uzdravení nárok. Přijde vám to kruté? Ano, ale takový je svět, v kterém vládne lidské sobectví. Buď já, nebo on. I zázraky mohou být nespravedlivé.

Ježíš přišel na svět, aby odmítl a zrušil tento zákon silnějšího a bohatšího. Někdo by možná čekal, že uzdraví všechny nemocné. Místo toho uzdravil pouze jednoho, ačkoli kolem byly desítky podobně postižených. Podstatné však je, koho si vybral. Nebyl to ten nejzbožnější, ani nejmladší, ani ten, kdo se k němu prodral jako první. Ježíš uzdravil toho, kdo byl na tom smutném místě ze všech nejdéle. Ten nejtěžší případ. Třicet osm let znamená prakticky celý život. Takový člověk už si ani nedovedl představit, že by ještě někdy mohl být zdrav. A přece i pro tyto lidi existuje naděje. To znamená, že existuje pro všechny.

To první, co Ježíš nemocnému řekl, však nebyl příkaz: „Vstaň a chod“, ale otázka: „Chceš být zdrav?“ Představte si, že by se vás takhle zeptal váš ošetřující lékař nebo sestřička. Vždyť by to byl výsměch! Copak nemocný člověk touží po něčem jiném, než aby byl zdrav? Copak uvězněný nesní o tom, že se dostane na svobodu? Copak

nezaměstnaný myslí víc na něco jiného, než že si najde práci, a osamělý na to, že se konečně zamiluje?

A přece si člověk na své trápení také postupně zvyká a smiřuje se s ním. Navenek si stěžuje, ale uvnitř to postupně vzdává. Ne, to není hřích. To je lidská slabost a bída, s kterou přišel Pán Ježíš bojovat.

Když chce člověk změnit svou situaci, neuspěje, bude-li hledat problémy pouze u druhých. Vždycky nás někdo předběhne nebo bude lepší. Ale kdo poznal Ježíše, ten zjistí, že základní problém může být v něm samotném. To já musím zmobilizovat síly a nestěžovat si na druhé. To já musím chtít a bojovat se svou nemocí. Neradi to slyšíme. Jednoduší je říci: „Nikdo mi nepomohl.“ To, co nám mnohdy chybí, však není ani tak pomoc druhých, jako naše vlastní vůle a odhodlání. Ježíš přišel, aby je svým slovem probudil a povzbudil. Právě v tom může být zázrak Boží pomoci.

Dnešní příběh je pozoruhodný tím, že tu máme vedle sebe dva druhy zázraků. Jeden je řekněme přirozený. Vody rybníka Bethesdy se občas samy od sebe zvíří, nemocní se do nich vrhají a občas se někdo z nich zázračně uzdraví. Ale jen ti nejrychlejší a nejbohatší. Přejme jim to štěstí, i když nás přeběhli.

My však víme o jiné pomoci, a ta je pro všechny. Ježíš ukazuje cestu ke změně nejen pro pár vyvolených, ale pro každého. Tím, že si vybral u rybníka Bethesdy toho nejdéle nemocného člověka, chce ukázat, že ze svých trápení se může vzchopit každý z nás. Ježíš přišel, abychom se přestali litovat a začali se sebou něco dělat. Tato cesta je ovšem těžší. Pohodlnější je čekat na zázrak a stěžovat si, že nás někdo předběhl. Uvěřit Ježíši Kristu znamená něco jiného. Postavit se překázkám a svízelm života s otevřeným hledím. Bude to těžké a možná i zdlouhavé. Ale má to smysl.

Ježíš přišel, aby nás vyzvedl od rybníků naší beznaděje a ukázal nám novou cestu. Každému z nás v přeneseném slova smyslu praví: „Vstaň, vezmi lože své a chod! Vezmi své starosti a trápení a už se jimi nenech deptat. Vždycky můžeš se svou situací něco udělat. Nikdy není pozdě. Bůh ti dá sílu, abys to zvládl.“

Když se člověk dokáže s Boží pomocí postavit na vlastní nohy, je to velké vítězství. Ale na nějakou euforii není mnoho času. Je to jen

první vyhraná bitva. Válka však ještě neskončila. Také o tom vypráví náš dnešní příběh.

To, co následuje po uzdravení nebo vyřešení obtížné situace, bývá v mnohém smyslu těžší, než jsme čekali. Když myslí nemocný na to, až bude zdrav, když myslí vězněný na život na svobodě, když myslí osamělý, jak krásné by bylo žít ve dvou, většinou si ani nepřipouští, že by to mohlo znamenat také nějaké starosti a zápasy. To, o čem lidé sní, bývá obloha bez mráčku, z které nikdy nezaprší. Ale i zdravý a úspěšný člověk má život těžký a složitý.

A právě to se našemu uzdravenému stalo. Začali ho vyšetřovat pro porušení Zákona. Byla totiž sobota a to byl den přísného pracovního lidu. Demonstrativní nošení lůžka bylo pobuřující a uzdravený nedovedl své počínání nijak vysvětlit. Neuměl ani odpovědět na to, kdo ho vlastně uzdravil. Ježíš se mu ztratil v zástupu.

Něco podobného se stává i dnes. Mnozí lidé se v životě zázračně vzchopí a najdou odvahu změnit svůj život. Překonají svou únavu a zklamání, ale přitom nevědí, kdo jim vlastně pomohl. Ta pomoc přišla zvnějšku a oni by za ni rádi poděkovali. Ale komu, když v Boha nevěří? To však neznamená, že jim nepomohl.

Ježíš nám často pomáhá jakoby na zapřenou. Tajně a nepoznán. Boží pomoc je často skrytá a docela nenápadná. Objeví se člověk, který nám pomůže, a my se jen v duchu ptáme, proč to udělal a kdo ho poslal. Teď už to víme. Byl to Ježíš, který působí skrze ruce a ústa našich bližních. Bůh nepomáhá jen věřícím, ale všem lidem bez rozdílu. A pak už záleží jen na tom, zda to člověku dojde a dá si to dohromady. Příležitostí k tomu bývá celá řada.

Ježíš se k uzdravenému přihlásil. Vyhledal v chrámu a řekl mu: „Hle, jsi zdrav. Ale už nehřeš, aby tě nepotkalo něco horšího!“ Zase tak zvláštní slovo. Jen si to představte. Někdo se po mnoha letech uzdraví a Ježíš mu řekne: „Dávej si pozor, aby se ti nestalo něco horšího.“ Copak je něco horšího než nemoc, samota, nezaměstnanost, nesvoboda nebo chudoba? Copak je něco horšího než to, co nás právě trápí?

Ano, je. To nejhorší, co by se člověku mohlo stát, je ztráta pokory a naděje. A kde jinde poznáme svou nepatrnost a slávu, než ve vztahu k Bohu? Kde jinde pozná člověk sám sebe, než před tím, kdo

jej nepředstavitelně převyšuje a přitom miluje? Slova „už nehřeš“ tu neznamenají nějaký konkrétní přestupek, ale nebezpečí zůstat lhostejný vůči Bohu a lidem. Podstatou hříchu je pýcha, která nikomu nevěří a nikoho nepotřebuje.

Být nemocný je těžké. Ale ještě těžší a horší by bylo, kdyby nám bylo všechno jedno. Je těžké být chudý. Ale ještě těžší a horší by bylo, kdybychom začali krást. Je těžké být stále poslední. Ale ještě těžší by bylo, kdyby se člověk začal mstít. Je těžké být sám, ale ještě těžší a smutnější by bylo mít rád jen sám sebe.

Z toho všeho nás přišel Ježíš vysvobodit. Přichází k nám i dnes mnoha různými způsoby. Někdy jako člověk, který pomůže. Jindy skrze slovo, které nám promluví do duše. Někdy nás postaví na nohy společenství věřících. Jindy se nás Bůh dotkne při četbě Bible, nebo když se pokoušíme modlit. Někdy prožijeme Boží přítomnost v chrámu přírody. Jindy nás překvapí v přítmi gotické katedrály.

Ale vždycky, když se člověk potká s Bohem, to znamená větší nebo menší konflikt s jeho okolím, které nechápe, co se s námi stalo. Každý, kdo se setkal s živým Bohem, se totiž nějak změní. A není snadné to druhým vysvětlit. Někteří to ustojí a stanou se z nich jiní lidé. Mnozí to však nakonec vzdají, podobně jako náš uzdravený. Prožijí Boží pomoc, ale pak se jim Ježíš ztratí, přestanou v něho důvěřovat a nadějná změna vyjde do ztracena.

Náš uzdravený totiž nešel za Ježíšem a nestal se jeho učedníkem. Místo toho udal Ježíše jeho nepřátelům a přispěl tak k jeho pozdějšímu odsouzení. Ani zázrak tedy nezmění člověka, který se změnit nechce. Pouhé uzdravení a vyřešení našich trápení ještě neznamená, že se z nás stanou noví lidé. K tomu, aby se člověk dovedl vymanit ze zasetí minulosti, je třeba se trvale spojit s Ježíšem a chodit s ním celý život.

Amen

MODLITBA

Pane Ježíši Kriste! Ty jsi nepřišel pomoci jen vyvoleným, ale nám všem. Každý z nás nějak kulhá a něco ho tíží. Prosíme tě, abychom s tvou pomocí dokázali své těžkosti statečně snášet a překonávat.

Prosíme, povzbud' nás všude tam, kde to vzdáváme a docházejí nám síly.
Amen

PÍSEŇ č. 639 Hned zrána vzdej díky

SBOROVÁ OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Pane Ježíši Kriste, prosíme tě za lidi, kteří právě prožívají těžké období, ztrátu někoho blízkého, práce nebo smyslu života. Za všechny ty, kteří se vzdávají a bojí se, že nepřijde změna. Prosíme také za ty, kteří v takových chvílích pomoc a zastání zakusili, ale nevědí, komu za ně poděkovat. Prosíme za lidi, kteří touží uvěřit a opustit své hříchy, ale zároveň se jich nedokážou vzdát. Pomož v nich probudit důvěru v tebe a tvou lásku. Otevři i naše srdce, abychom mohli nezištně milovat a přestali nenávidět. Prosíme za naše děti, aby se nebály světa kolem sebe a aby naopak nedoplatily na svou naivní důvěřivost. Dej, ať jsme jim oporou a dobrým příkladem. Prosíme za všechny, které postihl hlad a nouze, zbav je jejich trápení a dej, aby se brzy dočkali lidské pomoci. Prosíme i za lidi u moci, aby vykonávali svou práci moudře a s čistým svědomím; a prosíme i za nás, kteří můžeme výběr těchto lidí ovlivnit.

Ve tvém jménu společně voláme k našemu nebeskému Otci:
Otče náš... Amen

POSLÁNÍ

Vede se někomu z vás zle? Ať se modlí! Je někdo dobré mysli? Ať zpívá Pánu! Je někdo z vás nemocen? Ať zavolá starší církve, ti ať se nad ním modlí a potírají ho olejem ve jménu Páně. Modlitba víry zachrání nemocného, Pán jej pozdvihne, a dopustil-li se hříchů, bude mu odpuštěno. Vyznávejte hříchy jeden druhému a modlete se jeden za druhého, abyste byli uzdraveni. Velkou moc má vroucí modlitba spravedlivého... Bratří moji, zbloudí-li kdo od pravdy a druhý ho přivede nazpět,

vězte, že ten, kdo odvrátí hříšníka od bludné cesty, zachrání jeho duši od smrti a přikryje množství hříchů. (Jk 5,13–20)

POŽEHNÁNÍ

At' vás Bůh zahrne svou láskou a dobrotou. At' se vám Ježíš Kristus stane přítelem, na něhož se vždycky můžete spolehnout. At' Duch svatý otevře vaše srdce, abyste se stali požehnáním pro své bližní. Amen

PÍSEŇ č. 182 Pán Bůh je síla má

TY JSI MŮJ SYN

VSTUPNÍ SLOVA

Přednesu Hospodinovo rozhodnutí. On mi řekl: „Ty jsi můj syn, já jsem tě dnes zplodil. Požádej, a národy ti předám do dědictví, v trvalé vlastnictví i dálavy země. Rozdrtíš je železnou holí, rozbiješ je jak nádobu z hlíny.“ Nuže, králové, mějte rozum, dejte na výstrahu, soudcové země! (Ž 2, 7–10) Amen

PÍSEŇ č. 2 Proč se tak bouří národové zde

MODLITBA

Hospodine, ty jsi vložil svému Synu do ruky vládu. Vyvýšil jsi ho nade všechno stvoření, postavil nad mocnostmi i nad těmi, kteří panují národům. Učinil jsi ho Soudcem, současně však i Spasitelem. Ve tvém Jednorozeném spočinula plnost bytí. On světu zjevil – a vzdor smrti a hrobu stále zjevuje – tvou vůli, tvé plány, tvoji slávu, tebe samého. Skláníme se před tvým Synem. Míra jeho utrpení odhaluje velikost naší viny, demonstruje nezměrnost tvé lásky a je nám zdrojem spásy. Chválíme tě, Bože, za to, že jsi v Ježíši vstoupil do našich dějin i do našich životů a ukázal nám, kudy se dát. Tvůj Syn, tvé věčné Slovo, je nám světlem v temnotách. Vysvobozuje nás ze zajetí zlého a vede k jednání, v němž se náš biologický čas transformuje ve věčnost a slávu tvého Království. Tvůj Syn nás vede na hlubiny lidství – k moudrosti a pravdě. Líbáme Syna. On naplňuje kvalitou naši přítomnost. On před námi otevírá budoucnost, která do sebe vtahuje všechno, co je ryzí, pravé a svaté. On nám přináší život. Amen

ČTENÍ PÍSMO SVATÉHO

Vyslechněte oddíl zapsaný v knize Job, v kapitole 2., od verše 1. do 10.:

A nastal opět den, kdy synové Boží přišli, aby předstoupili před Hospodina; přišel mezi ně i satan, aby i on předstoupil před Hospodina...

PÍSEŇ č. 271 Jak jasně svítíš, hvězdo má (1–5)

KÁZÁNÍ

Text kázání čteme ve Zjevení Janově, v kapitole 12., verši 1. až 6. a 13. až 17.:

A ukázalo se veliké znamení na nebi: Žena oděná sluncem, s měsícem pod nohama a s korunou dvanácti hvězd kolem hlavy...

Milí bratři a sestry, je malér, když se texty, jako je tento, pokoušíme vykládat racionalisticky. Je to, jako bychom chtěli pouze v poloze logiky pochopit báseň. Říkanku tak pochopit lze. Ale čím je obsah hlubší, tím zatvrzeleji vzdoruje pouze logickému uchopení. Čtenář Bible – stejně jako čtenář poesie – musí být při četbě určitých textů schopen nadhledu a vnímat citem. Všimnout si toho, co stojí mezi řádky. Kniha Zjevení je typickým představitelem poetického literárního útvaru. Její ambicí je předejít před čtenářem, „co oko nevidělo, ucho neslyšelo a na lidskou mysl nevstoupilo“. Apokalyptik o sobě na počátku svého spisu říká, a pak to mnohokrát opakuje, že se „ocitl ve vytržení mysli“. Uvědomuje si, že co tlumočí, vybočuje z běžných myšlenkových schémat. Takové vybočení nás zpravidla znejistí. Asi je to dobře, protože vyvážený život potřebuje ustálené pořádky. Nové věci však přicházejí jen tak, že staré pořádky prolomí. Bez vizí, bez snění by byl náš život stereotypní, chudý a ubíjející. Jan vidí ve vytržení ducha, co připravil Bůh těm, kteří ho milují. A realizaci čeho nedokáže žádná moc zabránit.

To není psychologie, to je teologie. Za Janovými vizemi se skrývá Boží sdělení. „Vězeň pro slovo Boží a svědectví Ježíšovo“, jak Jan sám sebe označuje, nebyl na ostrově Patmos jen se svou úzkostí. Hospodin k němu ani tady nepřestává mluvit. Jeho projev je však jiný,

než když hranice mezi životem a smrtí nebyla tak úzká. Už to není pouhé konstatování, že Ježíš vstal. Už to není pouhé tušení, že se nás jeho zmrtvýchvstání týká. Tady na Patmu naplňuje jeho Slovo nezvratná jistota, že i když je život křehký jako **dítě**, přesto vítězí nad smrtí, která je mocná jako **drak**. Všechny ty roztodivné obrazy, které Apokalyptikovi vyvstávají před očima, míří k tomuto sdělení: **Dítě** má navrch nad **drakem**. Je tomu tak proto, že stojí na straně života. A Bůh životu straní. Bůh chce, aby všichni spaseni byli. Stranu života poznáme podle toho, že na ní nalezneme ono nebeské **dítě**. Kdo se staví vedle něho, pro toho ani smrt neznamená prohru.

Více než o dítěti se však v tom vizionářském textu mluví o **ženě**, která ho zrodila. Apokalyptik ji vidí **na nebi oděnou sluncem, s měsícem pod nohama a s korunou dvanácti hvězd kolem hlavy**. Přesně tak vypadají často mariánské sochy rozseté po celé naší zemi. **Ta žena je těhotná a křičí v bolestech, neboť přišla její hodina**. Na nebi však není sama. Objevuje se na něm i **veliký ohnivý drak s deseti rohy a sedmi hlavami**. I on má **na hlavě** – vlastně na všech svých sedmi hlavách – **královskou korunu**. Ale bez hvězd. Hvězdy, připomínající svým nespočtem Jákobovo potomstvo, drak ničí. Třetinu jich jediným máchnutím svého ocasu **smete z nebe a svrhne na zem**. Pak se postaví před ženu, aby – jakmile porodí – dílo zkázy dokončil a **pohltil její dítě**. **Syna**, který má železnou berlou pást všechny národy, hvězdu z Jákoba, žezlo z Izraele. Jeho plán se mu však nezdaří. Do děje totiž vstoupí někdo silnější, než je on. Bůh sám nad **dítětem** vztáhne svou ochrannou ruku. Dává tím najevo: Toto dítě patří mně, je to můj **Syn**!

Právě Boží otcovství je důvodem, proč **drak** tolik usiluje ono **dítě** zahubit. Nechce, aby svět získal Spasitele. Na Spasiteli totiž závisí, jaký bude konec všeho bytí. Na povaze konce pak záleží, k čemu budou lidé motivováni po celý čas, než k němu dojde. K tomu, co život buduje, nebo k tomu, co život ničí? Boží jednoznačné přiznání se k **dítěti** znamená pro **draka** prohru. A další ránu dostává hned vzápětí: „Ten dávný had, zvaný ďábel a satan, který sváděl celý svět, je svržen z nebe na zem.“ Až dosud se mohl těšit nebeskými privilegii. Svým otevřeným útokem proti Božímu Jednorozenému o ně přišel. Už nemůže ovlivňovat „nebeskou politiku“. Je sražen do prachu. Může škodit,

podrývat, otravovat, nemůže však už změnit chod dějin. To je obrovské povzbuzení pro všechny, kteří jsou pod jeho tlakem. Příchod Spasitele znamená zásadní podlomení moci „toho Zlého“, který si činí ambice být určujícím principem všeho bytí. Infikovat je zlobou, lží a nenávisť. Ničit důvěru, a když to k prosazení nestačí, tak podle zá-
útočit na bezbranného.

Soud má v sobě vždycky složku trestu i výzvu k nápravě. **Drak** ovšem po svém svržení na zem pokání nečiní. Chová se jako zločinci, o nichž soudní znalci konstatují, že „jejich resocializace je vyloučena“. Když se teď **dítě** dostalo mimo oblast jeho moci, obrací veškerou svou ničivou sílu proti **ženě**, která je **porodila**. Tradiční katolické výklady v ní jednoznačně vidí Marii. Tato identifikace ovšem naráží na problém působený veršem 17. V něm totiž čteme: **Drak v hněvu vůči té ženě rozpoutal válku proti ostatnímu jejímu potomstvu, proti těm, kdo zachovávají přikázání Boží a drží se svědectví Ježíšova**. Skřípe už to, že se zde napořád mluví o **ženě**, nikoli o panně. Hlavní problém je však v tom, že ona **žena** má po svém prvorozeném ještě další **potomstvo**. To je z hlediska katolické dogmatiky vyloučeno. Proto dnes nejen evangelisté, ale i katoličtí vykladači vidí v oné **ženě** Boží lid Staré a Nové smlouvy. Z Jáкова, zachovávajícího **přikázání Boží**, Ježíš vzešel a církev je zase subjektem, **držícím se svědectví Ježíšova**. Z Božího lidu se tak Spasitel zrodil a Boží lid rodí i Ježíšovy následovníky.

Kniha Zjevení představuje rozhodné odmítnutí císařského kultu. Kdo nevzdal v Janově době římskému císaři božskou poctu, ten propadl smrti. Apokalypsa takové zbožštění panovníka odmítá. Současně odhaluje jedinou pravou autoritu, a tou je **dítě**. Garant nového věku, který nalomenou třtinu nedolomí, kouřící knot neuhasí, zbožštěného císaře alias **draka** však svrhne z nebes. Kvůli tomuto dítěti Bůh chrání **ženu a její potomstvo** před drakovými likvidačními útoky. Nečiní je nedotknutelné, ale nedovolí, aby je **drak** zadupal do země. Jako by se tu opakovalo, co jsme slyšeli z Jobova příběhu, ve kterém Hospodin satanovi říká: „Nuže, měj si ho v moci, avšak ušetři jeho život.“ Církev – to znamená každý, kdo věří – je vydána realitě tohoto světa. A ďábel je její součástí. Čím je církev **dítěti**, které chtěl **drak** zahubit, blíže, tím zavileji na ni útočí. Nad pozemskou realitou je však realita

nebeská. Ta garantuje, že drak, který pohořel na nebi, nemá budoucnost ani na zemi. **Kdo zachovává přikázání Boží a drží se svědectví Ježíšova**, toho brány pekelné nepřemohou! Toto zaslíbení dává sílu žít na zemi nebeským způsobem. Amen

MODLITBA

Pane Ježíši Kriste, ty jsi Boží a my jsme tvoji. Toto vědomí nám vkládá na rty písničku. I když nás naše realita nepříjemně svírá, ty nás pod ní nenecháš padnout. Chceme se držet tvého svědectví a zachovávat Boží přikázání. Tato cesta vede k životu, i když na ní umíráme. Děkujeme ti, že nás na ní držíš svým Duchem. Amen

PÍSEŇ č. 512 Pojd'te všichni, kteří lkáte

SBOROVÁ OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Pane Bože, děkujeme ti, že jsi dal světu Spasitele. Nedovolil jsi ho v Betlémě zamordovat Herodovým vojákům. A když ho přibili na Golgotě Pilátovi žoldnéři na kříž, vzkřísil jsi ho z mrtvých. Není moci, která by svrhla na zem hvězdu vzešlou z Jákoba, žezlo z Izraele. Prosíme za lidi, kteří o dítěti, v němž jsi k nám přišel, nevědí a domnívají se, že nebi vládne drak. Radujeme se z toho, že jsi ze svých výsostí svrhnul tohoto nepřítele lidského pokolení dolů. Už netvoří dějiny, už pouze příštíпкаři. Otravuje tvým věrným život, ale nikomu ho už nemůže navždy odejmout. Prosíme za ty, které „ten Zlý“ ve své zlosti bolestně zasahuje. Chraň je a buduj je svým Duchem, aby byli věrní až na smrt a dostali vítězný věnec života. Otče náš... Amen

POSLÁNÍ

Vím o tvém soužení a tvé chudobě, ale jsi bohat; vím, jak tě urážejí ti, kdo si říkají židé, ale nejsou, nýbrž je to spolek sata-nův! Neboj se toho, co máš vytrpět. Hle, ďábel má některé

z vás uvrhnout do vězení, abyste prošli zkouškou, a budete mít soužení po deset dní. Bud' věrný až na smrt, a dám ti vítězný věnec života. Kdo má uši, slyš, co Duch praví církvím: „Kdo zvítězí, tomu druhá smrt neublíží.“ (Zj 2,9–11)

POŽEHNÁNÍ

Nyní toto praví Hospodin, tvůj stvořitel, Jákohe, tvůrce tvůj, Izraeli: „Neboj se, já jsem tě vykoupil, povolal jsem tě svým jménem, jsi můj. Půjdeš-li přes vody, já budu s tebou, půjdeš-li přes řeky, nestrhne tě proud, půjdeš-li ohněm, nespálíš se, plamen tě nepopálí. Neboť já Hospodin jsem tvůj Bůh, Svatý Izraele, tvůj spasitel. Amen

PÍSEŇ č. 601 Kdo chce k Bohu přijíti

SKRYTÁ ODMĚNA

VSTUPNÍ SLOVA

Sestry a bratři, s vámi všemi milost a pokoj našeho Pána.

V žalmu se zpívá: Jak je Bůh dobrý k Izraeli, k těm, kdo jsou čistého srdce. (Ž 73,1) Haleluja!

PÍSEŇ č. 442 Pane, dnešek je den chvály

MODLITBA

Ty, Bože, jsi štědrý. Tvé srdce i tvé ruce jsou pro nás stále otevřeny. A my přijímáme. Děkujeme za dnešní ráno, které vůbec nemuselo být, ale tys nám ho daroval. Děkujeme ti za jídlo, šaty a obydlí. Mohli jsme být bez domova, nazí a hladoví, ale ty jsi svět zařídil tak dobře, aby se v něm dalo žít. Děkujeme ti za blízké lidi, které dnes a denně potkáváme. Vůbec jsme se s nimi nemuseli sblížit, ale tys nám daroval porozumění. Děkujeme za poselství evangelia. Všude mohlo být jen smutno, ale tys promluvil o svém království a způsobil jsi nám radost. Děkujeme ti za Ježíše Krista. Mohl zůstat v hrobu, ale tys ho vyvedl ven a on je nyní s námi a my se učíme žít v jeho Duchu. Požehnej, prosíme, našemu dnešnímu shromáždění, ať v něm zažijeme tvou otcovskou dobrotu. Vždyť jsme tvá rodina. Amen

ČTENÍ PÍSMÁ SVATÉHO

První čtení Písma svatého je z Proroctví Izajáše, z kapitoly 1., kde od 10. do 17. verše čteme:

Slyšte slovo Hospodinovo, sodomští náčelníci, naslouchejte naučení našeho Boha, lide gomorský...

PÍSEŇ č. 627 Má duše Boha velebí

KÁZÁNÍ

Druhé biblické čtení, které bude i základem kázání, je z Evangelia podle Matouše, z kapitoly 6., od verše 1. do 4., kde jsou tato Ježíšova slova:

Varujte se konat skutky spravedlnosti před lidmi, jim na odiv; jinak nemáte odměnu u svého Otce v nebesích...

Sestry a bratři, kde člověk nosí víru? Kde je přesně uložena? Máme ji ve svém srdci? Máme ji v hlavě, ve svém rozumu, ve svých myšlenkách či představách? Anebo máme víru v celé své duši, v celé bytosti? Někdo možná víru uložil do svého bezúhonného chování, do své dobré pověsti. Jiný má zase víru přísně vymezenou církevní organizací a církevní věroukou. Ale napadlo by někoho hledat víru v rukách? Že by víra přebývala v našich dlaních, v prstech, v pažích? Kam tedy správně umístit víru?

Pán Ježíš strávil významnou část své činnosti v kopcích nad Galilejským jezerem. Vše podstatné z jeho tamějších promluv je shrnuto do „kázání na hoře“. Probírá různá témata: kdo je vlastně šťastný neboli blahoslavený, jak přistupovat ke starým zákonům, kde se nachází víra atd. Právě když se Kristus dostane k umístění víry, zvolí zvláštní pořadí. V biblickém překladu je vytyčují tři nadpisy: *jak prokazovat dobrodiní – jak se modlit – jak se postit*. Ježíš nezačne ani od srdce, ani od mysli, ani od žaludku, nýbrž začne od rukou. *Jak prokazovat dobrodiní*. Ze všeho nejdříve Ježíš vztáhne víru k rukám, neboli k našemu jednání, k našim skutkům. Co děláme, co konáme, zrcadlí naši víru. Druzí lidé naši víru zase až tak moc nepoznají z toho, co si myslíme, natož z toho, co cítíme. Každodenní život je nejlepší ukázkou víry pro každý den. Víra sídlí v rukou. Víra působí navenek. Víra ovlivňuje naše činy.

O vztahu víry a skutků byly popsány tisíce stran. O vztahu víry a skutků byla pronesena nesčetná kázání. Své k nim připojil i samotný Ježíš. ***Varujte se konat skutky spravedlnosti před lidmi, jim na odiv; jinak nemáte odměnu u svého Otce v nebesích.*** (1) Předně nám Ježíš sděluje, že o dobré skutky se má usilovat. Nenazývá je sice výslovně

dobrymi skutky, tenkrát se jim říkalo **skutky spravedlnosti**. Skutky, které jsou správné, které jsou v souladu s řádem života. Nebo se také nazývaly **skutky dobrodiní**, skutky z dobroty, ze soucitu, z milosrdenství. Ať tak či onak, pokaždé to byly skutky dobré a potřebné. Ježíš nepochybně dobré skutky samotné, zpochybňuje však jejich okázalost, když se konají lidem na odiv. Je špatně, když cílem mého dobrého činu přestane být dobro pro mého bližního a stane se jim jen dobro pro mne samotného. Má dobrá pověst, mé dobré postavení, možná i mé dobré svědomí. Když za vším hledám pro sebe zisk, nějaký přínos, užitek, nějaké plus, velice se mýlím. Nelze být přeci pořád v plusu. Rozdávat a ihned počítat s kladným výsledkem.

Když ty prokazuješ dobrodiní, ať tvá levice neví, co činí pravice, radí Ježíš. (3) „Člověče, nekalkuluj pořád, co ti tvé činy vynesou. Dělej správné věci bez ohledu na svůj prospěch. Neobdivuj sám sebe, co všechno dokážeš, čím jsi prospěšný, nepostradatelný, vážený v očích druhých lidí. Zkus se bez toho obejít.“ A jak už tomu u Ježíše bývá, svou radu poví po rabínsku pěkně vyhroceným způsobem. Nevíme, zda příměr o levé a pravé ruce Kristus znal z nějakého starého, zažitého úsloví, nebo zdali jej nově vymyslel. Každopádně jej použil výstižně. **Když ty prokazuješ dobrodiní, ať tvá levice neví, co činí pravice**. To není výzva k nekoordinované činnosti, k bezmyšlenkovitému jednání; není to výzva k nucené spontánnosti či nenápadnosti. Levice vždy přesně ví, co dělá pravice. A obráceně. Ruce vždy spoléhají jedna na druhou, počítají jedna s druhou. Ale vy nespolehejte, že vám dobrodiní něco hned tak vynesou. Nepočítejte se zjevnou odměnou za své skutky. Takový je Ježíšův důraz.

I biblická doba znala různé sponzory, dárce a nadace. V rámci římské říše byli židé známí svým propracovaným systémem podpůrné péče. A oni také byli na svůj sociální systém patřičně hrdí. Žádný jiný národ ani jiná skupina se jim nevyrovnaly. Vědomí, že všichni vyznavači jediného Boha Hospodina patří chtě nechtě k sobě, tohle jedinečné vědomí sounáležitosti zavazovalo bohaté k pomoci chudým. Židovské komunity zřizovaly výbory, které od majetných rodin vybíraly daně, z nichž se vyplácelo životní minimum nejchudším. (Mimochodem – tenkrát to životní minimum činilo 14 porcí chleba na týden, dvě skromná jídla denně.) Kromě daní ale – stejně jako dnes – existovaly

příspěvky mimořádné. Dobrovolné. Kdo chtěl a mohl, dal. Dal na chudé, na provoz špitálu, na opravu chrámu, na školní docházku. Možností bylo a je nepřeberně. Tohle Ježíš ani náznakem nekritizuje. Vždyť sám byl odkázán na dary příznivců. U evangelisty Lukáše čteme nenápadnou poznámku: *Ježíš procházel městy a vesnicemi a přinášel radostnou zvěst o Božím království; bylo s ním dvanáct učedníků a některé ženy uzdravené od zlých duchů a nemocí: Marie, zvaná Magdalská, z nichž vyhnal sedm démonů, Jana, žena Herodova správce Chuзу, Zuzana a mnohé jiné, které se o ně ze svých prostředků staraly.* (L 8,1-3) Jinými slovy – bez sponzoringu by křesťanství vznikalo obtížněji. Ježíšovi pochopitelně nevadilo dárcovství, vadil mu způsob, když se kolem toho dělá haló. ***Když prokazuješ dobrodiní, nevytrubuj před sebou, jako činí pokrytci v shromaždištích a na ulicích, aby došli slávy u lidí; amen, pravím vám, už mají svou odměnu.*** (2) Pokrytci dostali své jméno podle antických herců, kteří si v divadle zakrývali tvář škraboškou, pokrývali si ji maskou. Pokrytec byl jako herec, který před diváky hrál svou roli. Hrál si na dobrodince bídých, přitom byl ale dobrodincem především sám sobě. Chtěl slávu od lidí, a tak ji získal. Stálo jej to sice nějaké peníze, ale v očích veřejnosti byl nábožným a štedrým člověkem. Sklízел potlesk za svou obětavost, která však byla pouhou vypočítavostí.

Už bylo řečeno – židé měli propracovaný systém podpory a dárcovství. Jenže jak známo, každý lidský systém se může pokazit nebo zneužít. Ježíš byl svědkem a zároveň kritikem toho, jak se z poskytování darů doloval zisk. I v současnosti jsme svědky stejného pokrytectví. Česká republika je rájem hazardu. Nový zákon už je sice na cestě, mnozí politici by ale rádi udrželi stávající chorobný stav. (Rok 2012) Společnosti, které provozují kasina a automaty, jsou povinny část svého zisku odvést na veřejně prospěšné účely, které si samy určí!!! A ty účely jsou někdy dosti pochybné, uměle vykonstruované. Tak se i z dobročinnosti stal nástroj zisku. Zisk v podobě nezávadné pověsti, zisk v podobě nerušené existence. Vůbec nejde o potřebné lidi. Provozovatelé si prostě kupují ničím nerušený byznys. Pravice moc dobře ví, co činí levice. Je pokrytecké domnívat se, že zlomek peněz věnovaný na charitu ospravedlní kupu peněz vytahanych z nešťastných hráčů. Dobře udělala synodní rada, když před pár lety

odmítla statisíce z hazardu, třebaže by se daly vznešeně použít na tisk Biblí.

Když ty prokazuješ dobrodiní, ať tvá levice neví, co činí pravice. Tohle pravidlo však má ještě jeden podstatný význam. V jakési jihoamerické vesnici chtěli postavit sborový dům. Kazatel, který přišel z Evropy, navrhnul, ať se provede symbolická dražba cihel a tak ať se získají prostředky na stavbu. Brzy jej však jeho evropský nápad zamrzl. Vesničané snaživě kupovali cihly, avšak chudší litovali, že nemohou věnovat tolik, jako bohatí. Cítili se zahanbeni, neboť viděli, kolik dávají jejich movitější sousedé. I bez zlého úmyslu vyvolaly okázalé dary nepokoj. Je škoda, když se dobrá věc takto zkalí. Proto ať pravice neví, co činí levice. Ušetříme si ono zneklidňující porovnávání, co kdo významného udělal. Kdo věnoval víc, kdo se víc zasloužil, kdo se víc obětoval. Vždyť přece jednou přijdou dny, kdy už nám síly nebudou stačit na žádné dobré skutky, a my budeme dobrodiní spíše přijímat nežli dávat. Až do poslední chvíle se přeci předvádět a měřit nemůžeme.

Sestry a bratři, kde člověk nosí víru? V prstech, ve dlaních, v pažích, ale nejen tam. ***Tvůj Otec, který vidí, co je skryto, ti odplatí.*** (4) U Pána Boha se počítá každý čin, i ten kterého si lidé nevšimnou. Odplata však nesměruje do rukou, do uznání, do potlesku. Ta nenápadná odplata Boží se nenápadně usazuje v našich srdcích, myslích a duších. I tam tedy sídlí naše víra. Jakoupak chcete odměnu za radost, za poskytnutou pomoc, jakoupak chcete odměnu za důvěru a za naději? Kristus nás učí radovat se z jiných věcí, než z těch, které jsme dokázali. Učí nás radovat se z lidské a z Boží blízkosti. Vskutku platí, že my už jsme v skrytu nitra vydatně odměněni a odměňováni jsme i nadále.

A pokoj Boží, který převyšuje, který převyšuje každé pomýšlení, bude střežit vaše srdce i mysl v Kristu Ježíši. (F 4,7) Amen

MODLITBA

Pane, prosíme, ať naše víra ještě mocněji působí v našich v činech. Rozhojní v nás ochotu k pomoci, všímavost k problémům, štědrost v dávání. A prosíme, ať naše víra ještě mocněji působí v na-

ších nitrech. Ať se radujeme z tvého stvoření i z díla spásy. Ať naše ústa přetékají tou radostí, které je srdce plné. Amen

PÍSEŇ č. 258 Můj Ježíš mé jest žití

SBOROVÁ OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Bože, ty vidíš všechny naše činy – ty zjevné a i ty skryté. Ty dobré i ty zlé. Smiluj se nad námi.

Přimlouváme se za ty, kdo dávají štědře a obětavě. Nikdo neumí docenit jejich činy, jako ty. Povzbud' všechny, jejichž námahu není vidět, ať jsou si jisti tvou odměnou, která přesahuje lidské uznání.

Přimlouváme se za ty, kdo dávají ze zisknosti, aby si zajistili dobrou pověst, klidné svědomí, lepší postavení. Ukaž jim, že pravou životní radost si nelze koupit, nýbrž že se dostává zadarmo.

Prosíme, uč nás hospodařit s vlastními silami. Nemůžeme pomoci všem. Veď nás, ať si všimneme těch nejpotřebnějších ve svém okolí, a dej nám moudrost, abychom jim podle svých schopností uměli pomoci.

Prosíme za tvou církev. Vybavuj ji dary svého Ducha, aby slovy i činy oznamovala světu, jak to chodí ve tvém království.

Prosíme o rozumnost a citlivost pro všechny, kdo mají moc v politice, v hospodářství, v médiích, aby svou moc užívali k obecnému prospěchu.

Ochraň, prosíme, naše milé, smiluj se nad nemocnými, slabými a trpícími a posilni jejich skleslého ducha.

Jako Boží děti se přimlouváme jeden za druhého, přijmi naše tiché modlitby... Společně se modlíme: Otče náš... Amen

POSLÁNÍ

Co je platné, moji bratři, když někdo říká, že má víru, ale přitom nemá skutky? Může ho snad ta víra spasit? Kdyby některý bratr nebo sestra byli bez šatů a neměli jídlo ani na den, a ně-

kdo z vás by jim řekl: „Bud'te s Bohem – ať vám není zima a nemáte hlad“, ale nedali byste jim, co potřebují pro své tělo, co by to bylo platné? Stejně tak i víra, není-li spojena se skutky, je sama o sobě mrtvá. Někdo však řekne: „Jeden má víru a druhý má skutky.“ Tomu odpovím: Ukaž mi tu svou víru bez skutků a já ti ukážu svou víru na skutcích... Jako je tělo bez ducha mrtvé, tak je mrtvá i víra bez skutků. (Jk 2,4–18.26)

POŽEHNÁNÍ

*Požehnání Boha pokoje a spravedlnosti, požehnání Syna, jenž prolívá slzy nad utrpením světa, i požehnání Ducha, jenž nás nabádá ke smíření a naději, kéž s námi zůstává nyní i na věky.
Amen*

PÍSEŇ č. 579 Ó Králi věků důstojný

CO JE ČLOVĚK?

VSTUPNÍ SLOVA

*Hospodine, Pane náš, jak vznešené je tvoje jméno po vší zemi!
Vidím tvá nebesa, dílo tvých prstů, měsíc a hvězdy, jež jsi tam
upevnil: Co je člověk, že na něho pamatuješ, syn člověka, že se
ho ujímáš? Jen maličko jsi ho omezil, že není roven Bohu, ko-
runuješ ho slávou a důstojností. Svěřuješ mu vládu nad dílem
svých rukou, všechno pod nohy mu kladeš. (Ž 8,2.4–7) Amen*

PÍSEŇ č. 626 Jak vznešené tvé jméno

MODLITBA

Modleme se v tichosti k Bohu, který může proměnit strach ve víru.

Bože, ty sílo slabých! Tebe znát patří k plnému životu. Tobě sloužit vede k pravé svobodě. Za tebou dnes přicházíme, abychom tě nově našli uprostřed svých všedních starostí. Hledáme radost, která promění naše obyčejné chvíle v důvěrné setkání s tebou a s druhými lidmi.

Ty nejsi bohem, který ohrožuje a šíří otřesy. Děkujeme, že už mnozí u tebe našli posilu. I my chceme patřit do onoho nespočetného zástupu, který jde světem s nadějí a s láskou.

Otevři dveře a okna našeho ducha pro své Slovo, abychom v přítomném okamžiku našli požehnání na věky skrze našeho Pána a Bratra, Ježíše Krista. Amen

ČTENÍ PÍSMY SVATÉHO

První čtení Písma svatého je z Evangelia podle Marka, z kapitoly 9., od verše 2. do 8.:

*Po šesti dnech vzal s sebou Ježíš jen Petra, Jakuba a Jana
a vyvedl je na vysokou horu, kde byli sami...*

KÁZÁNÍ

Druhé čtení, které bude základem kázání, je zapsáno v Evangeliiu podle Marka, v 9. kapitole, ve verších 14. až 27., a navazuje na přečtené vyprávění o Ježíšově proměnění na hoře.

Když přišli k ostatním učedníkům, spatřili kolem nich veliký zástup a zákoníky, kteří se s nimi přeli...

Co je člověk? Co lze ještě označit jako lidský život? Sestry a bratři, tak nějak se mohl ptát otec v dnešním evangeliu. Měl nemocného syna, jehož nemoc byla zlá, tuze zlá. Lidé o něm dokonce říkali, že je posedlý zlým duchem, neboť taková hrůza se v člověku nemůže zrodit sama, to do něj musí odněkud vstoupit. Dokážeme si představit onu zdrcenou rodinu. Když si jako mladí manželé plánovali budoucnost, těšili se na děti. Ve svých snech jako všichni ostatní počítali se zdravými dětmi. Ale když se jim narodil chlapec, sen se změnil v noční můru. Syn byl už od dětství stížen onou zvláštní chorobou. Ničivou psychickou poruchou. ***Syn má špatného ducha a nemůže mluvit. Když na něj přijde, povalí ho a on má pěnu u úst, skřípe zuby a strne.*** (17n) Záchvaty připomínají epilepsii, jenže ten chlapec byl mimo běžné diagnózy, ohrožován sebedestruktivními popudy. ***Často jej zlý duch srazil, dokonce i do ohně i do vody, aby ho zahubil.*** (22) Tohle není život pro člověka. Nevypočitatelné balancování nad smrtelnou propastí. Který rodič by nebyl zoufalý z takového dítěte?

Co je člověk, Hospodine, že na něj přivádíš takové těžké rány? Co je člověk, když jeho život nestojí za nic? Co je člověk, když chradne bez příčiny, bez zavinění, navíc ještě jako dítě? Co všechno ještě je člověk, ptáme se rozpačitě s nešťastným otcem. I ze svého okolí, i ze své blízkosti známe nepodařené životy. Možná méně bezvýchodné, ale stále vyvolávající trápení. Co je člověk ve vší své bídě? Můžeme se ptát donekonečna, pořádnou odpověď stejně nenalezneme. Jenom své vlastní malé odpovědičky, které nás možná na chvíli upokojí, ale pro druhé lidi budou nejspíš nepřijatelné.

Ježíš s Petrem, Janem a Jakubem se vrací z ústraní a přistihnou své druhy uprostřed hádky. ***Když přišli k ostatním učedníkům, spatřili kolem nich veliký zástup a zákoníky, kteří se s nimi přeli. Ježíš se jich otázel: „Oč se přete?“*** (14.16) Příčinou rozepře byl otec s nemocným synem. Co je ještě člověk? Co je to za děsivý případ beznadějně slepé lidské uličky? Jak z ní ven? Jak může ten nebohý chlapec žít a přežít své vlastní útoky? Kde se vzala chyba v jeho lidství, že musí žít tak nelidsky? Učedníci mají své odpovědi, zákoníci mají své odpovědi. Jedny a druhé odpovědi jsou upřímné a opravdové, a přeci se nemohou shodnout. Těžko se odpovídá na otázku, proč Bůh dopouští neštěstí. Těžko se při pohledu na takového chudáka odpovídá, co je člověk. Jak najít jednotný názor, když se tápe v temnotách? Neshoda přerůstá v hádku.

Do zjištěné situace přichází Ježíš. Přichází z úplně jiného světa. Přichází z prostředí jasu a důvěry. Co je člověk?, ozývá se i v Kristových krocích. Ale ve zcela jiném tónu. Nikoliv úpěnlivě, nikoliv naléhavě, nýbrž radostně a nadějně. Krátce předtím se třemi nejbližšími učedníky vystoupil Mistr na horu a zde v modlitbě přijal od Boha povzbuzení, ať pokračuje. Ježíš prožil důvěrnou blízkost Boží. Dostalo se mu ujištění, že jde Boží cestou. Že svým slovem vede izraelský lid správně, jako jej vedli Mojžíš a Eliáš. „Jen dál!“, slyší Kristus v srdci. ***Toto je můj milovaný Syn, toho poslouchajte***, slyší učedníci hlas z nebe. (7) Lépe to ani vyjádřit nelze: Bůh se přiznal k Ježíšovu dílu, k cestě, kterou kráčí a která směřuje do Jeruzaléma. Slavnostně bílý Ježíšův šat jen umocňuje vznešenost Vykupitelova poslání.

Co je člověk, Hospodine, že na něj pamatuješ, syn člověka, že se ho ujímáš? Jen maličko jsi ho omezil, že není roven Bohu, korunuješ ho slávou a důstojností. (Ž 8) Ježíš sestupuje z hory naplněn vznešeností a slávou. On je spolupracovníkem živého Boha, má poslání být naplněno člověkem a zrcadlit Boží dobrotu a moc. Co je člověk, Hospodine, že jsi jej přizval ke svému dílu, může Ježíš prozpěvovat s žalmistou. A celý zástup, jakmile ho spatřil, užasl; přibíhali k němu a zdravili ho. (15) Jenže tím veškerá slavnostnost končí. Rychle vyvine veškerá vznešenost. Ježíš nenatrefí na dokonale fungující věřící. Kristus nás nalézá uprostřed rozepří o Boha. Jsme rozdělení rozdílnými

představami. Na věcech jasných se shodneme katolíci s evangelíky, mladí se starými, ale ve věcech obtížných a bolestných marně hledáme shodu. Co Bůh s námi dělá a proč? Co Bůh s námi nedělá a proč?

Vším je vinen onen zapeklitý případ. Otec a nemocný syn. Syn, který se chová jako zvíře. Hůř než zvíře, neboť zvíře si samo život není. Je-li toto člověk... Ovšem Kristus neuhne. Nevyhne se obloukem složitému problému. Vždyť jde cestou podle Boží vůle. Nemůže minout lidské trápení, musí se s ním setkat, když je ho všude plno. Jak jinak by mohl Kristus lidi zachránit, kdyby si nevšímal jejich ztroskotání? A tak se setkají – Ježíš a bezejmenný otec. Potkávají se dva lidé. Potkávají se dvě odlišné odpovědi na otázku, co je člověk. *Co je člověk, Hospodine, že na něj pamatuješ, syn člověka, že se ho ujímáš? Jen maličko jsi ho omezil, že není roven Bohu, korunuješ ho slávou a důstojností*, zpíváme při pohledu na oslaveného Krista i při pohledu na přítomné štěstí vlastní i cizí. Na opačné straně: *Co je člověk, Hospodine, že naň nakládáš přemnohá neštěstí?* – ptáme se při pohledu na zničené životy.

Učedníci a zákoníci se bezradně hádali, co počít. Ježíš jde palčivé otázce vstříc. ***Přived'te chlapce ke mně!*** (19) A chlapec sebou smýká, kroutí se s pěnou u úst, křičí. Ani stopa po oné opěvované koruně slávy a důstojnosti. Ubožák ani prosit o pomoc sám nemůže. Otec mluví za něj. Mluví za ně za oba, za sebe i za syna. ***Můžeš-li, slituj se nad námi a pomoz nám, Ježíši.*** (22)

Oč vlastně prosí? Netroufnul si žádat něco určitého. Neprosí o zdraví. Neprosí o uklidňující lék. Neprosí o trpělivost. Neprosí o sílu zvládat těžké situace. Vždyť ten otec ani neví, zdali Ježíš v tomhle těžkém případě vůbec něco zmůže. ***Můžeš-li, slituj se nad námi a pomoz nám.*** Můžeš-li... Jako kdyby člověk ke slitování a pomoci potřeboval nějaké mimořádné schopnosti?! Ježíš se právem ohradí: ***Jaképak „můžeš-li“! Všechno je možné tomu, kdo věří.*** (23)

Pro toho, kdo věří, je možné slitovat se. Ten, kdo věří, dovede pomáhat. A tak se Ježíš slituje a pomůže. (Tudy vede pravá cesta Boží. Nikoliv přes obdiv druhých, nýbrž přes blízkost potřebným.) Chlapec je vysvobozen ze svého trápení. Před časem lékaři referovali o zvláštním případě z psychiatrické léčebny v pražských Bohnicích. Nejtěžší pacient nejtěžšího oddělení krutě ubližoval sobě i okolí, pojídal coko-

liv, nemluvil, řval, trhal jednu matraci za druhou. Platily na něj pouze injekce nebo provazy. Nečekaný průlom a zklidnění přinesly teprve vlídné dotyky lidské i zvířecí. Když poznal, že je mu někdo na blízku. Slitování a pomoc. Věří na ně dnes ještě někdo? A přitom: kdo věří, tomu je možné všechno činit se slitováním a pomocí.

Otec dobře vycítil, že s vírou se mu bude žít lépe než bez víry. Ježíš v něm vzbudil odvahu a chuť věřit. Nevírou se nic nezmění, víra dává šanci na proměnu a obrat k lepšímu. Otec chce žít raději ve světě důvěry a očekávání nežli ve světě beznaděje. Proto činí zásadní krok. **Chlapcův otec rychle vykřikl: Věřím, pomoz mé nedověře.** (24) Ježíš mu už neodpoví. Jen se věnuje nemocnému chlapci. Vírou, slitováním, pomocí je při něm a hojivě na něj působí. **Duch vykřikl, silně jim zalomcoval a vyšel; chlapec zůstal jako mrtvý, takže mnozí říkali, že umřel. Ale Ježíš ho vzal za ruku, pozvedl ho a on vstal.** (26n)

„Co je člověk?“ říká si uzdravený syn, když vstává ze země. *Co je člověk, že na něj pamatuješ, syn člověka, že se ho ujímáš?* Každý člověk může jako já ztratit řeč. Každý se může opakovaně dotýkat smrti. Může se propadnout do prachu. Může být uvězněn sám v sobě. Každý může být naprosto beznadějný případ. Může se ocitnout mimo život. Tím vším může být člověk. A také může dojít slitování. Najít pomocnou ruku Krista, který nás pozvedne a vyvede ze všeho, co není k žití. Člověk je víra, že se může život změnit. Člověk je slitování a pomoc. Slitování a pomoc, které přijímám, slitování a pomoc, které dávám. Právě v takových chvílích Bůh nasazuje člověku korunu slávy a důstojnosti. Amen

MODLITBA

Pane Bože, také my věříme, že náš svět promění slitování a obětavá pomoc. Také my věříme, že můžeme druhým aspoň trochu ulehčit jejich trápení. Také my věříme, že ses nespletl, když jsi řekl, že všechno je možné tomu, kdo věří. Také my věříme, ale naše víra není kdovíjak veliká. Věříme, pomoc naší nedověře. Amen

PÍSEŇ č. 507 Zas k tobě, Kriste,úpím

SBOROVÁ OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Dobrý Bože, tvůj Syn, plný slávy a naděje, se nevyhýbal bídě obyčejných lidí. V jeho jménu ti přinášíme své prosby s jistotou, že ty je neoslyšíš.

Prosíme, ať v nás stále zní udivená otázka „co je člověk?“. Ať ji nepřestaneme klást sobě, ať ji nepřestaneme klást druhým lidem. Uč nás stále objevovat lidskou důstojnost a slávu lidského rodu před tvou tváří.

Prosíme o odvahu vstupovat do sporu s těmi, kdo lidskou důstojnost znevažují, popírají, zatemňují. Pomáhej nám v rozepřích nalézat správné argumenty, které vypoví tvé slavné záměry s lidmi a které výstižně odhalí naše lidské nedostatky.

Prosíme za všechny, kterým se víra zastřela. Za ty, kdo jsou k víře lhostejní a myslí si, že si vystačí sami. Ukaž jim slávu Božích dětí. Prosíme i za ty, kteří se ve víře zklamali, kterým špatné zkušenosti našeptávají, že nejsou na jejich straně. Vyveď je z jejich hořkosti a dej jim chuť znovu doufat v tvou pomoc.

Prosíme za lidi trpící. Za ty, kdo s pláčem a s velikou bolestí zjišťují, co všechno je ještě člověk. Buď posilou všech ohrožených, vždyť tak snadno může být život pokažen. Chraň nás i naše milé před každým neštěstím.

Prosíme za rodiče, kteří se trápí kvůli svým dětem. Tak rádi by jim pomohli v jejich životě, ale častokrát to vůbec nejde. Povzbud' rodiče i děti, aby neztráceli zájem a lásku, aby neztráceli chuť setkávat se, i když se navzájem nechápou a jejich světy se málokde prolínají.

Prosíme za nemoci, které nelze léčit – dávej moudrost lékařům a ošetřovatelům. Ať se v našich nemocnicích a léčebnách vedle chladnokrevných medicínských postupů uplatňuje také lidství, soucit a laskavá pomoc.

Prosíme za tvou církev po celém světě i za naše zdejší společenství. Posiluj naši víru. Nevíra svět k lepšímu nezmění. Pomoz nám svým Duchem, ať radostně a pravdivě dosvědčujeme svému okolí, že víra a milosrdenství jsou nejlepší životní cestou.

Jako děti Boží modleme se společně: Otče náš... Amen

POSLÁNÍ

Kdo se narodil z Boha, přemáhá svět. A to vítězství, které přemohlo svět, je naše víra. (1J 5,4)

POŽEHNÁNÍ

Ať ti Hospodin žehná a ochraňuje tě, ať Hospodin nad tebou rozjasní svou tvář a je na tebe laskavý, ať Hospodin obrátí k tobě svůj obličej a zahrne tě pokojem. Amen

PÍSEŇ č. 635 Tvá, Pane, láska

NAVRÁCENÁ SEKERA

VSTUPNÍ SLOVA

Ve jménu Boha Otce, Syna i Ducha svatého. Amen

Milé sestry, milí bratři, slyšme na počátku dnešních bohoslužeb slova 111. žalmu:

*Haleluja! Chválu vzdávám Hospodinu celým srdcem, v kruhu
přímých, v shromáždění. Činy Hospodinovy jsou velké, vyhle-
dávané všemi, kdo zálibu v nich našli. Velebné a důstojné je
jeho dílo, jeho spravedlnost trvá navždy. On zajistil památku
svým divům, Hospodin je milostivý, plný slitování. (Ž 111,1–4)*

Amen

PÍSEŇ č. 111 Slavit budu Boha svého

MODLITBA

Milosrdný Bože, náš nebeský Otče! Jedni s druhými stojíme nyní společně před tebou. Jsme lidé nestejné minulosti, různého stáří, rozdílné víry, rozmanitých názorů a přesvědčení. Jeden od druhého jsme velmi odlišní. Vnější viděno nemáme mnoho věcí společných, za jiných okolností bychom se možná ani neznali. Spojuješ nás ale ty, Pane, okolo tebe se shromažďujeme, k tobě přicházíme. Ve své různosti máme společné to, že víra v tebe je pro náš život důležitá, potřebujeme tě, na tobě chceme zakládat své dny, na tobě se chceme orientovat, na tobě chceme stavět, u tebe chceme hledat odpovědi na otázky, které před námi vyvstávají.

Ne vždy ti dobře rozumíme, ne vždy slyšíme zřetelně tvůj hlas, a jen málokdy ti děláme čest svým životem. Často tě zrazujeme, na tebe zapomínáme, vzdalujeme se ti. Ale zase se k tobě navracíme, a tak je tomu i dnes. Víru v tebe považujeme za něco nosného, důležitého a podnětného, co nás může nejen zbohatcovat, ale co nás může také držet a podržet, když klopýtáme a padáme.

Ano, jsi nám, Pane, pevným bodem, když se věci okolo nás točí a my jsme zmítáni ze strany na stranu, ať už svými náladami nebo okolnostmi. Tehdy se k Tobě ještě více můžeme a chceme upínat. Věříme, že nás v té naší roztěkanosti a rozkolísanosti nepřestáváš mít rád. Věříme, že i tehdy o nás stojíš a podáváš nám svou pomocnou ruku. O tvou blízkost, o tvou přítomnost, o tvého Ducha prosíme i dnes při těchto bohoslužbách. Amen

ČTENÍ PÍSMÁ SVATÉHO

První čtení Písma svatého poslyšme z Evangelia podle Matouše, z kapitoly 14., od verše 22. do 33.:

Hned nato přiměl Ježíš učedníky, aby vstoupili na loď a jeli před ním na druhý břeh, než propustí zástupy...

PÍSEŇ č. 635 Tvá, Pane, láska

KÁZÁNÍ

Druhé čtení z Písma svatého, které je i základem kázání, je vyňato z Druhé knihy Královské, z kapitoly 6., prvních sedm veršů:

Proroctví žáci řekli Elišovi: „Hle, místo, kde před tebou sedáváme, je pro nás těsné. Pojďme k Jordánu...”

Navrácená sekera. Takový nadpis má ten dnešní příběh. Ale spíše by se to celé mělo jmenovat nějak jinak, protože o sekeru, jak ještě uvidíme, tam zase až tak moc nejde. Ale začneme pěkně od začátku.

Ocitáme se v prostředí jakési školy. Možná to bylo jenom volné společenství proroků, kteří se shromažďují okolo svého mistra Eliši. Nevíme, kde to bylo; nevíme, kolik jich bylo. Jak to tam vypadalo. Ani jak dlouho se tam setkávali. Ale jednoho dne přijdou tihle proroctví žáci za Elišou a řeknou mu: „Hle, místo, kde před tebou sedáváme, je pro nás těsné. Půjďme jinam, k Jordánu.“ Že by jich bylo už tolik? Takové

množství, že jim původní prostory nestačí? Možná ano. Ale možná tomu můžeme rozumět i jinak, obrazně: Milý Elišo, máme tě rádi, ale je nám tady s tebou už trochu těsno! Je nám těsno v těch mantinelech, které jsi nám vymezil. A stejně tak je nám těsno v učení, které hlásáš! V tvých názorech a v tvém pohledu na svět je nám těsno! A v tradici, kterou zachováváš, je nám také těsno! V celém tom prostředí tady, které jsi vytvořil, se už nějak necítíme...

Je tomu skutečně tak, že těsno může být člověku nejen fyzicky. To když nemá těch svých pár čtverečních metrů okolo sebe volných. Těsno může být člověku i vnitřně. Když se nedokáže naladit na stejnou vlnu. Je mimo. Má pocit, že se s druhými nedokáže shodnout snad na ničem. A někdy se mu zdá, že se nedokáže snad ani nadechnout, jak je tím prostředím svázaný. Může se to stát úplně všude. V rodinách, mezi partnery, rodiči a dětmi. Ale též v církvi, ve sborech. Anebo v práci. Kdekoliv, kde se člověk setkává s druhými.

V tom našem příběhu si tu „těsnost“ můžeme popsat ještě blíže. Čteme, že tam jsou tam proroctí žáci a jejich učitel Eliša. Mladí a staří. Takže jde o těsnost, řekněme, generační. Není to něco, co dobře známe i my? Babičko, dědečku, maminko, tatínku..., vy jste nemožní! Zastaralí! Vy nám nerozumíte! Žijete v úplně jiném světě než my! Je nám s vámi těsno!

Ale vážně: Neděje se tohle i v církvi? V jednotlivých sborech? Že mladým je těsno se starými? A zdá se jim, že v prostředí, ve kterém vyrostli, už nemohou dále žít. Vděčí Elišovi za mnoho, to je pravda, ale už před ním dále sedávat nechtějí. Proto dochází k tomu, že mladá generace jde, míří jinam. Ted' jde však o to, zda odchází pryč definitivně (a láme nad Elišou i nad tím, co říkal, hůl), anebo se chce pouze posunout (třeba i s Elišou) někam jinam. To je totiž veliký rozdíl. Odejít definitivně, nebo se jen přesunout!

„Pojďme k Jordánu!“ říkají proroctí žáci. Jsou přitom plní elánu: Pojďme o kus dál! Vezmeme každý jeden trám a udělejme nové místo, kde budeme sedávat! Každý přiložíme ruku k dílu! Slyšíte v tom to nadšení? S jakou energií chtějí něco nového udělat? Často se něco podobného odehrává i ve sborech. V církvi. Že někdo přichází s něčím novým, neobvyklým. S něčím, co tady ještě nebylo. Zavedené mantinely se mu zdají trochu těsné a on je chce posunout o kus dál!

Jenže nenarazí to ve sboru? Někdy je to skutečně střet generační, mladých se starými. Jindy je to zase střet těch, kteří v církvi vyrostli, s těmi, kteří přišli odjinud. A jindy zase je to střet různých forem zbožnosti, kde věk nehraje roli. Někdo je více tradiční, jiný více liberální. Může jít i o střet různých věrouk. Různých náhledů a pochopení, co se má a co už ne. Střet prorockého ducha nového s duchem zavedeným.

Proroctví žáci tedy oznámí Elišovi, že se chtějí přesunout o kus dál. A už berou do ruky trámy na novou stavbu. A co on na to? Bude jim bránit? Přemlouvat je a přesvědčovat, že škola, ve které je vychovával, je ta nejlepší možná? Ne! „Jděte!“ Jedno jediné slovo zazní z Elišových úst. Jděte a dělejte to, co považujete za správné. Velikou moudrost vidíme v té Elišově odpovědi. Dobře ví, že kdyby jim bránil, ztratí je definitivně a oni odejdou zcela. Takhle se jenom posunou o kus dál. Jděte, když chcete! Neváže je na sebe. Dovolí jim odejít. Dovolit druhému, který byl na mně doposud závislý, odejít, je velké umění.

A tu se jeden z prorockých žáků na něho obrátí: „Buď tak laskav a pojd' se svými služebníky!“ Pojd' s námi! A představte si, on se k nim připojil. Čekali bychom, že zůstane stát na svém místě. Že bude vzpomínat, jaké to bylo dřív. Že je sice nechá odejít, ale sám zůstane. Velikost Elišova spočívá ale i v tom, že je ochoten se se svými žáky posunout o kus dál jejich směrem. Nebojí se, že přijde o svou identitu. Namísto konfliktu generací tady máme najednou dialog generací. Sám v něčem vyrostl. Něco poznal a přijal jako správné. V tom také vychovával své žáky. Ale teď, když se oni sami ze svého rozhodnutí chtějí posunout trochu jinam, on je odvážně doprovází. To je nádherný příklad! Umět doprovázet ty mladší na jejich cestách. Na cestách, které mně možná nejsou vlastní a po kterých bych já sám asi nešel.

Je otázkou, zda by se něco podobného nemělo dít také v církvi. Když už se někdo objeví s nějakým novým nápadem nebo s nějakou novou aktivitou, neměli bychom ho doprovázet? Podporovat? Jít s ním? Posunout se o kus dál a být mu nápomocni v jeho nadšení? Mnohdy to vypadá spíše tak, že jsme nedůvěřiví a nové věci předem odmítáme, protože je neznáme. A přitom by stačilo udělat jen pár kroků dál s těmi, kterým to naše dosavadní společné místo připadalo těsné.

Jistěže je to nesmírně těžké. A jsou tu vážné otázky: Kam až má člověk jít? Aby nezradil a nezapřel to, co považuje za správné. Co ještě je v mezích toho, co určuje mou víru a mou tradici? Kdy ještě doprovázím? A kdy se už sám tomu svému odcizuji? To je složitá věc. Ale přece jen! Dějiny církve – ty dávné i zcela nedávné – nám říkají, že často ztrácíme ty nejlepší lidi jen proto, že nejsme ochotni se s nimi posunout o kus dál.

Elíša to zkouší. Půjde se svými žáky tak daleko, jak to jen bude možné. Vidí jejich horlivost. Elán z nich jenom vyzařuje. Porážejí stromy, osekávají kmeny a nosí je na novou stavbu. To on sám ve svém věku už nedokáže. Síly ho pomalu opouštějí. Už by to neuměl, s takovým elánem tahat trámy na novou stavbu. Možná si říká, že to už opravdu není nic pro něj. Běhat se svými žáky po lese a kácet stromy.

A tu se stane, že jednomu z jeho žáků vypadne z ruky sekera. A jako naschvál, rovnou do vody. Ani nebyla jeho. Měl jí vypůjčenou. Co dál? Bez sekery se stromy kácet nedají! Byla to náhoda? Možná je to ukázka toho, jak někdy to nadšenectví horlivců končí. Náradí jim padá z ruky! Na jedné straně obrovský elán, energie, kterou jim Elíša může jenom závidět. Na straně druhé nezkušenost, nešikovnost. Neohrabanost až běda! Pokud by to takhle pokračovalo dál, tak za pár dnů by možná přišli o všechny sekery. A novou budovu by nepostavili. I horlivost má své limity. Žák si to uvědomuje. Vidí, že se dostal do problémů – a hle, obrací se na Elíšu. Vykřikl a zvolal: „Ach, můj pane! Byla vypůjčená!“

Ještě že tam ten Elíša byl s nimi. Nechá si ukázat místo, kam sekera padla, hodí do vody jakési dřevo a sekera vyplavala. Tak tohle je, panečku, něco! To dokáže jenom mistr. Anebo člověk, který chodí s Bohem. Není v tom jenom zkušenost stáří. Je v tom také veliký kus tajemství. Tam, kde si mladí žáci zoufají, když se dostanou do úzkých, Elíša si poradí. Ví, jak dál. Jak problém vyřešit. To je něco, co Elíšovi žáci neznají. Před chvílí si naříkali, že je jim s Elíšou těsno, teď vidí, že se stále mají čemu učit. I nemožné se stává možným.

Klidně by se ten příběh mohl jmenovat: Vzájemnost generací! Žáci se chtěli posunout kousek dál. Ale nezapomněli svého učitele pozvat. Řekli mu, ať jde s nimi! On se nezdráhal. A šel. Nakonec získaly obě skupiny. Novou budovu by Elíša sotva sám postavil. Ale po-

stavili by jí ti žáci bez Eliši? Ale copak je to dnes jinak? Ten příběh je docela pěkným modelem pro vzájemné vztahy a v neposlední řadě i pro práci v církvi a v jednotlivých sborech. Amen

MODLITBA

Hospodine, děkujeme ti za společenství církve i za nesmírnou pestrost a rozmanitost tvého lidu. Děkujeme ti za bohatství všech tradic a vyznání. Děkujeme i za to, že se v jednotlivých sborech smíme navzájem obdarovávat svou jedinečností. Prosíme, uč nás v naší různosti vespolek se přijímat a vzájemně doplňovat. Amen

PÍSEŇ č. 483 To jedno mějme stále na paměti

SBOROVÁ OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Hospodine, náš Pane a Bože! Přimlouváme se za všechny, kteří cítí, že je jim těsno ve vztazích s druhými. Modlíme se za rodiny a manželství, kde panují konflikty.

Modlíme se vztahy mezi generacemi, mezi společenskými skupinami. Modlíme se i za vztahy mezi různými tradicemi a vyznáními v církvi. Posiluj v nás ochotu naslouchat, vést rozhovor a spolupracovat. Společně tě prosíme: Pane, smiluj se!

Přimlouváme se za všechna místa, kde se vzájemné porozumění vytratilo. Modlíme se za vztahy, kde se lidé navzájem znevažují, kde namísto spolupráce vládne soupeření. Ukazuj nám, že druzí mohou být naším zbohacením a ne ohrožením. Společně tě prosíme: Pane, smiluj se!

Přimlouváme se za tvou církev. Modlíme se i za sbory, kde je lidem ve víře těsno a proto odcházejí. Modlíme se zvláště za všechna místa, kde dochází k rozkolům. A kde pak lidé odcházejí pryč i od tebe – nebo se ti vzdalují. Modlíme se také za všechny, kteří prošli tímto sborem a odešli. Společně tě prosíme: Pane, smiluj se!

Přimlouváme se za nové věci v církvi. Dej, ať se umíme posouvat dál a přitom zůstáváme věrni své tradici. Uč nás staré věci zvěstovat nově. Prosíme za nové nápady, stále novou inspiraci. Prosíme, abys ty sám budoval svou církev i sbory, ve kterých žijeme. Probouzej v nás vědomí spoluodpovědnosti, povolávej nové dělníky na svou žeh. Společně tě prosíme: Pane, smiluj se!

Modlíme se i za tento náš sbor, skláněj se k nám ve svém Duchu svatém. Přimlouváme se za všechna setkání, která se zde konají, i za každého, kdo sem přichází. Prosíme za nové věci v tomto sboru. Prosíme, oslovuj nové lidi. Buduj si toto společenství, aby mohlo růst ke tvé slávě. Společně tě prosíme: Pane, smiluj se!

Prosíme také za všechny ty, kteří v těchto dnech řeší složité životní situace. Dej, aby se rozhodovali správně a svých činů později nelitovali. Buď nablízku těm, kteří procházejí krizemi, dej, ať z nich vyjdou posílení. Buď nablízku těm, kteří nevědí, co je čeká, a mají strach z příštích dnů. Buď nablízku těm, kteří jsou bezradní a nemají s kým své pocity sdílet. Společně tě prosíme: Pane, smiluj se!

Přimlouváme se za všechny slabé a nemocné. Za lidi jakkoli trpící. Prosíme za všechny, kteří ztratili svůj domov a žijí na útěku. Modlíme se za místa chudoby, bolesti a násilí. Přimlouváme se také za všechny, kteří se jakýmkoliv způsobem pokoušejí lidskou bolest mírnit. Buď jim oporou i posilou. Společně tě prosíme: Pane, smiluj se!

Všemohoucí Bože, smiluj se nad námi i nad celým svým stvořením a slyš nás, když k tobě voláme: Otče náš... Amen

POSLÁNÍ

Píšu vám, děti, že jsou vám odpuštěny hříchy pro jeho jméno. Píšu vám, otcové, že jste poznali toho, který je od počátku. Píšu vám, mládenci, že jste zvítězili nad Zlým. Napsal jsem vám, děti, že jste poznali Otce. Napsal jsem vám, otcové, že jste poznali toho, který jest od počátku. Napsal jsem vám, mláden-ci, že jste silní a slovo Boží ve vás zůstává, a tak jste zvítězili nad Zlým. Nemilujte svět ani to, co je ve světě. Miluje-li kdo svět, láska Otcova v něm není. Neboť všechno, co je ve světě, po čem dychtí člověk a co chtějí jeho oči a na čem si v životě

*zakládá, není z Otce, ale ze světa. A svět pomíjí i jeho chtivost;
kdo však činí vůli Boží, zůstává na věky. (1J 2,12–17)*

POŽEHNÁNÍ

*Hospodin je tvůj ochránce, Hospodin je ti stínem po pravici.
Ve dne tě nezasáhne slunce ani za noci měsíc. Hospodin tě
chrání ode všeho zlého, on chrání tvůj život. Hospodin bude
chránit tvé vycházení a vcházení nyní i navěky. Amen*

PÍSEŇ č. 163 Hospodin sám národů Bůh

SBÍRKA PRO JERUZALÉM

VSTUPNÍ SLOVA

Ve jménu Boha Otce i Syna i Ducha svatého. Amen

*Zpívejte Hospodinu píseň novou, zpívej Hospodinu, celá země!
Zpívejte Hospodinu, dobrořečte jeho jménu, zvěstujte den ze
dne jeho spásu, vypravujte mezi pronárody o jeho slávě, mezi
všemi národy o jeho dívech. (Ž 96,1–3)* Amen

PÍSEŇ č. 98 Zpívejte Pánu nové písně

MODLITBA

Svatý a věčný Bože! Ty jsi dárce života i všeho, co smíme zde na zemi užívat.

Před tebou se skláníme, tebe uctíváme a slavíme, protože ty jediný jsi toho hoden. Tebe chválíme za všechno dobré, co jsme přijali v minulých dnech i v celém svém dosavadním životě. Nadevše tě pak chválíme za to, že jsme tě mohli poznat, že jsme v tebe směli uvěřit a že jsme se mohli stát součástí tvého lidu. Slova nám nestačí k tomu, abychom vyjádřili tvou dobrotu. Nedokážeme vystihnout ani vyzpívat tvou moc, slávu a velikost. A přece se o to každou neděli snažíme.

Tváří v tvář tobě si ale také uvědomujeme, kolik věcí je při nás v nepořádku. Myslíme na to, co jsme kde pokazili, komu jsme ublížili, co zlého jsme řekli. Děkujeme ti za to, že přijímáš nejenom naši chválu a vděčnost, ale také lítost a prosbu o odpuštění. Co by s námi bylo bez tvé milosti? Děkujeme, že nás pro Kristovu oběť stále znovu přijímáš. Neodvracíš se od nás. Stále nám podáváš svou pomocnou ruku.

Chválíme tě za dobrou zprávu evangelia, chválíme tě za církev i za dar křtu, kterým sis nás k sobě připoutal. Chválíme tě za tvého Ducha, který nás tobě přibližuje a dává nám novou sílu k dobrým činům, slovům i myšlenkám.

Prosíme, oslav se v této chvíli uprostřed nás. Požehnej těmto bohoslužbám v našem sboru. Požehnej i celé své církvi, která se dnes

ve tvém jménu shromažďuje. O to tě pokorně prosíme, skrze Krista, tvého Syna a našeho Pána. Amen

ČTENÍ PÍSMÁ SVATÉHO

Vyslechněte první čtení Písma svatého, jak je zapsáno ve Druhé knize Mojžíšově, v kapitole 35., od verše 4. do 9. a potom od verše 20. do poloviny verše 24.:

Mojžíš řekl celé pospolitosti Izraelců: „Toto přikázal Hospodin: Vyberte mezi sebou pro Hospodina oběť pozdvihování...

PÍSEŇ č. 673 Dej odvahu včas slyšet

KÁZÁNÍ

Druhé čtení Písma svatého, které je i základem kázání, vyslechněte ze Druhého listu apoštola Pavla Korinským, kde v 8. kapitole od verše 1. do 9. čteme:

Chceme vám povědět, bratři, jakou milost dal Bůh církvím v Makedonii. Tak se osvědčily v mnohém soužení, že z jejich nesmírné radosti a veliké chudoby vzešla jejich bohatá štědrost...

Milé sestry a bratři, chceme dnes společně přemýšlet o našich sbírkách. Apoštol Pavel jim věnoval v Druhém listu do Korintu celé dvě kapitoly. Nejenom tehdy, ale i dnes je to dost citlivé téma. Církev a peníze! Jde to vůbec k sobě? A sluší se vůbec při bohoslužbách hovořit o penězích? Není to něco nevhodného? Neměli bychom toto až příliš pozemské téma nechat raději za dveřmi kostela a věnovat se víře a Pánu Bohu?

Apoštol Pavel je jiného názoru. Ve svém listu se široce rozepisuje o jedné zcela konkrétní události. Křesťanské sbory konaly okolo roku 50 n. l. rozsáhlou sbírku na trpící v Jeruzalémě. Zapojili se křesťané v Tesalonice, ve Filipis, na jiných místech – a samozřejmě také

v Korintu. Šlo tehdy doslova o „celocírkevní“ sbírku na chudé v Jeruzalémě.

O sbírce se Pavel zmiňuje ve vícero dopisech. Jeho dopisy – jak víme – pak byly čteny při bohoslužbách a posluchači podle jeho slov jednali. Sbírka je tedy od prvopočátku nedílnou součástí bohoslužby. A to je docela zajímavé: Písně, modlitby, biblická čtení, dokonce i kázání, to se v dějinách liturgie všelijak proměňovalo. Ale sbírka je trvalou konstantou bohoslužeb od nejranějších dob. Není to jen trapný dovětek po požehnání při odcházení z kostela. Ani to není příjem ve smyslu "vstupné dobrovolné". Není to nepříjemnost, ani nutné zlo. Sbírka patří do bohoslužeb podobně jako modlitby, písně, Bible, kázání, svátosti.

Sbírka je projevem křesťanské víry. Je to přesah evangelia do mého všedního dne. Do mého zaměstnání. Do mého výdělku. Do mého osobního či rodinného rozpočtu. Je to součást mého života víry. Ale sbírka je také vyznání, že se má víra týká právě těch nejpozemštějších věcí všedního dne. A také, jako v tomto případě, je to výraz jednoty církve. Křesťané mnoha míst se skládají na Jeruzalém. Podobně jako mnoho různých lidí se i dnes skládá na život sboru třeba v jednom městě. O víře a Pánu Bohu se dá jistě mluvit mnoha krásnými slovy. Konkrétní činy ale dokazují, zda Pána Boha bereme skutečně ve všem vážně. – Tak byla projevem víry v Hospodina i sbírka na svatyni, kterou vyhlásil Mojžíš izraelskému lidu. A my jsme slyšeli, že ti, které srdce pudilo a byli ochotné mysli, se jí zúčastnili. Důraz je zde položen právě na srdce a mysl, tedy nitro člověka.

Ale vraťme se zpátky k Pavlovu dopisu do Korintu. Nejdříve zmiňuje, jak se ke sbírce postavily sbory v Makedonii. Osvědčily se, i když byly vystaveny mnohému soužení. *Z jejich nesmírné radosti a veliké chudoby vzešla jejich bohatá štědrost.* To je zvláštní! Přesto že tamní sestry a bratři procházeli chudobou, chovali se štědře. Nevidíme něco podobného i dnes? Lidé, kteří toho často sami mnoho nemají, jsou citliví k potřebám druhých. Zkušenost jejich vlastní chudoby jako by jim pomohla k větší citlivosti vůči druhým.

Ale neměli bychom přeslechnout ani to slovíčko radost. Je to radost z Boha, která navzdory chudobě probouzela jejich solidaritu. Je to radost z víry. Radost zakotvená v evangeliu, která ví o Bohu, největ-

ším Dárci. Mohu jim dosvědčit, pokračuje apoštol Pavel, že *dobrovolně dávali podle své největší možnosti, ano i nad možnost*. To je další důležité slovo v našem přemýšlení o sbírkách. Dobrovolnost! Sbírka, konaná v kostele, podobně i jakékoli jiné dary nebo salár, jsou vždy dobrovolné. V církvi nemáme povinnost platit členské příspěvky. Sbírka, stejně jako i účast při bohoslužbách, je privilegiem křesťanské svobody. Na bohoslužby chodit nemusím; chodím, protože chci! Samozřejmě že druhou stranou mince je ale také odpovědnost, určitý závazek. Ale ona dobrovolnost je vždycky na prvním místě. Je to dávání svobodné, nijak a ničím nevynucené. Není to jednání pod tlakem. Do sbírky se dávat nemusí, ale může. Ani salár se platit nemusí, ale může. Je to odpověď. Je to reakce mé víry. Je to výsada. Je to příležitost. Je to ovoce mého života s Bohem. Je to věc svobody naší víry, která ovšem má být odpovědná. A my máme v této odpovědnosti růst.

S velkou naléhavostí nás prosili, píše Pavel, aby se směli účastnit této pomoci pro bratry v Judsku. Překonali všechno naše očekávání: dali sami sebe předně Pánu, a z vůle Boží také nám. Křesťané v Makedonii se sami chtěli zapojit do oné sbírky. Sami se pro ni rozhodli, protože poznali její důležitost. I to je aktuální. Také my dnes máme poznat smysluplnost sbírek, které se konají při bohoslužbách. Má to být i naše vědomé rozhodnutí do nich přispívat. S tím ovšem souvisí i jiná věc. Každý, kdo se podílí na sbírkách, má právo vědět, jak je s těmi penězi nakládáno. Proto se v církvi vede účetnictví, které má být v pořádku, čisté a pravdivé.

Makedonští křesťané svou sbírkou překonali Pavlovo očekávání. Proto je dává za příklad Korint'ánům. Nádherné je ale Pavlovo zdůvodnění jejich obětavosti. „Dali sami sebe předně Pánu.“ Nejde o to, že by si člověk penězi kupoval anebo předplácel nebe. Dobře víme, že si žádným odpustkem nelze koupit spásu, penězi si zajistit otevřenou bránu do nebe. Oni dali sami sebe předně Pánu. Vydali se ve svém životě Bohu. Spolehli na něj. Nejdříve Bohu dali sebe, a proto také jako důsledek své víry dali peníze do sbírky na Jeruzalém. Sbírka je tedy v Pavlových očích výrazem lidského odevzdání se Bohu. A tak nyní apoštol Pavel vybízí svého spolupracovníka Tita, aby také v Korintu, kam píše, dokončil sbírku, kterou před časem započali.

Jako jste ve všem bohatí, ve víře, v slovu, v poznání, v horlivosti i v lásce, kterou máte k nám, buďte bohatí i v tomto díle milosti. Jako by říkal: Sami máte dost. Více než mnozí jiní. Dostalo se vám v Korintu mnoha darů. Uvědomte si, co všechno máte. Duchovně i hmotně. A buďte proto štedří ve sbírce, kterou konáte.

A určitě můžeme přemýšlet i nad tím, že Pavel sbírku označuje slovem "dílo milosti". Neděláme ve sborech pořád jednu a tutéž chybu? Že když hovoříme o penězích, tak to pojmáme příliš ekonomicky? Hospodářsky? A ono to je přitom téma navýsost teologické! Je to nedostatek, neumíme-li toto citlivé téma lépe zakotvit v Písmu a věrouce.

Neříkám to jako rozkaz, zmiňuji se však o horlivosti jiných, abych vyzkoušel opravdovost vaší lásky, pokračuje apoštol. O tom, že účast na sbírce nelze přikázat, jsme již slyšeli. Není to rozkaz, je to svobodná věc každého. Lze jen poukazovat na horlivost a příklady jiných. Tak to činí Pavel, když se rozepisuje o příkladu makedonských. Ale vzápětí dodává, že tak činí proto, aby vyzkoušel opravdovost jejich lásky. Tedy, sbírka jako zkouška opravdovosti. Opravdovosti víry v Pána Boha i lásky k druhým.

Ale ten nejdůležitější argument Pavel vyslovuje až nyní: *Znáte přece štedrost našeho Pána Ježíše Krista: byl bohatý, ale pro vás se stal chudým, abyste vy jeho chudobou zbohatli.* To je nejhlubší důvod, proč je sbírka součástí bohoslužeb. Opakujeme to, co vidíme u Boha. Následujeme – i když nedokonale – štedrost Boží. Ježíš Kristus, bohatý ve svém božství, se všeho zřekl a pro nás se stal chudým, abychom my byli jeho obětí zbohaceni. V Kristu nám Bůh ukazuje, jaký je. Vy-dává se. Obdarovává nás. Nemyslí na sebe. Ale myslí na druhé. A my z tohoto Božího obdarování a neustálého dávání žijeme. To je ten nejhlubší důvod pro to, abychom sami dávali. Dáváme, protože sami mnohem více dostáváme. Řeceno slovy apoštola Pavla: Jsme zváni k tomuto dílu Boží milosti. Svou milostí odpovídáme na milost Boží.

Amen

MODLITBA

Vyznáváme, Pane Bože, že jen chabě a nedokonale odpovídáme na tvou milost vůči nám. Ty se nám v Kristu dáváš bezvýhradně

a absolutně, až po oběť na kříži. Prosíme, uť také nás štědře a radostně dávat. Amen

PÍSEŇ č. 551 Tys na mne myslil dřív

SBOROVÁ OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Hospodine, náš Pane a Bože! Chudobou tvého Syna jsme zbahaceni. On se všeho zřekl, abychom my získali. On za nás zemřel, abychom my žili. Prosíme, ukazuj nám, kolik toho od tebe každého dne dostáváme. Otevírej nám oči pro všechny dary, které nám nabízíš. Prosíme, nauč nás za tvou štědrost děkovat. Prosíme, uť nás tvou štědrost alespoň zčásti napodobovat. Prosíme, uť nás radostně dávat tak, jako radostně přijímáme. Prosíme, probouzej mezi námi solidaritu i vědomí spoluodpovědnosti.

Prosíme, ukazuj nám, že evangelium se týká i našich všedních dnů; že právě v těch nejobyčejnějších věcech se vyjevuje naše opravdovost. Prosíme, aby celá církev byla místem, kde se hodně přijímá a kde se také hodně dává. Prosíme i za náš sbor, aby byl místem tvého působení.

Prosíme za nuzné, trpící a potřebné. Za ty, kteří se mají hůře než my. Prosíme za všechny aktivity, které jsou namířeny k pomoci druhým. Prosíme za Diakonii, Charitu i všechny podobné aktivity. Žehnej jejich práci i těm, kteří se nasazují pro dobro druhých. Uť nás vzájemné křesťanské službě i v jednotlivých sborech. Uvědomujeme si, že právě církev má být tím prvním místem pomoci druhému. Modlíme se za všechny, kteří ve svém zaměstnání slouží druhým lidem. Prosíme za lékaře, zdravotnický personál, myslíme na sociální pracovníky. Dávej jim sílu, moudrost i trpělivost v práci. Prosíme za nemocné, za ztrápené i zoufalé. Prosíme za všechny ty, kteří prožívají těžké období svého života.

Tobě svěřujeme nejen sami sebe, ale všechny své blízké i vzdálené, tento sbor i celou naši zemi. Ve společné modlitbě se k tobě obracíme slovy Ježíše Krista: Otče náš... Amen

POSLÁNÍ

Varujte se konat skutky spravedlnosti před lidmi, jim na odiv; jinak nemáte odměnu u svého Otce v nebesích. Když prokazuješ dobrodiní, nechtěj budit pozornost, jako činí pokrytci v synagogách a na ulicích, aby došli slávy u lidí; amen, pravím vám, už mají svou odměnu. Když ty prokazuješ dobrodiní, ať neví tvá levice, co činí pravice, aby tvé dobrodiní zůstalo skryto, a tvůj Otec, který vidí, co je skryto, ti odplatí. (Mt 6,1–4)

POŽEHNÁNÍ

Milost našeho Pána Ježíše Krista, láska Boží, dar a přítomnost Ducha svatého budiž a zůstávej se všemi vámi. Amen

PÍSEŇ č. 452 Za dar Slova, Bože milý

JEŽÍŠ A MODLITBA

VSTUPNÍ SLOVA

Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho a Pána Ježíše Krista.

*O jedno jsem prosil Hospodina a jen o to budu usilovat: abych
v domě Hospodinově směl bydlet po všechny dny, co živ budu.*
(Ž 27,4) Amen

PÍSEŇ č. 122 Vstříc zpěv mi zazněl jásavý

MODLITBA

Pane, odvažujeme se přicházet k tobě a volat k tobě jako děti ke svému otci. Odvažujeme se toho, poněvadž se k nám chováš opravdu jako otec. Děkujeme ti, že jsi k nám otcovsky štědrý a každodenně nás něčím velkým nebo drobným obdarováváš. Děkujeme ti, že nás vedeš životem, i když si tvou neviditelnou otcovskou ruku vždycky neuvědomujeme. Děkujeme, že nás s otcovskou moudrostí poučuješ, jak si máme počínat, abychom se zbytečně nedopouštěli chybných kroků a nenaráželi. Hlavně však děkujeme za nekonečnou trpělivost s námi, ne vždy povolnými dětmi, když se vědomě nebo nevědomky vzdalujeme z cest, které nám vytyčuješ svým Slovem.

Prosíme tě proto, připomínej nám, že jsi nejenom náš Tvůrce a Otec, ale i svatý Bůh, a očekáváš, že tě budeme ctít a poslouchat a že ti budeme ochotně a rádi dávat přednost před vším ostatním ve svém životě. Amen

ČTENÍ PÍSMÁ SVATÉHO

Vyslechněme nyní z 31. žalmu verše 2. až 6. a 20.:

Hospodine, utíkám se k tobě, kéž nejsem navěky zahanben...

PÍSEŇ č. 217 Povstali jsme z lože svého

KÁZÁNÍ

Úvodem k dnešnímu kázání poslyšte 1. verš z 11. kapitoly Evangelia podle Lukáše:

Jednou se Ježíš na nějakém místě modlil. Když přestal, řekl mu jeden z učedníků: „Pane, nauč nás modlit se, jako tomu učil své učedníky i Jan.“

K základním pilířům náboženského života patří nepochybně modlitby. Modlí se vyznavači jediného Boha (Židé, křesťané, muslimové), ale i příslušníci polytheistických, mnohobožských náboženských společenství. Jak se však máme modlit? Na to se ptali Ježíše jeho učedníci a on jim jako vzor modlitby uvedl Otčenáš. Je dost lidí, kteří z celého křesťanství znají vlastně jen tuto modlitbu. Bohužel nemálo lidí chápe právě modlitbu Páně pouze jako jakési zaříkávadlo, formuli, jejíž pouhé oddrmolení může člověka ochránit. K takovému nesprávnému pochopení modlitby Páně může vést i dříve oblíbené mechanické modlení růžence. (V zájmu pravdivosti však připomeňme, že růženec není jen šňůra Otčenášů a Zdrávasů, jak se domnívá mnoho jeho kritiků, ale obsahuje i Apoštolské vyznání víry, prosby za víru, lásku a naději a chválu svaté Trojice.)

Jak se však máme modlit, aby to nebylo prázdné mlácení slámy? Ježíš mluvil o modlitbě poměrně často: Při modlitbě nemáme být podle něho mnohomluvní (Mt 6,7; Mk 12,40), přitom se však máme modlit vytrvale (L 18,3). Při modlitbě bychom se měli chovat pokorně a nestavět jako sebevědomý farizeus na odiv své ctnosti a zásluhy (L 18,10), vždyť *učinili jsme pouze to, co jsme byli povinni učinit* (L 17,10).

Důležité je, že Ježíš sám se také modlil, jak jsme slyšeli i z dnešního textu, a že se modlil až do posledních chvil pozemského života. Právě z oněch závěrečných modliteb chceme vyjít, když se chceme řídit jeho příkladem.

Za prvé nám Ježíš ukazuje správný postoj k Bohu, totiž **odevzdánost** do jeho rukou a prozřetelné péče – při modlitbě i jindy: *Otče, do tvých rukou odevzdávám svého ducha*, volal ještě na kříži (L 23,46).

Tato odevzdanost Bohu se nám nezdá těžká, pokud nám nic podstatného neschází a vedeme dlouhou dobu poklidný život. Horší to však je, když se klidná hladina života zčeří a přijdou těžké chvíle a obtížná rozhodování. Jen si představme Ježíšovu situaci: Ocitl se na popravišti či na pranýři – tedy v krajních životních okolnostech. Ze všech stran stojí diváci, kteří se přišli pobavit smutným divadlem a napjatě sledují, jak se v kritické chvíli tento Ježíš z Nazareta zachová. On se modlí: *Otče, do tvých rukou odevzdávám svého ducha*. Není to poprvé, co se takto modlí. Podobně se modlil nedlouho předtím v zátiší getsemanské zahrady: *Otče, chceš-li, odejmi ode mne tento kalich, ale ne má, nýbrž tvá vůle se staň*. (L 22,42) My ovšem můžeme namítat: Ježíš přece nebyl jen tak obyčejný člověk! Byl to, jak církev vyznává, i Boží Syn! Avšak i zcela obyčejní lidé, jako jsme my, jsou s to odevzdávat životy do Božích rukou. Vzpomeňme třeba, jak se modlí žalmista: *Svého ducha kladu do tvých rukou, vykoupil's mne, Hospodine, Bože věrný*. (31,6)

Asi však musíme se zahanbením připustit, že takováto důvěřivá víra není pro nás vždycky zrovna charakteristická. S plnou důvěrou k někomu se umí chovat snad jen dítě, ale dospělý člověk tuto odvahu víry většinou již postrádá, i když mluvíme o Boží věrnosti, spolehlivosti a dobrotě. Zamysleme se nad svými modlitbami, zda se skutečně odevzdáváme Bohu jako moudrému Otci, a to v dobách dobrých i ve zkouškách.

Další slova, která slyšíme od křižovaného Pána, však jako by odporovala tomu, co jsme právě pověděli. Znějí téměř jako zoufalý výkřik: *Bože můj, Bože můj, proč jsi mne opustil?* (Mk 15,34) I takhle může vyznívat v krajních případech modlitba, když člověk cítí **bez-útěšnou osamělost**: Nikomu na mně nezáleží! Nikdo mi nemůže pomoci! Táž slova můžeme číst ve 22. žalmu a někteří vykladači se domnívají, že je dokonce umírajícímu Kristu dodatečně vložil do úst autor pašijního vyprávění. Bylo-li to tak, těžko říci. Vždyť podle evangelistova podání umírajícímu Kristu všichni ani pořádně nerozuměli (Mk 15,35). Ale na tom nezáleží. Jisté je, že Ježíš byl zvyklý žít v duchu tehdy už existujících biblických spisů, a není divu, jestli mu v kritické chvíli vytanula na mysli žalmistova slova. To se ostatně může stát i nám, že se rozpomínáme na známé biblické výroky nebo slova cír-

kevní písni, když je nám mizerně, když se např. octneme v nemocnici nebo v určité životné izolaci, anebo jiných svízelných podmínkách.

Musíme však připustit, že ona slova *Bože můj, Bože můj, proč jsi mne opustil?* vyznívají jako výčitka Bohu, opovážlivě, až rouhavě. Proto se je někteří dnešní teologové pokoušejí trochu oslabit a vykládají je: Bože můj, nač, k jakému účelu jsi mne opustil? Tento pokus ulomit hrot Ježíšovu výkřiku je však asi zbytečný. Jsou nepochybně chvíle, kdy se i Boží služebník ocitá v situacích, kdy se cítí hluboce zraněný událostmi a nechápe jejich smysl. Můžeme nenadále ztratit své nejbližší, můžeme ztratit životní perspektivu. Biblický žalmista se snažil sám sebe utěšit: *I kdyby mě opustil otec, moje matka, Hospodin se mě vždy ujme*. Co však, když si člověk připadá opuštěn samým Bohem? Bolest a utrpení občas mohou úplně zastřít výhled k Bohu. A jestliže se člověk přesto obrací ve své bezmocnosti a opuštěnosti na Boha, pak to nejednou činí právě s takovou hlasitou či nevyslovenou otázkou „Proč?“. Známe to třeba i z případu starozákonního trpitele Jóba. Avšak právě u Jóba bylo důležité, že se nikdy nerouhal a (podle překladu zvaného Jeruzalémská bible) *neobracel se na Boha s pošetilými výčitkami* (Jb 1,22). Avšak ani ty vědomé nebo podvědomé výčitky nemusejí být rouhání. Rouhání totiž nespočívá v tom, že se člověk začne ptát „Bože, proč“, ale v tom, že Boha vědomě zavrhne, zřekne se ho a přestane se na něho obracet. Kdo je ale zvyklý s Bohem žít, ten se nezatvrzuje, ale pokouší se k Bohu volat – řečeno biblicky – *z hlubin bezedných* (Ž 130,1), dnes bychom řekli: když se ocitne na samém dně.

3. Teď si však ještě krátce povšimněme třetí stránky Ježíšova modlitebního zápasu. Snad bychom ji mohli označit jako **široké srdce**. Většinou, jak zde sedíme, jsme zvyklí se modlit, alespoň nepravidelně. Naše lidská soustředěnost nás vede k tomu, že se obvykle modlíme za to, co se týká osobně nás, nebo za ty, kdo nám jsou nějak blízcí. Poněvadž ovšem známe, že k největším biblickým příkázáním patří *Miluj svého bližního jako sám sebe* (Lv 19,18; Mt 22,39), snažíme se do svých úvah a proseb zahrnout i bližní ze širšího okruhu. Ježíš se ale modlí i za ty, kdo mu ubližují, za své katy: *Otče, odpusť jim, vždyť nevědí, co činí*. (L 23,34) Prakticky v konkrétní situaci demonstruje to, k čemu jindy vybízel své učedníky: *Milujte své nepřátele a modlete se za ty, kdo vás pronásledují, abyste byli syny nebeského Otce*. (Mt 5,44)

To tedy znamená ono „široké srdce“. Modlit se však za nepřátele? Modlit se za lidi nesympatické, protivné, kteří se k nám chovali odmítavě, hnusně, nebo nám dokonce ublížili? Naše přirozenost se tomu vzpírá. A přece právě tudy vede cesta Božích dětí, vytýčená jeho Synem Ježíšem Kristem.

Tím, o čem jsme dnes mluvili, nechceme podcenit jiné podoby modliteb – třeba modlitby oslavující Boha a děkující mu za jeho dary nebo modlitby kající. Chtěli jsme si pouze podtrhnout tři důrazy, na něž bychom neměli zapomínat, stavíme-li se před svého Pána: především opravdu se odevzdávat Bohu, dále nezříkat se modlitby, i když nerozumíme všemu, co přichází, a konečně prosit za druhé – bez rozlišování, jak je sami hodnotíme. Amen

MODLITBA

Prosíme tě, laskavý Pane, aby naše modlitby nebyly jen sobeckým výčtem našich přání, ale opravdovou, pokornou a nesobeckou odevzdaností do tvé moci. Amen

PÍSEŇ č. 198 Pod ochranou Nejvyššího

SBOROVÁ OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Dárce všeho dobrého, obracíme se na tebe se vším, co není v naší moci, a prosíme tě o pomoc.

Prosíme za svět, v němž žijeme, aby se nestal rejdištěm těch, kdo neuznávají tvou svrchovanost a jdou pouze za svými zájmy.

Prosíme za národy světa, aby se neutkávaly mezi sebou, ale hledaly co nejmoudřejší způsoby soužití.

Prosíme za svůj vlastní národ, aby z něho nevyprchalo to dobré, o co usilovaly generace formované vírou v tebe.

Prosíme i za církev, kterou si tu také dnes svou skrytou mocí milostivě zachováváš, ať nesplyne se svým okolím, ale beze všech pocitů méněcennosti se snaží být skutečným lidem Kristovým.

Prosíme za tento svůj sbor, ať se stává místem, kde bychom čerpali sílu a poučení pro život víry.

Zvláště pak prosíme za všechny kolem nás i mezi námi, jimž se nedostává tělesných i duševních sil, lásky bližních ani jiných podmínek pro pokojný život.

Nám pak pomoz, abychom nebyli slepí tam, kde bychom mohli něco vykonat pro tvé království.

A společně ještě voláme: Otče náš...

Amen

POSLÁNÍ

*V konání dobra neumdlévejme... A tak dokud je čas, číňme dobře všem, nejvíce však těm, kteří patří do rodiny víry.
(Ga 6,9n)*

POŽEHNÁNÍ

Sám Pán pokoje ať vám uděluje pokoj vždycky a ve všem. Pán se všemi vámi.

Amen

PÍSEŇ č. 700 Pane Bože všemohoucí

BOŽÍ POVOLÁNÍ A LIDSKÉ VÝMLUVY

VSTUPNÍ SLOVA

*Hlahol Hospodinu, celá země! Radostně služ Hospodinu!
Vstupte před jeho tvář s plesem! Vězte, že Hospodin je Bůh, on
nás učinil, a ne my sami sebe, jsme jeho lid, ovce, které pase.
Vstupte do jeho bran s díkyčiněním, do nádvoří jeho s chvalo-
zpěvem! Vzdávejte mu chválu, dobrořečte jeho jménu, neboť
Hospodin je dobrý, jeho milosrdenství je věčné, jeho věrnost
do všech pokolení! (Ž 100, 1–5) Amen*

PÍSEŇ č. 167 Chci Pána slaviti

MODLITBA

Pane Bože náš, shromáždili jsme se, abychom zpívali písně k tvé chvále, slyšeli tvé Slovo a přijímali požehnání z tvé přítomnosti. Přijmi nás, prosíme, takové, jací jsme. V mnohém jsme hřešili a zapírali tvoje svaté jméno. V úspěchu a štěstí jsme na tebe zapomínali, ačkoli tys nás jimi obdaroval. V těžkostech a krizích jsme si zoufali, a když jsme si na tebe přece vzpomněli, tak s reptáním, žeš to nezařídil jinak. Obdivovali jsme lidi úspěšné a bohaté, naše oči se obracely za luxusem a krásou bez ducha; zato jsme se odvraceli od chudých a obyčejných.

Ty víš nejlépe, Bože, jak snadno soudíme podle toho, co kdosi nenápadně vnucuje našim očím, uším i ostatním smyslům, a jak neradi se úskalím prvních dojmů a pohodlných názorů prodíráme k pravdě a spravedlnosti tvého království. Evangelium tvého Syna nás usvědčuje z příklonu ke světu. Ježíš nás volá k následování úzkou cestou, po níž kráčeji jen nemnozí. Víme, že je to cesta spásy, a proto po ní chceme jít. Nemáme však dost síly ani moudrosti ani vytrvalosti ani lásky. Povzbud' nás proto k dalšímu následování i dnešním shromážděním. Přijď k nám v Duchu svatém ne jako soudce, ale jako přítel. Probud' naši víru, obnov naději, rozehřej lásku k tobě i k bližním. A dej, ať se navzájem jako bratři a sestry povzbuzujeme k dobrému

boji víry u vědomí, že nepatříme sami sobě, ale tomu, který vzal na sebe naši smrt a vzkříšením nám otevřel život, našemu Pánu Ježíši Kristu, který s tebou i s Duchem svatým žije a kraluje navěky. Amen

ČTENÍ PÍSMÁ SVATÉHO

První čtení Písma svatého poslyšte z Evangelia podle Matouše, ze 17. kapitoly, od 1. do 8. verše:

Po šesti dnech vzal s sebou Ježíš Petra, Jakuba a jeho bratra Jana a vyvedl je na vysokou horu, kde byli sami...

PÍSEŇ č. 404 Pane Ježíši Kriste

KÁZÁNÍ

Základ kázání je vzat z Druhé knihy Mojžíšovy, ze 3. kapitoly, kde v prvních 14 verších čteme:

Mojžíš pásł ovce svého tchána Jitra, midjánského kněze. Jednou vedl ovce až za step a přišel k Boží hoře...

V evangeliu jsme četli o vidění tří Ježíšových učedníků na hoře proměnění. Jejich Mistr byl najednou úplně jiný, než jak ho znali: Jeho tvář zářila jako slunce a jeho šat byl oslnivě bílý. A rozmlouval s Mojžíšem a Eliášem, dvěma největšími postavami Starého zákona. Mojžíš přinesl Izraeli Zákon, Desatero zásad, podle nichž se mají lidé řídit, aby se jim žilo dobře. Mojžíšova postava je tak nejdůležitější v celém Starém zákoně, podobně jako postava Ježíše v zákoně Novém. Víme o něm, že byl podivuhodně zachráněn před faraónovým smrtícím příkazem, když jej matka dala do ošatky, položila do Nilu a odtud jej pak vytáhla faraónova dcera. Ta ho vychovala v egyptské moudrosti a Mojžíš měl před sebou pohodlný život na královském dvoře. Svým neuváženým činem se o tuto perspektivu připravil. V obraně bezejmenného izraelského otroka zabil egyptského dozorce a za to mu hrozil trest smrti. Proto uprchl z Egypta a došel na Sinajský poloostrov,

kde žili Midjánci. U nich našel nový domov; v rodině midjánského kněze Jitra (jindy Jetra, Reúela) ho vlídně přijali. Z jeho sedmi dcer si vybral za manželku Sípóru. Narodili se jim dva chlapci Geršóm (Hostem tam) a Elíezer (Můj Bůh je pomoc). Mezi Midjánci prožívá Mojžíš poklidný úsek svého života. Pase ovce svého tchána Jitra, těší se ze své rodiny, jistě si uchovává i své náboženství a jeho tchán mu v tom nebrání, neboť jeho víra je té izraelské velmi podobná. Až potud nevidíme u Mojžíše nějaké mimořádné vlastnosti; jeví se nám jako muž se silným smyslem pro spravedlnost, ale bez osobních ambicí. Jestli je na Mojžíšovi něco mimořádného, tak jedině Boží vyvolení. Bůh nepotřebuje ke svým cílům lidi s mimořádnými talenty. Vybírá si právě takové, jaký je Mojžíš a později třeba učedníci, aby se stali nástroji jeho spásy. To si zde připomeňme, abychom neříkali, že se nás Boží dílo netýká, že jsme příliš obyčejní a málo nadaní na to, abychom mohli něco dělat pro Boží království.

Mojžíš pásal ovce svého tchána Jitra a jednou s nimi přišel až k Boží hoře Chorébu (jindy Sínaji). Pastevci v této subtropické oblasti museli pro svá stáda hledat aspoň trochu zelené pastviny. V období sucha se povrch nížin měnil téměř v poušť a za pastvou se muselo putovat do vyšších poloh, kde byly lepší podmínky pro uchování čerstvé vegetace. Mojžíš tedy neměl nějaký náboženský zájem, když vedl ovce k Chorébu. Pro něho se stal Boží horou až později, kdy je Bohem volán na vrchol hory, aby tam přijal Zákon. Ani oheň ve stepi není nějakým mimořádným jevem. Vyschlé keře se často vznítily, ať žárem slunka nebo neopatrností pastýřů. Na tom keři, který spatřil Mojžíš, je však zvláštní to, že není ohněm pohlcen, což je u suché rostliny otázkou chvilky. Proto odbočuje od svých ovcí a jde se podívat na ten podivný úkaz, proč keř neshoří.

A v tu chvíli ho Bůh zprostřed keře osloví: „Mojžíši, Mojžíši!“ To je Boží povolání. Podobně je dvojím vyslovením jména povolán Abraham nebo chlapec Samuel, ale také Saul z Tarzu, apoštol Pavel. Mojžíš na to odpovídá: „Tu jsem.“ Bůh čeká, že člověk na jeho povolání odpoví. Zvlášť pěkně nás to učí malý Samuel, když odpovídá: „Mluv, Hospodine, tvůj služebník slyší.“ Pán Bůh nás lidi „neválcuje“ násilím, ale čeká, jestli se ozveme. A tak často mlčí, protože ti, kteří čtou Bibli, poslouchají kázání nebo se modlí, se neohlásí. Myslí si, že

se jich to netýká; ještě se nenaučili slyšet Boží hlas, brát Boží slovo jako jim osobně určené. Anebo to cítí, ale schválně se neohlásí, protože se obávají, že by Bůh od nich chtěl něco, co by příliš změnilo jejich život. Mojžíš před tím hlasem neuteče, ale ohlásí se: „Tu jsem.“

Hospodin řekl: „Zuj si opánky, neboť místo, na kterém stojíš, je půda svatá.“ Svatá půda znamená místo s Boží přítomností. Může to být chrám nebo nějaký prostor, kde se Bůh někomu dříve ukázal. Ale svatou půdou se může stát každé místo, kde Bůh člověka osloví; protože on je přítomen všude. Avšak Boha vnímáme především tam, kde on mluví. Vyzutím obuvi člověk vyjadřuje svůj vnitřní postoj pokory a odevzdání. Ve Starém zákoně se vyzutím boty dávalo také najevo, že se člověk vzdává svého předkupního práva na nějaký majetek (Rt 4, 7). „Tady jsi teď pánem ty, já se svého práva vzdávám.“ Když Bůh vyžaduje od Mojžíše, aby se u hořícího keře zul, pak od něho žádá, aby se vzdal svých osobních plánů a očekávání a plně se odevzdal Božím úmyslům. Proto většina lidí v církvi raději to Boží oslovení nechce slyšet, protože by se museli Bohu vydat celí. A ten starý člověk v nás se tomu brání. I když jsme se Bohu odevzdali ve křtu, při konfirmaci, i když rádi vyznáváme, že nejsme sami svoji, ale svého věrného Spasitele Ježíše Krista, tak to pořád zpochybňujeme a bereme zpět. Také u Mojžíše se to trochu projeví.

Ale nejprve slyší, kdo to vlastně mluví: „Já jsem Bůh tvého otce, Bůh Abrahamův, Izákův a Jákobův.“ Je to Bůh praotců, zakladatelů Izraele. Ale také „Bůh tvého otce“ a dodejme „tvé matky“, tedy těch, kdo Mojžíše svou vírou a životem učili poznávat Boha. Kdyby všichni rodiče byli věrní víře předků a kdyby všechny děti následovaly víry svých rodičů, tak by církve a národ vypadaly jinak. Někde se ovšem stala chyba, nejspíš chyba v komunikaci. Možná je ale pojem „Bůh otců“ příliš obecný a chladný. Vůbec už slovo Bůh vzbuzuje nejružnější představy. Proto se Mojžíš až příliš směle ptá: „Jaké je tvé jméno?“ A Bůh mu ve své milosti to jméno sdělí: **Jsem, který jsem**. V hebrejské Bibli stojí **JHVH**. Čte se to **Jahve** a do češtiny to překládáme podle staroslověnské Bible **Hospodin**. A tato čtyři hebrejská písmena nejsou vlastně jméno, ale sloveso: Jsem, budu. Sloveso, to vyjadřuje aktivitu, činnost, jednání. **Jsem** vypovídá o Božím jsoucnu, bytí. Není to pasivní bytí samo pro sebe. Znamená to: Jsem s tebou, jsem

s vámi. A budu s vámi vždycky jako Bůh vidící, mluvící, ochraňující, milující.

A pak hlas z hořícího keře říká, proč si vlastně Mojžíše zavolal: „Dobře jsem viděl trápení a slyšel křik svého lidu v Egyptě. Zním jeho bolesti. Sestoupil jsem, abych jej vysvobodil z moci Egypta a uvedl jej do země dobré a prostranné.“ V tom je vyjádřena Hospodinova účast na údělu Izraele: Jsem s tebou v tvém soužení, budu s tebou při tvém vysvobození. „Nuže, pošlu tě k faraónovi a vyvedeš můj lid, Izraelce, z Egypta.“ Bůh říká: Já svůj lid vysvobodím. A ty, Mojžíši, můj lid z Egypta vyvedeš. Bůh potřebuje člověka jako nástroj k uskutečnění svých plánů. Proto je Boží působení často zakryté jednáním lidí, které si Bůh používá. A proto to často trvá tak dlouho, protože ti lidé, které Bůh potřebuje, se vzpírají. Jako Mojžíš: „Kdo jsem já, abych šel k faraónovi a vyvedl Izraelce z Egypta?“ I když Mojžíše naplňuje posvátná hrůza, je vyzutý a zakrývá si tvář, přece se brání: „Já na to nemám!“ To je častá výmluva lidí v církvi: Nemám na to, abych byl ve staršovstvu, abych se nahlas modlil, abych při své práci stihl ještě to a ono ve sboru. A co odpovídá Hospodin? „Já budu s tebou!“ Člověk sám na takové velké věci nestačí, ale Bůh je s ním. Je s námi i v našich malých poměrech, aby nám pomáhal zachovat zvěstování evangelia v této obci, v zemi, ve světě. Bůh vidí, jak je to nesnadné a jak na to sami nestačíme, ale dává nám svou přítomnost. A ta působí, že „ti, kteří očekávají na Hospodina, nabývají nové síly, vznášejí se jako orli, běží bez únavy“ (Iz 40,31). A Mojžíš nakonec uvěří a půjde.

Bůh nepotřebuje pro svoje cíle mimořádně nadané lidi; potřebuje lidi důvěřivé a poslušné. Oheň hořícího keře je vykládán jako Boží oheň, který Izrael a církve spaluje, ale i čistí. A jeho plameny rozehrívají chladná srdce a zmrazené vztahy, svítí na cestu a udávají směr. Když Bůh dá a lidé, které si volá, se přestanou vymlouvat, pak v církvi opět vzplane oheň, který lidi přiměje k tomu, aby jako kdysi Mojžíš odbočili ze svých všedních cest a setkali se s milosrdným Bohem, který byl, je a vždycky bude s námi.

Amen

MODLITBA

Pane, dej, abychom dovedli pozorně naslouchat tvému hlasu. Chválíme tě, že se nám ve Slovu a Duchu zjevuješ jako živý a mocný Bůh a že si i nás hříšných a bojácných chceš použít ve své službě.

Amen

PÍSEŇ č. 381 Ó přijdiž, přijdiž, léto Páně (1–3.6)

SBOROVÁ OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Milostivý Bože, náš nebeský Otče, prosíme tě dnes za naši církev a za náš sbor. Ať pozorněji nasloucháme tvému Slovu a méně vlastnímu rozumu. Ať dokážeme vnímat nejen ducha této doby, ale především tvého Svatého Ducha. Prosíme za ty, kdo mají schopnosti ke službě v církvi, aby sloužili celku, nejen svým zájmům. Za sestry a bratry, kteří žijí ze vzpomínek na slavné doby sboru, a nepřicházejí se občerstvit pastvou tvého Slova do nedělních shromáždění. Prosíme za nás, kdo máme svůj sbor rádi, ale neumíme druhé pozvat do společenství. Modlíme se za nemocné a nepohyblivé doma, v ústavech a nemocnicích. Uzdrav, prosíme, také nemoci našich těl i duší a dávej nám úlevu ve dne i v noci. Prosíme za děti a mládež v církvi a za všechny, kdo s nimi pracují. Za nezaměstnané, aby našli práci; za unavené, aby dostali novou sílu a elán. Modlíme se za sestry a bratry, kteří se blíží k smrti, aby doufali ve vzkříšeného Krista a nezůstali v posledních chvílích opuštění. Nás všechny pak naplň radostí Ducha svatého a jeho nadějí, která neselhává za žádných okolností. Spoj nás v jednotu Kristova těla, když k tobě ještě společně voláme: Otče náš...

Amen

POSLÁNÍ

Jako je v jednom těle mnoho údů a nemají všechny stejný úkol, tak i my, ač je nás mnoho, jsme jedno tělo v Kristu a jeden druhému sloužíme jako jednotlivé údy. Máme rozličné dary

*podle milosti, která byla dána každému z nás: Kdo má dar pro-
rockého slova, ať ho užívá v souhlase s vírou. Kdo má dar
služby, ať slouží. Kdo má dar učit, ať učí. Kdo dovede povzbu-
zovat, necht' povzbuzuje. Kdo rozdává, ať dává upřímně. Kdo
stojí v čele, ať je horlivý. Kdo se stará o trpící, ať pomáhá
s radostí. Láska necht' je bez přetvářky. Ošklivte si zlo, lněte
k dobrému. (Ř 12, 4–9)*

POŽEHNÁNÍ

*Pán Bůh ať střeží tvé vycházení i vcházení! Pán Bůh ti pomá-
hej, ať pracuješ nebo odpočíváš! Pán Bůh tě inspiruj v jednání
i ve snění! Pán Bůh tě ochraňuj ve spánku i ve bdění! Pán Bůh
ti žehnej v životě i v umírání! Pro zásluhy našeho Pána Ježíše
Krista. Amen*

PÍSEŇ č. 384 Pomoz mi, můj Pane

O JEDNOTĚ VE SBORU

VSTUPNÍ SLOVA

Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho a Pána Ježíše Krista.

Hospodin je dobrotivý, přímý, proto ukazuje cestu hříšným. On pokorné vede cestou práva, on pokorné učí chodit po své cestě. Všechny stezky Hospodinovy jsou milosrdenství a věrnost pro ty, kteří dodržují jeho smlouvu a svědectví. (Ž 25,8-10) Amen

PÍSEŇ č. 46 Bůh je sám naše útočiště

MODLITBA

Chválíme tě, Hospodine, Bože svatý, že se k nám nehodným lidem skláníš a vnášíš do vsí naší temnoty jasné světlo. Vyznáváme, že tě stále zarmucujeme a zraňujeme, když jsme ve svém jednání tvrdí, panovační a pyšní. Působíme si navzájem mnoho bolesti a trápení, jako by nestačilo všechno to, na co jsme krátkí a co ovlivnit nemůžeme. Je mnoho rozporů mezi tím, co mluvíme a vyznáváme ústy, a jak skutečně smýšlíme a jednáme. Pane, smiluj se, prosíme, nad námi! Dovoláváme se tvého milosrdenství a tvého odpuštění v Ježíši Kristu. V něm jediném je naděje a záchrana pro každého z nás, pro církev a celý svět. Z toho se chceme radovat a potěšovat právě nyní. Prosíme, aby nezůstalo jen u našich zbožných vznětů, ale abychom z tvé věrné lásky čerpali sílu, odvahu a trpělivost do všech dnů našeho života. Proměň nás a uzdrav svou záchrannou mocí. Ty sám se oslav na nás a na všech, kteří slyší a poslouchají tvé Slovo. Amen

ČTENÍ PÍSMY SVATÉHO

Poslyšme čtení z Písma svatého, z epištoly Filipským, kapitoly 2., verše 5. až 11.:

Necht' je mezi vámi takové smýšlení, jako v Kristu Ježíši: Způsobem bytí byl roven Bohu, a přece na své rovnosti nelpěl...

PÍSEŇ č. 610 Kéž bychom to uměli

KÁZÁNÍ

Základ kázání je z epištoly Filipským, z oddílu, který předchází dnešnímu prvnímu čtení, z 2. kapitoly, verše 1. až 4.:

Je-li možno povzbudit v Kristu, je-li možno posílit láskou...

Před chvílí jsme (v písni č. 610) zpívali: „Pavel seděl v žaláři, nohy v těžké kládě, třebaže byl bez viny, nenadával vládě. Do tmavého vězení nerad šel by býval, to však na tom nemění, že si v poutech zpíval.“ List do Filip napsal apoštol z vězení, a přitom je to dopis prochnutý radostí a nadějí. Pavel si nestěžuje a nenaříká. Je svobodným křesťanem, i když je v kriminále. Jeho pohled je upřen k budoucím věcem a myslí předně na druhé – proto také na milovaný filipský sbor. Z něj se raduje. Zároveň však neskrývá své obavy. To, co Pavlovi nejvíce leží na srdci, je jednota filipského sboru.

A tak své milované napomíná. Naléhavě, a přitom laskavě. Jeho napomínání je zároveň prosbou. Povzbuzuje a potěšuje. Nebojí se pak osobního tónu, když říká: „Dovršte mou radost.“

Proč mu na jednotě sboru tak velmi záleželo? Nepřehnal to? Je to opravdu tak důležité? A o jakou jednotu mu vlastně jde? Není to strach ze svobody – nebrání svobodnému rozvíjení různých projevů víry a obdarování. Dobře ví, že ve sboru, kde je při díle Duch svatý, je mnohotvárnost, pestrost, pohyb. Jen tam, kde se Duch vytratí, všechno ustrne, zkostnatí a stane se nudným.

Pavlovi jde o to, aby sbor osvědčil svou víru – aby byl živý a pestrý; v zásadních věcech však jednotný. Apoštol neusiluje o formální jednotu. Jednota církve a sboru sama o sobě mu není cílem. Je však nutným předpokladem, aby to byla církev a sbor Ježíše Krista.

Tato jednota nebyla nikdy samozřejmá. Ohrožení jednoty a tendence k rozmíškám mezi křesťany, to bylo už v prvních sborech.

Ti, kteří uvěří v Ježíše Krista, si nejsou samozřejmě a automaticky osobně bližší. Často vznikají právě ve sborech napětí a konflikty, které se jinde vyskytují zřídka. Ty třenice a sváry jdou však vždycky na vrub lidské ješitnosti a přehnané ctižádostivosti. To věděl apoštol velmi dobře z vlastní zkušenosti. A proto filipský sbor před těmito projevy varuje a prosí, aby se jich vystříhali: „V ničem se nedejte ovládat ctižádostí ani ješitností.“ (v. 3a) Ctižádost a ješitnost každé společnosti spolehlivě rozbíjí a ničí. Rozbíjí i skutečné bratrství, solidaritu a vzájemnou sounáležitost. Takový sbor pak nemůže obstát v zápasech vnitřních ani vnějších. Stává se solí zmařenou.

Víra není jen záležitostí soukromou či niternou. Víra se vždycky týká i společností. Ztratíme-li ve sboru vědomí, že jeden druhého potřebujeme a že máme jeden při druhém stát, přestáváme být sborem Kristových svědků. Právě na způsobu, jak dokážeme řešit všelijaké spory, nedorozumění a napětí, se ukazuje a dosvědčuje věrohodnost křesťanské existence.

Bez problémů a napětí to ve světě ani v církvi nikdy nebude. Tam, kde jsou lidé, jsou vždycky i problémy. Důležité je to, jak se řeší – v jakém duchu? Kdo se ve sboru uplatní: ten, kdo má ostré lokty, kdo si nedá nic líbit, kdo prosazuje za každou cenu svou a má vždycky pravdu? Anebo se snažíme o vzájemné porozumění, překonání nesnášenlivosti a ješitnosti?

O tuto jednotu Pavlovi jde: ne, aby všechno bylo na jedno brdo. Jde o jednotu v tom, že myslíme na to jedno podstatné a rozhodující – že jsme zachráněni Boží láskou v Kristu Ježíši. To nás spojuje a drží při sobě. Mít toto stále před očima! K žádoucí jednotě dojdeme jen tehdy, když se dáme prostoupit Kristovým Duchem. Jestli necháme platit Kristovu záchrannou moc nad mocí netolerance, nesnášenlivosti a rozmlíšek.

To ovšem vyžaduje od každého úsilí. Tato žádoucí jednotu nám nepadne do klína. Je důležité, abychom překonávali ty staré způsoby sebeprosazování. Pokládat druhého za přednějšího než sebe a myslet na to, co slouží druhým (v. 3–4). To nám však není vrozeno. Svou přirozeností tíhneme spíš k sebestřednosti a sebeprosazování. A právě tomuto našemu přirozenému směřování a tíhnutí nemá křesťan podléhat – má se tomu vzepřít. Být ovládnut Kristovou mocí a jeho způsoby,

o to jde, to je nejvlasnější křesťanův a křesťanský zápas. Živá církev a živý sbor je ve stálém bojování – i v dobách vnějšně viděno klidnějších. Bylo tomu tak vždycky a bude tomu tak až do konce tohoto věku. Církev nesmí usnout na pomyslných vavřínech. Je-li církví Kristovou, je vždycky bojující, staří říkali „rytěřující“.

Základní podmínkou a předpokladem jednoty sboru a církve je pokora. To je ten kristovský způsob, o kterém mluví ten známý hymnus na Krista (F 2, 6-11), který jsme dnes slyšeli jako úvodní čtení. Pokora je základní svorník, který sbor stmeluje a buduje. Pokora je mostem, který překlenuje všechno, co nás chce rozdělit a vzájemně odčizit. Pokora je základním kamenem pravé jednoty. Dá-li se mluvit o „křesťanských ctnostech“, pak pokora je tu ctností základní.

Co to ale ta pokora je, co znamená být pokorný? Rozumíme si vůbec i v církvi, když o pokoře mluvíme? Pokora vyjadřuje předně vztah člověka k Bohu. Pokorný jsem tehdy, když se vzdávám jakýchkoli nároků, jakékoli své domnělé spravedlnosti před Bohem. Jsem-li pokorný, nic si na Bohu nevynucuji. Pokorný člověk Bohu důvěřuje. Vyznáváme, že vpravdě pokorný byl Ježíš Kristus. Ten, který nelpěl na své rovnosti s Bohem, sám sebe zmařil, vzal na sebe způsob služebníka a stal se jedním z lidí. A ještě i jako člověk se ponížil a v poslušnosti Otcovy, Boží vůle podstoupil smrt na kříži. A právě proto ho Bůh povýšil a dal mu jméno nad každé jméno. Proto je Ježíš Kristus Pán.

Z pokory před Bohem plyne pokora před lidmi. Pokorný člověk neodepisuje druhého pro odlišný názor a postoj. Pokorný nezatačuje dokonce ani toho, kdo se vážně provinil, selhal, neobstál. Pokorný člověk má naději. Je pramenem naděje, pokoje – a jednoty. Všichni žijeme z toho, co svou pokornou službou a obětí pro nás získal Ježíš Kristus. To nás spojuje.

V této perspektivě jsou všechny rozdíly nepodstatné a podružné. Pokora však nerezignuje na otevřenost a pravdivost. Ježíš Kristus přece říkal i velice přímá a jednoznačná slova na adresu pyšných a sebejistých. Když se však setkal s pokáním a pokorou, odpustil i to, co se zdálo být neodpuštělné.

Být zajedno, mít jeden úběžník, táhnout za jeden provaz, být zajedno ve věcech podstatných – to je úkol, velký úkol. Pro všechny, kteří se ke Kristu jako Pánu hlásí a ústy jej vyznávají. Máme-li se

v tomto světě stát věrohodnými, musíme být stejného smýšlení i stejného Ducha, stejných či obdobných metod a způsobů – kristovských! Neseme-li Kristovo jméno oprávněně, není možné jinak. Amen

MODLITBA

Děkujeme, Pane, za dnešní připomenutí a povzbuzení k úsilí o pravou jednotu. Děkujeme, že toto snažení nikdy není marné a zbytečné, protože smíme zápasit ve tvé síle. Smíme jít ve šlépějích tvého Syna Ježíše Krista. Děkujeme, že nám nabízíš pravou svobodu – nemusíme proto křečovitě lpět na své důstojnosti. Naše důstojnost a cena je v tom, že jsi nás přijal – zcela bezpodmínečně. Děkujeme, že se s tvou láskou může setkat každý. Amen

PÍSEŇ č. 420 Slunce pravdy, milosti

SBOROVÁ OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Prosíme, Pane náš dobrý, o radostnou a nadějnou víru. Dej, ať jsme my sami – jednotlivci, rodiny a sbory – místem a prostředím, kde je překonávána nedůvěra, nesnášenlivost, sudičství. Prosíme, abychom tvořili společenství odpuštění, smíření, pokory a naděje. Přimlouváme se za všechny, kteří tě neznají a nechtějí znát a žijí odcizeně. Stůj při všech nešťastných, opuštěných, opomíjených a odstrčených. Zbraňuj všem, kteří připravují rozbroje a konflikty. Prosíme za věrohodné svědectví církve v tomto světě, kde je mnoho trápení a neštěstí kvůli lidské omezenosti a posedlosti. Právě lidem v moci postaveným dávej vůli a odvahu k úsilí o pokoj a spravedlivější pořádky. V tichosti nyní předkládáme to, co nás tíží a trápí, co zde nyní nebylo vysloveno a co jsme třeba dosud nikomu nesvětili.

V důvěře, že ty nás slyšíš, neodvrátíš od nás svou tvář, ale přijmeš nás, společně takto voláme: Otče náš... Amen

POSLÁNÍ

Jako vyvolení Boží, svatí a milovaní, oblecte milosrdný soucit, dobrotu, skromnost, pokoru a trpělivost. Snášejte se navzájem a odpouštějte si, má-li kdo něco proti druhému. Jako Pán odpustil vám, odpouštějte i vy. Především však mějte lásku, která všechno spojuje k dokonalosti. A ve vašem srdci ať vládne mír Kristův, k němuž jste byli povoláni v jedno společné tělo. A buďte vděční. Necht' ve vás přebývá slovo Kristovo v celém svém bohatství: se vší moudrostí se navzájem učte a napomínejte a s vděčností v srdci oslavujte Boha žalmy, chválami a zpěvem, jak vám dává Duch. Všechno, cokoli mluvíte nebo děláte, číňte ve jménu Pána Ježíše a skrze něho děkujte Bohu Otci. (Ko 3,12–17)

POŽEHNÁNÍ

Sám pak Bůh pokoje posvětiž vás ve všem a celý váš duch i duše i tělo bez úhony ku příští Pána našeho Jezukrista zachováno budiž. Věrný jest ten, kterýž povolal vás, kterýž také i učiní to.
Amen

PÍSEŇ č. 582 Toužíme v lásce žítí stále

JDEME NA BOHOSLUŽBY S RADOSTÍ?

VSTUPNÍ SLOVA

Milost našeho Pána Ježíše Krista, láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi vámi.

*Hlahol Hospodinu, celá země! Radostně služ Hospodinu!
Vstupte před jeho tvář s plesem! Vězte, že Hospodin je Bůh, on
nás učinil, a ne my sami sebe, jsme jeho lid, ovce, které pase.
(Ž 100,3) Amen*

PÍSEŇ č. 100 Pánu všichni prozpěvujte

MODLITBA

Hospodine, Bože milostivý a věrný, dopráváš nám dnes tady novou radost. Vždyť nás shromáždila tvoje добрta! Můžeme nově uslyšet, že jsi nás učinil ty a ne my sami sebe. Ty jsi nás pozval a získal pro společenství tvého lidu a Kristovy církve. Ty jsi utvořil tento sbor a všechny sbory, každé společenství, kde ti lidé věří a kde ve vši své bídě a nestálosti hledají a nacházejí nový život ve tvé milosti a věrnosti.

Když slyšíme, že jsme tvůj lid, že nepatříme ani sami sobě ani jinému, kéž přichází do našeho srdce vděčnost, nová odvaha a síla. Ale ať také slyšíme tvou novou výzvu, abychom ti byli věrní, poslušní tvých přikázání, abychom ti skutečně patřili.

S úlevou a nadějí zpíváme chválu tobě: Za všechnu věrnost, péči a vedení, kterými provázíš tuto církev a tento náš sbor. Za Slovo, kterým nás sytíš. Za trpělivost, slitování a podporu, kterou jsme zde mohli přijímat v dobách těžkých i v našich lidských selháních a zklamáních.

Služba tobě je radostná, protože je to služba tvým Slovem, evangeliem Ježíše Krista, z tvé milosti a z tvého svatého Ducha. Proto ať ze všeho tady dnes vzhází chvála tobě! Amen

ČTENÍ PÍSMÁ SVATÉHO

Poslyšte první čtení Písma svatého, jak je zapsáno ve 122. žalmu:

*Poutní píseň, Davidova. Zaradoval jsem se, když mi řekli:
Půjdem do Hospodinova domu! A naše nohy již stojí...*

PÍSEŇ č. 678 Jeden Pán, jedna víra

KÁZÁNÍ

Základem kázání je přečtený 122. žalm, z něhož připomenu ještě 1. verš:

*Poutní píseň, Davidova. Zaradoval jsem se, když mi řekli:
Půjdem do Hospodinova domu!*

Milí bratři a sestry, přátelé v Kristu, tahle písnička poutníků do Božího domu začíná krásně: *Zaradoval jsem se, když mi řekli: Půjdem do Hospodinova domu!* Cítíte ten závan slavnosti, to radostné vykročení z každodennosti, rozběhanosti, starání a únavy? To vykročení z dusna směrem na čerstvý vzduch, tu natěšenost? Ta radost je doslova nakažlivá! Ano, nakažlivá je nejen skepse a stěžování. Nakažlivá dokáže být i radost víry! *Zaradoval jsem se, když mi řekli: Půjdem do Hospodinova domu!*

Je to zvláštní radost. Mezi tím vším, co nás lidi baví, těší a rozveseluje, tady má někdo radost, když slyší: Nechte všeho, jdeme do Božího domu. Teď se těšíme na bohoslužby. Pojdme se spolu radovat z Hospodina v jeho domě.

Ve srovnání s takovou radostí jak je to divné, když se nám třeba do kostela nechce, když dáme přednost něčemu jinému, nebo když jsme líní. V každém případě však dnes, teď, tady i my jsme zváni k této zvláštní radosti – k radosti z toho, že opět můžeme být zde. V tomto kostele, který z Boží milosti už tolik let slouží jako prostor pro radost z Hospodina, z Ježíše Krista, z evangelia. Je to v podstatě ta-

táž radost, jakou se zaradoval poutník odněkud z galilejského venkova, když uslyšel: *Půjdem do Hospodinova domu*.

Je to v první řadě radost ze společenství víry, ze společenství v Božím domě, kam smím díky Boží milosti pro Ježíše Krista patřit. Nejsem osamělým poutníkem labyrintem světa, nejsem ani osamělým poutníkem jen se svou vlastní vírou. Nemusím hledat ráj ve svém často neklidném i obojakém srdci. Mohu vstát a jít s druhými do Hospodinova domu. Do společenství věřících Ježíši Kristu, kde mohu každého vnímat jako svého sourozence ve víře, kde se mohu opírat o víru druhých a kde jim také sám mohu být svou vírou podporou.

Jak vzácná a nesamozřejmá je tato radost právě dnes, kdy se všechno privatizuje! I náboženství a víra se privatizují, když se mnozí lidé chtějí jen sami seberealizovat a sebezdokonalovat – i duchovně, nebo se s druhými i po náboženské stránce setkávají raději nepřímo, na internetové síti. Tenkrát, kdy mnozí hledali náboženské uspokojení na všelijakých pohanských pahorcích a kamenech, bylo pro izraelské poutníky radostí jít společně do Božího domu v Jeruzalémě. V naší době, kdy se stále více objevuje pokušení náboženské individualizace a duchovního egoismu, se nám místo toho nabízí radost z dobrot Božího domu – ve společenství jednoho Pána, jedné víry, jednoho křtu, jednoho stolu, jednoho Ducha.

Ale to není všechno, z čeho mají ti poutníci do Hospodinova domu radost. Zpívají, že *tam nahoru do Božího domu v Jeruzalémě vystupují Hospodinovy kmeny, Hospodinova pokolení, vzdát chválu jeho jménu*. To je další zdroj radosti z Hospodinova domu. Že tu spolu s Božím lidem mohu „vystoupit vzhůru“, dostat se nad to, co prožívám. Nemusím v tom zůstat ponořen, v Hospodinově domě mohu od toho všeho získat potřebný odstup a nadhled, tedy správný pohled na svůj život a jeho běžné záležitosti. Právě tím, když budu spolu s druhými „vzdávat chválu Hospodinovu jménu“, když budu spolu s druhými Pána Boha chválit.

Chválit Boha je radostí, protože si přitom uvědomujeme Boží přítomnost a pomoc v celém svém životě. A také spatřujeme sebe, své blízké i svět ve světle Boží dobré vůle, jeho zaslíbení, jeho evangelia. To je síla a dobrodiní Božího domu, které jsme v různých etapách

osobních i společných nesčetněkrát zakoušeli i v tomto kostele: že zde ani v těžkých dobách neustává chvála Božího jména.

Izraelští poutníci se tolik těšili do Hospodinova domu v Jeruzalémě také proto, že *tam jsou postaveny soudné stolce, stolce Davidova domu*. Soudné stolce, stolce Davidova domu, to je obraz Božího královského práva. To znamená: tady v chrámě je sídlo Božího práva, tady je přítomná Boží spravedlnost. Tady v domě Hospodinově se můžeme radovat z Božího práva, tady si smíme být jisti Boží spravedlností. Právě když právo lidské je tak nejisté a často i všelijak pokroucené, tady můžeme očekávat a nacházet právo a spravedlnost Boží. Zde můžeme vyhlížet Boží soudné stolce.

Ale to znamená v první řadě, že tady jsem a budu postaven pod Boží spravedlnost především já sám. A přece, ba právě proto, se smím těšit z přítomnosti Božího práva. Protože sem, do Boží blízkosti, mohu přicházet takový, jaký jsem. Neboť součástí Boží spravedlnosti je i jeho milosrdenství, jak nám to ukázal Pán Ježíš Kristus. Proto sem mohu přicházet, i když jsem velmi nedokonalý. Tady mohu spolu s druhými vyznávat Bohu své nepravosti, tady mohu slyšet o Božím slitování a přijímat příslib Božího odpuštění a s tímto vědomím napravovat svůj život. Proto sem přicházíme, abychom svůj život opět dali do souřadnic Božích přikázání – a to je dobré, to je radostné. Vždyť co potřebujeme více než poslouchat Pána Boha.

A to souvisí s tím posledním, nač se poutníci do Božího domu těší a z čeho se už předem radují: *Vyprošujte Jeruzalému pokoj... Pro své bratry, pro své druhy vyhlašují: „Budiž v tobě pokoj.“* Jde-li v chrámu o Boží spravedlnost, jde zde také o Boží pokoj. Šalom, biblický pokoj – to je narovnání křivd a napravení vztahů, to je uzdravení všeho života a soužití, to je všezahrnující smíření, kdy jsou věci a vztahy tak, jak je chce Pán Bůh mít. A také o to všechno (a v neposlední řadě) v domě Hospodinově jde. O pokoj, který je projevem a také cílem Boží vlády na světě i mezi námi. K tomuto pokoji nás vede Boží slovo a radostná zvěst Ježíše Krista. *Milost vám a pokoj*, tak bohoslužby otvíráme. *Pokoj tobě* – přejeme si s podáním ruky u večeře Páně. *A pokoj Boží se všemi vámi* – tak bohoslužby uzavíráme a s tím odcházíme do dalších dnů.

Žalmista dodává, že v Božím domě o pokoji nejen slyšíme. My sem přicházíme pokoj vyprošovat, ale také už vyhlašovat. Ano, předně pro své bratry a sestry, a pro své manžele a děti, druhy a přátele. Pro ně a kvůli nim. A pro Jeruzalém, pro město a lid Boží, pro církev – nejen pro tu naši evangelickou, ale pro celou církev Kristovu. A nejen pro věřící, ale i pro další lidi, v tomto městě, v této zemi – vždyť pokoj Boží má zahrnout všechny, celé stvoření. Každý Boží dům, každý kostel a modlitebna, i tam, kde se v Kristovu jménu sejdou dva neb tři, je a má být místem, kde se vyprošuje a vyhlašuje pokoj. A kde ten pokoj má vládnout nejdříve v nás a mezi námi.

Na samém konci žalmu slyšíme: *Pro dům Hospodina, našeho Boha, usiluji – Jeruzaléme – o tvé dobro*. K radosti z toho všeho, čím je pro nás Boží dům, patří i toto vyznání a předsevzetí: aby se to, co přijímáme v domě Hospodinově, šířilo i dál. Aby to pronikalo do celého Jeruzaléma, tedy aby to bylo k dobrému celého města, všech míst, kde žijeme, aby to přineslo dobro celé společnosti. Požehnání Hospodinova domu není omezeno jen na ty, kdo tam přijdou. I to potřebujeme slyšet. A tento žalm nám to v závěru opět připomene. S tímto novým zdůvodněním, proč zase znovu usilovat o obecné dobro: pro dům Hospodinův, to znamená kvůli domu Hospodinovu. A že máme z čeho, máme odkud pro to dobré úsilí čerpat.

Nový zákon půjde v tomto ohledu ještě dál. Náš nebeský Otec nám nejen otvírá svůj dům, zve a přijímá nás do svého domu (do svého věčného příbytku). On nás dokonce svým domem činí, abychom se pro druhé tímto Božím domem stávali. Tak to doslova čteme v Listu Židům (3,6): *a tímto Božím domem jsme my, pokud si až do konce zachováme smělou jistotu a radostnou naději. A Kristus jako Syn je nad celým Božím domem*. Jako tento živý Boží dům, který z nás omilostněných hříšníků tvoří Hospodin, usilujme o dobré jednání, o dobré vztahy, o dobré slovo, o pokoj. Být živým domem Božím pro druhé lidi, to věru není snadné. Toto poslání nám však Kristus dává. A my je – při vší své nedokonalosti – chceme plnit. Sami to těžko zvládneme. A to je také důvod, proč je každá cesta do Hospodinova domu nejen nezbytná, ale proč může být spojena s takovou radostí. Amen

MODLITBA

Dobrotivý Bože, náš nebeský Otče, chválíme tě za to, že tento kostel (tato modlitebna) je už tolik let vzácným místem v tomto městě. Tady jde o tvůj pokoj a jeho vládu. Radujeme se z pokoje, který není jen naším přáním ani iluzí, protože je tvou vůlí a dílem smíření skrze Ježíše Krista. Proto se sem rádi vracíme, protože se tady můžeme v mnohém neklidu, v nebezpečích i bojích tím pokojem nově nadechnout. Přicházíme sem rádi, protože nás tady tvá spravedlnost a tvůj pokoj přetvářejí v lidi, kteří znovu usilují o dobro, když nám navzdory všemu dáváš novou víru, že to má smysl a budoucnost. Tebe chválíme a oslavujeme. Amen

PÍSEŇ č. 398 Aj, jak jsou milí tvoji příbytkové

SBOROVÁ OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Pane, vyprošujeme dnes pokoj zvláště pro ty, kdo právě zápasí s úzkostmi, bolestmi, zármutkem, pro ty, kdo trpí bezprávím. Vyprošujeme tvůj pokoj pro toto město, pro naši zemi a její vládu. Vyprošujeme pokoj pro Jeruzalém a tvůj lid Izrael i pro všechny, kteří jsou s ním v napětí.

Prosíme o pokoj pro naše sbory, pro všechnu tvou církev. Prosíme o pokoj pro naše milé, pro naše rodiny, děti, vnuky, pro naši mládež, pro naše přátele, pro bratry a sestry ve víře. Prosíme za všechny strůjce pokoje a dorozumění mezi lidmi. Prosíme o novou odvahu a sílu zmáhat zlé věci a usilovat o dobré. Kéž jsou i zde mezi námi ti, kteří dokáží druhé zvát: Pojďme do Božího domu, a kéž se najdou lidé, kteří to rádi uslyší.

Vládu tvé spravedlnosti a tvého pokoje vyhlížíme, když ještě společně prosíme: Otče náš... Amen

POSLÁNÍ

Radujte se v Pánu vždycky, znovu říkám, radujte se! Vaše mírnost ať je známa všem lidem. Pán je blízko. Netrapte se žádnou starostí, ale v každé modlitbě a prosbě děkujte a předkládejte své žádosti Bohu. (F 4, 4-6)

POŽEHNÁNÍ

A pokoj Boží, převyšující každé pomyšlení, bude střežit vaše srdce i mysl v Kristu Ježíši. Amen

PÍSEŇ č. 702 Mír na zemi daruj nám

PODOBENSTVÍ O PLEVELI MEZI PŠENICÍ

VSTUPNÍ SLOVA

*Chvalte Hospodina, všechny národy, všichni lidé, chvalte ho
zpěvem, neboť se nad námi mohutně klene jeho milosrdenství,
Hospodinova věrnost je věčná! Haleluja! (Ž 117) Amen*

PÍSEŇ č. 209 Ó slunce spravednosti

MODLITBA

Bože, děkujeme ti za dar života, za radost ze slunce, za krásu barev podzimu, za každý nový den, za každý nádech, za vše, co bere-me jako normální a přitom je to nesamozřejmý div. Děkujeme za se-tkání, za podané ruce, za úsměvy, za svobodu důvěry, ve které je mož-né říct, čím žijeme, a cítit zájem. Děkujeme za všechny ty zázraky, kte-rými nás obdarováváš a kterými se můžeme obdarovávat navzájem.

Bud' s námi a drž nás při sobě, abychom uměli být takovým zá-zrakem pro druhé. Bez tebe jsme často soustředění jen na sebe, chybí nám důvěra a svoboda, zavalí nás špatné zkušenosti a přílišné starosti. Jak jsme to zpívali, prosvětli naše temnosti, odhal nám, co je prvořadé, a pomoz nám to poctivě žít. Tobě k slávě, k radosti ostatních a k pokoji mezi námi. Amen

ČTENÍ PÍSMÁ SVATÉHO

Jako první čtení poslyšte žalm 37., od 1. do 7. verše:

*Žalm Davidův. Nevzrušuj se kvůli zlovolníkům, nezávid' těm,
kteří jednají podle...*

PÍSEŇ č. 692 Temnou, divnou mlhou bloudím

KÁZÁNÍ

Druhé biblické čtení, které je i základem kázání, je zapsáno v Evangeliiu podle Matouše, ve 13. kapitole, od 24. do 30. verše:

Předložil jim jiné podobenství: S královstvím nebeským je to tak, jako když jeden člověk zasel dobré semeno na svém poli...

Bratři a sestry, takhle se se světem setkáváme. Že ve světě, v naší společnosti, v naší církvi a třeba i ve sboru není všechno jenom dobré, to není třeba nijak dokazovat ani rozvádět. To každý vidí. Je to zkrátka takový mix, takové zaplevelené pole, které má k ideálu hodně daleko. Vedle dobrého úsilí bují i neřád. Snad každé dobré dílo je tím poznamenáno. Na začátku bývá dobrý vklad, ale časem se ukáže, že je tu při díle ještě něco jiného, špatného, co tu evidentně nemá co dělat.

Zdalo by se, že to umožňuje nedostatečná lidská bdělost. Podle podobenství nepřítel, zlý rozséváč, přišel a konal své dílo, když lidé spali. Spát je ovšem třeba. Spánek není ani chyba ani vina. Nepřítel prostě jen využívá toho, co je normální a přirozené, a jedná chytře. Nepustí se do očividně nepřátelského podniku, aby škodil – že by třeba vzrostlé obilí podpálil. To by byl zlý úmysl každému hned zřejmý a také postižitelný. Kdepak, on dělá vlastně totéž, co hospodář – rozsévá. Teprve za dost dlouho, když už skutečný původce dávno odešel, se ukážou zlé plody jeho práce.

Plevel, o kterém Ježíš mluví, je prý konkrétně jílek. A ten, i když vzejde, je prý zpočátku k nerozeznání od osinaté pšenice. Teprve, když stéblo nasazuje na klas, když se začíná jednat o plody, ukáže se podstatný rozdíl. Do té doby zdaleka jasný není. Situace vůbec nebývá tak čitelná, jak se zpětně zdá. Mudrlantství, které vždycky ví, co se mělo udělat od začátku, je falešné.

Člověk zkrátka najednou s překvapením zjišťuje, že tam, kde podle jeho předpokladů měla vzejít jen dobrá setba, je i mnoho zlého. Svobodná společnost je prorostlá korupcí a nevraživostí, v církvi naráží na lidskou malost a samospravedlivou pýchu, ve sboru jsou kromě lidí obětavých, ryzích a upřímně usilujících o život v lásce Kristově i ti lhotejní, povýšení a neupřímní.

Ptáme se, jak je to možné? Kde se to tu vzalo? Kde je chyba? Nebyl snad ten počáteční vklad dobrý?

Jistě i takové otázky člověka napadnou. Není snad příčinou dnešního stavu společnosti sama svoboda, kterou jsme přijali jako dar? Nebylo jí příliš? Není kristovská láska v tomhle světě příliš bezzubá? Není povolání k pravdě jenom živnou půdou pro posvěcení násilí a arogance? Není ta naše evangelická opatrnost, která si netroufá mluvit za Boha a proto si uvědomuje relativnost všech paušálních regulí, příčinou toho neutěšeného stavu církve a sborů?

Budeme-li se držet podobenství, tak hospodář tyhle otazníky nad kvalitou setby přejde. S kvalitou původní setby nemá existence plevelu co dělat. Je to dílo nepřitele. Nevzniklo ani z vůle hospodáře, ani kvůli jeho opomenutí nebo nedostatkům. Je to evidentně dílo zlé vůle, nikoli chyba té dobré.

A my jsme v té situaci, kdy máme to zaplevelené pole před očima. Nepochybně je to náročné. Nikomu, komu jde o dobré dílo, to nemůže být lhostejné. Děje se něco, co se dítko nemá. Je tu něco, co sem evidentně nepatří. Čím více cítíme sounáležitost s autorem toho dobrého, tím méně nás to nechává v klidu. Naléhavě si uvědomujeme, že je třeba s tím něco udělat.

A první nás obvykle napadne totéž, co služebníky z podobenství: to zlé je třeba vykořenit – společnost, církev, sbor od toho, co v nich nemá co dělat, očistit. Vybrat a odstranit všechno, co na dobré dílo vrhá špatné světlo, co dává špatný příklad, co ubírá dobré setbě energii a jenom kazí pole.

Kupodivu hospodář v podobenství tuhle očistnou horlivost zarazí. Ježíš jeho ústy takové řešení situace jednoznačně odmítne. Ta touha a nápad mít zase pole bez poskvrny – čisté jsou totiž zrádné, nebezpečné, destruktivní, ničivé. A ne snad proto, že by služebníci neuměli plevel rozeznat. I když je naprosto zřetelný, vedla by taková probírka jen ke zkáze. Plevel totiž nejde odstranit, aniž by při tom nevzala za své i pšenice. Obojí je tak prorostlé, že člověk v tom úsilí vykořenit zlé nadělá víc škody než užítu.

Proto hospodář říká: „Nechte, ať spolu roste obojí až do žně...“ Chcete-li dobré setbě prospět, naučte se ji pěstovat i v tom zapleveleném

ném poli. Nepropadejte panice, nesedněte na lep té nebezpečné horlivosti, která chce hned všechno očistit.

Možná vás ale také hned napadnou námitky, zda naopak ta trpělivost, která nechá obojímu prostor k růstu, není nebezpečná iluze. Bude vedle sebe opravdu obojí růst? Nebude ta existence plevele zlým příkladem, který se bude šířit? Nezpochybní tolerance, která ho bude trpět, samo povědomí, že je nějaký rozdíl mezi dobrým a zlým? A nepřeroste a neudusí nakonec ten plevel dobrou setbu, jak se o tom zmiňuje předcházející podobenství?

Tyhle námitky by byly jistě oprávněné, kdyby... kdyby království nebeské, o které v tom všem jde, bylo naším dílem, kdyby bylo na nás, věřících, abychom ho vybudovali. Pak by bylo závislé na našem úsilí, na našich bezpečnostních opatřeních. Pak bychom s ním mohli počítat jen tehdy, když by se nám jeho růst podařilo zajistit.

Ale tak tomu není. Ani v tom podobenství přece nesejí služebníci, ale hospodář. A o tom, že bude žeň i úroda, není žádných pochyb, i když se služebníci stáhnou. Navíc Matouš zařadil tohle podobenství na místo, kde Marek, z kterého Matouš vychází, má podobenství o semeni, které roste samo od sebe. Království nebeské podle něj roste, ať člověk spí či bdí, on ani neví jak. Není odkázáno na lidskou péči a ochranu. Roste vlastní silou. Tu zdůrazňují také podobenství, která i u Matouše hned následují: o hořčičném zrně, které, ač malé, přeroste ostatní byliny, a o kvasu, který všechnu mouku prokvasí.

Bratři a sestry, ono to podobenství neukazuje jako falešné jenom to řešení, které služebníci navrhují, ono především ukazuje jako falešnou tu roli, do které se služebníci vžili a kterou i my věřící často mylně považujeme za svou odpovědnost. Oni si ze své sounáležitosti s hospodářem odvodili, že se mohou postavit nad to pole, nad plevel i nad pšenici, a vzít jeho osud do svých rukou – rozlišit, vytřídit, vytrhat, odstranit a tak zajistit pole bez poskvrny.

Jenomže, jak se hned vzápětí ukazuje, ta sounáležitost, z které svoje postavení tak samozřejmě odvozují, má povážlivé trhliny. Vůli svého Pána odhadli úplně špatně. On vidí to řešení plevele úplně jinak. Ale hlavně – v jeho pohledu pro tu roli, do které se vžili, není vůbec místo. Plevel bude od pšenice oddělen, vybrán a odstraněn, to ano. Ale tahle úloha patří někomu úplně jinému – žencům. A ani žádná jiná

zvláštní role se tu služebníkům – a tak také čtenářům, nám, věřícím – nenabízí.

Nechceme-li zůstat úplně mimo tenhle příběh, zbývá tu pro nás jen to pole s jeho dvěma možnostmi – být pšenicí, která vydá dobrou úrodu, nebo být plevem, který se nakonec rozplyne jako dým. Na téhle rovině je pravdivé hledat svou úlohu. Nepovznést se do role arbitrů, kteří budou selektovat druhé, ale sám v sobě nechat vzklíčit dobrou setbu pokory, věrnosti, spravedlnosti a milosrdenství.

„Nechte to růst“, to není, bratři a sestry, výraz apatie, to neznamená „smířte se zapleveleným polem, tak to prostě je, nechte to být, nic se nedá dělat“. Dělat se jistě dá. Jenom ne to, co nás v rozhořčení nad zlem okamžitě napadne a co bývá spíš projevem beznaděje a nedůvěry, než víry. Kdo nevěří, že spravedlnost jistě přijde ke slovu, bere ji hned do svých rukou. Jenomže to pro ni bývá právě osudné. Kdo nedůvěruje v sílu dobra, ten na ně dá, jen když se jiná možnost nepřipouští. Pro nedůvěru jsou čistky a zatracování podmínkou.

Ale ten, kdo důvěruje, že svévolníci budou vymýceni, kdežto dědictví bezúhonných potrvá věčně, ten se stará hlavně o to, aby dobré ani svojí horlivostí neponičil, aby sám jeho setbu přijal a dobrou úrodu nesl. A ví, že je perspektivní a má smysl žít věrně třeba i uprostřed plevy. A to je to, co dneska nejvíc chybí a co je skutečnou silou proti zlu – být samostatný v dobrém. Amen

MODLITBA

Pane Ježíši Kriste, ty jsi v nás zažehl plamen Ducha – zaujal jsi nás pravdou, nadchl věrností, strhl milosrdenstvím, získal pro spravedlnost. Dej, ať ten zápal neproměníme v ničivý požár. Dej, ať při něm neztratíme ze zřetele tebe. Ty jsi pro Boží království neobětoval druhé, ani ty zlé, ale sám sebe.

Vyznáváme, že bychom často chtěli vymítat zlo, a přitom nám důvěra chybí. Proto ti děkujeme za ta slova, která nás ujišťují, že budoucnost patří dobré setbě a že Boží království roste, ani nevíme jak. Potřebujeme je slyšet dnes a denně, aby naše zbožnost nebyla jen pro-

jevem útočné paniky, abychom se právě v ní nedali strhnout ke zlému.

Amen

PÍSEŇ č. 384 Pomož mi, můj Pane

SBOROVÁ OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Bože, buď posilou pro všechny, kdo neotupěli, kdo jen neomílají rádobu zkušené řeči, jak je všechno zkažené a zaplevelené, ale usilují o věrnost, poctivost a život ve prospěch druhých. Prosíme tě za naši společnost i za naši církev – za všechny poctivé obchodníky a podnikatele, za spravedlivé soudce, nezištné politiky, trpělivé učitele, pracovité dělníky a odpovědné novináře a spisovatele, za upřímné věřící, věrná manželství a rodiče, kteří se snaží vést dobře své děti. Prosíme tě, ať díky tvé setbě mezi námi najdou bezbranní zastání, opuštění lidskou blízkost, zmatení orientaci, ubití občerstvení, smutní útěchu a zoufalí naději.

Obdař nás všechny důvěrou ve tvé dobré dílo, abychom k němu mohli přispět. O to tě společně prosíme slovy tvé modlitby: Otče náš... Amen

POSLÁNÍ

A tak, moji milí, jako jste vždycky byli poslušní – nikoli jen v mé přítomnosti, ale nyní mnohem více v mé nepřítomnosti – s bázní a chvěním uvádějte ve skutek své spasení. Neboť je to Bůh, který ve vás působí, že chcete i činíte, co se mu líbí. Všechno dělejte bez reptání a bez pochybování, abyste byli bezúhonní a ryzí, Boží děti bez poskvrny uprostřed pokolení pokřiveného a zvráceného. (F 2, 12–15a)

POŽEHNÁNÍ

Sám Bůh pokoje necht' vás cele posvětit a zachová vašeho ducha, duši i tělo bez úrazu a poskvrny do příchodu našeho Pána

*Ježíše Krista. Věrný je ten, který vás povolal; on to také učiní.
Amen*

PÍSEŇ č. 417 Zachovej nás při svém slovu

HOSPODIN POZORUJE A SLYŠÍ

VSTUPNÍ SLOVA

Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho a Pána Ježíše Krista.

Dobrořeč, má duše, Hospodinu, celé nitro mé, jeho svatému jménu. Dobrořeč, má duše, Hospodinu, nezapomínej na žádné jeho dobrodiní. On ti odpouští všechny tvé nepravosti, ze všech nemocí tě uzdravuje, vykupuje ze zkázy tvůj život, věncí tě svým milosrdenstvím a slitováním. (Ž 103, 1–4) Haleluja!

PÍSEŇ č. 103 Ó dobrořeč, má duše, Bohu svému

MODLITBA

Svatý Bože, náš nebeský Otče, děkujeme ti, že nám k životu přidáváš tento den. Vděčně přijímáme i toto shromáždění. Scházíme se jako sestry a bratři, rádi vidíme jeden druhého, ve společenství tvého lidu je nám dobře. Věříme, že jsi nám v Duchu svém přítomen i ty sám. Otvíráme Bibli, přemýšlíme o jejím poselství a ty nám můžeš dát i to, abychom přitom docela osobně zaslechli dobré poselství od tebe samého. Nehleď na to, že jsme tolikrát zůstali pouhými posluchači, otevři naše uši i naše srdce a veď nás k hlubší víře a poslušnosti. Spoj nás se všemi, kteří na tváři země vzývají tvé jméno. Spolu s nimi ti chceme vzdát chválu.

Uvědomujeme si, že před tebou jsme lidé nedokonalí, hříšní. Mnohokrát jsme tě zklamali a zarmoutili. Ty nás však stále máš jako své. Staráš se o nás jako o své syny a dcery. A tak tě prosíme: Způsob, ať se těmito bohoslužbami utvrdí náš vztah k tobě. A dej, ať je to k dobrému nejen nám, ale i lidem, mezi nimiž žijeme. Mnozí si počínají tak, jako by tebe nebylo. Za ně, Pane Bože, prosíme, smiluj se nad nimi, smiluj se nad námi. Prosíme tě o to ve jménu Pána Ježíše Krista.

Amen

ČTENÍ PÍSMÁ SVATÉHO

První biblické čtení je z Druhého listu apoštola Pavla do Korintu, z 5. kapitoly, od 1. do 10. verše:

Víme přece, že bude-li stan našeho pozemského života stržen...

PÍSEŇ č. 628 Já, Hospodine, jedno vím

KÁZÁNÍ

Druhé čtení Pisma svatého, které je i základem kázání, je ze starozákonní knihy Proroctví Malachiáše, z kapitoly 3., od 13. do 18. verše:

„Příliš smělá jsou vaše slova proti mně, praví Hospodin. Ptáte se: 'Co mluvíme proti tobě?' Říkáte: 'Sloužit Bohu není k ničemu. Co z toho, že jsme před ním drželi stráž a že jsme chodili před Hospodinem zástupů zachmuřeně? Proto za šťastné pokládáme opovázlivce. Mají úspěch, ač se dopouštějí svévolností, pokoušejí Boha, a přece uniknou.' “ Tehdy ti...

Pro knihu Malachiášova proroctví je charakteristické, že se tu souvislá řeč prorockého kázání často mění v rozhovor, a to rozhovor mezi lidmi a Hospodinem. Lidé kladou Bohu otázky a Bůh odpovídá. Nejsou to však otázky klidné, v duchu pokorné zbožnosti, nýbrž otázky (mírně řečeno) velmi vzrušené: projevy nespokojenosti, námitky, nebo přímo dorážení a útoky na Pána Boha. Slyšeli jsme, jak to on sám charakterizuje: „Příliš smělá jsou vaše slova proti mně, praví Hospodin.“ Příliš si troufáte, příliš se opovažujete. Jenže kdo takto mluví, to nejsou bezbožníci, pohané, posměvači, nýbrž ti, kteří patří k Božímu lidu, příslušníci Izraele. Tedy ti, kteří mají za sebou tisíciletou zkušenost s Hospodinem, s jeho péčí i ochranou. Teď však dávají najevo krajní nespokojenost s tím, jak je vede. Jistě, nemluvili tak všichni, ale málo jich rozhodně nebylo, když na to prorok reaguje zvláštním kázáním.

Navíc: ta nespokojenost s Božím vedením není vyslovena nijak rozpačitě, opatrně, nebo zaobaleně, nýbrž zcela otevřeně, naplno a pěkně zostrá: „Sloužit Bohu není k ničemu. Co z toho máme, když dbáme na jeho přikázání a řídíme se podle jeho slova?“ Říkají-li doslova „Co z toho máme, když držíme stráž“, vypadá to, jako by tak promlouvali dokonce i ti, kteří měli službu v chrámě, drželi stráž ve svatyni. A ostatní lid k tomu dodává: „A co z toho máme, že před ním chodíme zachmuřeně?“ Co z toho máme, že chodíme do chrámu, přinášíme oběti, držíme posty a že si ve dnech pokání odpíráme veselí a radovánky?

To je naše přirozená otázka. „Co z toho mám?“ Vyplatí se mi to? Otázka, která vyrůstá z přirozeného lidského sobectví. Hlavně abych z toho něco měl. Co je dobré a správné, co druzí lidé, co slouží k obecnému prospěchu, nebo dokonce co Pán Bůh, to mne tolik nezajímá. – Jako by to ani nebylo řečeno před dvěma a půl tisíci roky. Co z toho budu mít? A tak – zejména když to po ekonomické stránce nevypadá růžově – myslíme v první řadě na sebe, nebo zaobaleně řečeno: na své rodiny. Nějaké vyšší hodnoty, a že důležitější než vlastní zájem je pravda a spravedlnost, nebo dokonce milosrdenství, to teď musí jít stranou. – Ale přece jen, budiž i teď řečeno: Díky za výjimky, díky za všechny charitativní akce (třeba před Vánocemi), za všechny Diakonie a Charity, které i v této době aspoň jednou za rok v tomto ohledu lidi oslovují. A právě tak díky za všechny projevy čestnosti, poctivosti a nezkorumpovanosti, které se přece jen objevují.

Vracíme se k biblickému textu, kde takto promlouvají synové Izraele. Co z toho budu mít... Jak je možné, že se taková slova ozývají z jejich úst? Vždyť takhle uvažují ti, kteří Hospodina neznají. Co z toho budu mít – to je přece vyloženě pohanský způsob myšlení, takhle přistupují ke svým bohům pohané: něco svým pánbíčkům obětují, aby od nich za to něco dostali.

V tomto duchu to reptání Izraelců pokračuje. Až dospívají k závěru, že mnohem líp jsou na tom ti, kteří Boha už opustili, na jeho zákon nedbají a jediným měřítkem je jim jejich vlastní prospěch. „Za šťastné pokládáme (doslova blahoslavíme) opovážlivce“ – ty, kteří se odvážili s Pánem Bohem a s jeho Zákonem prostě skoncovat. Jsou na tom lépe. Podívej se na ně, Bože, jak se jim daří! „Mají úspěch, ač se

dopouštějí svévolnosti. Troufají si, ve svých slovech i celým svým postojem se stavějí proti tobě, a uniknou; nic se jim neděje, nepostihne je žádný trest, žádná tvoje ruka na ně nedopadne.“

Je příznačné, že to i tehdy byly v první řadě ekonomické důvody, které lidi k takovému uvažování a takovým řečem přivedly. Byla to doba (polovina 5. století před Kristem), kdy mnozí Židé prožívali velké zklamání. Mají za sebou babylonské zajetí, s velikými nadějemi se vrátili do vlasti, jsou opět v Jeruzalémě, ve vlastní zemi. Podařilo se jim postavit chrám, obnovit bohoslužbu, rádi by dodržovali i ostatní ustanovení Božího zákona. Jenže to všechno bylo spojeno s rostoucími potížemi. Do jejich života stále zasahovali všelijací větší i menší páni z okolních (pohanských) krajín. Drželi je „při zemi“. Většině navrátilců se nedařilo ani po hmotné stránce. Zejména těm, kteří přece jen usilovali žít podle Božího zákona, a proto se drželi stranou od pohanských sousedů, nespolečovali a nespřizňovali se s nimi. Ne všichni Židé byli ovšem tak úzkostliví. Našlo se nemálo těch, kteří si z toho nedělali těžkou hlavu, a prostě se přizpůsobili. Takoví se přirozeně měli po hmotné stránce lépe, zatímco ti věrní často živořili.

Právě z toho ty otázky a pochybnosti vyrůstaly. Proč se o nás Pán Bůh víc nestará? Proč se nás neujímá? Rozumíme, že to nejsou otázky bezbožníků, svévolníků, kteří velkohubě Boha opouštějí. Můžeme za tím vidět nejen troufalou opovážlivost, ale i kus jejich osobního údelu, bezradnosti, ne-li přímo zoufalství. To že je k takovým řečem dovedlo. Prostě si to nedovedli srovnat v hlavě. Proč to tak, Pane Bože, je? Jak to, že my, kteří ti přece nechceme být nevěrní, jsme v takové bídě, zatímco jim se náramně daří a nikdo na ně nemůže? Ostatně, s podobnými slovy se v Bibli setkáme vícekrát, a právě od těch, kteří brali Hospodina velmi vážně. Čteme to nejen v příběhu těžce zkoušeného Joba, ale i v žalmech (Ž 73).

Jistě, my samozřejmě víme, kde v jejich myšlení byla chyba. Známe to z Bible, slýcháme to v kostele, že Pán Bůh svým věrným nikde neslibuje zabezpečený a klidný život. Že cesta za ním je cesta úzká, a nejednou je potřeba vzít kříž. Jenže když člověk vězí v takové situaci, kdo z nás by mohl nebo chtěl takového Joba – anebo ty nešťastníky tehdy v Jeruzalémě – soudit? Představte si, že by takhle mluvil někdo, kdo je vám blízký.

Ale teď už sledujme, jak oddíl pokračuje. „Tehdy ti, kteří se bojí Hospodina, o tom rozmlouvali.“ To znamená ti, kteří ho přes všechny nepříznivé okolnosti neopouštějí, drží se ho a důvěřují mu. Dodržují ustanovení Božího zákona, i když na to doplácí. Scházejí se, a když jsou spolu, tak o tom všem – o poměrech, o lidech, o Bohu – rozmlouvají. – Zkusme si ten rozhovor představit. Někteří nepochybně ty řeči a názory odpadlíků odsuzují jako bezbožnost, nedůstojnou synů Abrahamových. Ale jiní jsou možná už trochu nalomeni a říkají, jak je to všechno těžké a jestli by přec jenom nebylo výhodnější prozatím, v této těžké době, ustoupit aspoň od těch nejnáročnějších příkazů Zákona, nebo je neplnit tak důsledně. Že je přece jen potřeba brát ohled na rodiny, na děti... Že by přece Hospodin snad pro to měl pochopení, a až se poměry zlepší, tak se přece k němu určitě vrátí. Jak živě si to dovedeme představit.

Ale teď už, co na to Pán Bůh. „Hospodin to pozoroval a slyšel.“ Jako Pán svého lidu, jako jeho Soudce i jako jeho Otec. Vidí, slyší – a není pasivní. Něco se u něho děje.

„Byla před ním sepsána pamětní kniha se jmény těch, kteří se bojí Hospodina a mají na mysli jeho jméno.“ Pamětní kniha, to je ovšem jenom obraz, ale obraz výstižný. Pán Bůh nejen pozoruje a slyší, ale také vše uchovává v paměti. Pro chvíli, kdy bude tato kniha otevřena. Nebo jak je to vyjádřeno tady: pro den, který připravuje. Nic bližšího o tom dni prorok neříká, ale jistě zde smíme vidět starozákonní náповěď či náznak toho, co věříme o druhém Kristově příchodu. Jeho součástí bude i posouzení a zhodnocení věcí, kdy vše vyjde najevo, kdy Pán Bůh všechno spravedlivě posoudí a řekne k tomu své rozhodující slovo. Nic se neztratí. Nebude-li před ním zapomenuto nic z toho, co je zlé a pochybené, tím pevnější místo má v jeho knize každý sebelepší projev věrnosti.

Právě na to je tady zaměřena pozornost: na ty, kteří „se bojí Hospodina a mají na mysli jeho jméno“. Na ty, kteří usilují o věrnost Bohu i v těžkých podmínkách a nesnadných dobách, protože Hospodinovo jméno je jim drahé. Když na sobě jako Boží lid nesou jeho jméno, tak hledí, aby mu dělali čest, aby kvůli nim nebyl Bůh znevažován mezi pohany, aby svým špatným příkladem a nevěrným jednáním nesnižovali Boha v očích druhých lidí a tak je od něho neodváděli.

Taková věrnost bude odměněna. Prorok připojuje dvě nádherná vyjádření. Předně: budou zvláštním Božím vlastnictvím. Ty, kdo se takto věrně drželi Hospodina a jeho zákona, bude mít Pán Bůh jako své vlastní – dokonce víc než kohokoliv jiného. Zvláštní vlastnictví, to je stejně silné vyjádření, jako když apoštol Pavel napíše: Co nás odloučí od lásky Boží v Kristu Ježíši, našem Pánu? (Ř 8, 38) A zadruhé: K takovým bude Bůh shovívavý, tak jako je shovívavý otec k synu, jenž mu slouží. To je velice nadějně vyjádření. Být shovívavý, to znamená promíjet, odpouštět. Nebude rozhodující, zda si člověk vždycky a ve všem počínal tak, jak měl, jak bylo uloženo. Zda to vždycky dokázal, zda to pokaždé zvládl. Bůh nebude tvrdě vyhledávat splnění všech povinností, ale projeví se jako milosrdný Otec (Ž 103,8–12). Právě v tom bude pak ten rozdíl mezi spravedlivým a nespravedlivým, mezi tím, kdo Bohu sloužil, a kdo mu sloužit nechtěl. V tomto zvláštním vlastnictvím u shovívavého Otce, jehož se spravedlivým dostane.

Nic víc tu o tom dni řečeno není. Důležité je poselství pro přítomnost, a právě tímto směrem Malachiáš své kázání zaměřuje. Tady je jeho poselství jednoznačné. Den Hospodinův ukáže rozdíl mezi spravedlivým a nespravedlivým, a proto není jedno, jak to my lidé teď vedeme, jestli zůstáváme Hospodinu věrni a pokoušíme se tak žít, nebo jestli mu už sloužit přestáváme. V této souvislosti jde jistě i o to, jak se vyrovnáváme i s nesnadnými stránkami svého života. Není jedno, jak reagujeme na trápení a bídu. Není jedno, zda se i v takových zkouškách osvědčíme, nebo zda odpadneme.

Vše se děje před Bohem, který pozoruje a slyší. Pod pohledem Otce, který „přejně“ sleduje, jak si vedeme. Který nás miluje, který je na naší straně, který nám drží palce, abychom mu zůstali věrni. A to nejen kvůli svatosti jeho jména, abychom je svými hříchy a všelijakými (siláckými) řečmi neznevažovali. Ale tak jako mu už nyní patříme, abychom i pak mohli přebývat v jeho blízkosti jako jeho zvláštní dědictví. To všecko poví ještě jasněji Pán Ježíš Kristus, a stvrdí to i svým vlastním životem. Všim, co bude činit kvůli nám, abychom byli a zůstali Bohu věrni. Jednoznačné svědectví, co ano a co ne, a jakou přitom můžeme mít naději, však slyšíme i z tohoto starozákonního textu.

Amen

MODLITBA

Nebeský Otče, chceme myslet a jednat jako tvoji synové a dcery. Stůj při nás a pomáhej nám, aby nás z této cesty nic neodvedlo. Ved' nás za ruku a uč nás ti důvěřovat. Zbav nás marných úvah i strachů. Ať si stále víc osvojujeme myšlení i jednání, které je z tvého Duha. Děkujeme ti, že jsi Bůh spravedlivý a shovívavý. V tom je naše naděje i posila. Amen

PÍSEŇ č. 250 Z milosti tak hojné

SBOROVÁ OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Dnes tě, Pane, prosíme, za všechny, kdo slýchají tvé Slovo: Ať je všichni bereme vážně, umíme se na ně spolehnout a nezůstáváme při poloviční poslušnosti. Vyžeň z našeho nitra myšlení, které je poznamenáno sobectvím. Ať se neptáme hlavně po vlastním prospěchu, co z toho budeme mít, ale ať máme na mysli i druhé lidi, zejména takové, kteří potřebují pomoc. Za ně tě nyní prosíme:

Prosíme za lidi, kteří jsou tak deprimováni špatnými poměry, že ve snaze o přežití už opouštějí všechna dobrá pravidla lidského společenství.

Modlíme se za všechny nemocné, za ty, které známe a kteří jsou nám blízcí, ale i za všechny ostatní. Za lidi v zemích, kde není skoro žádná lékařská pomoc a kde jsou mnozí navíc vystaveni útisku, nepřátelství a pronásledování. Prosíme za lidi, kteří i do takových krajů vydávají, aby tam druhým sloužili.

Prosíme i za svou vlast, ať ve své pošetilosti neopouštíme dobré zásady, kterými – i pod vlivem osobností, jež jsi už tolikrát našemu národu daroval – by měl být utvářen život v naší zemi. Přimlouváme se za úsilí rodičů, kteří chtějí dobře vést své děti, požehnej všeliké dobré činnosti, která se v tomto směru děje. Dej vyrůst každému dobrému semínku poctivosti, věrnosti a ohleduplnosti. Společně prosíme: Otče náš... Amen

POSLÁNÍ

Co k tomu dodat? Je-li Bůh s námi, kdo proti nám? ... Vždyť Kristus Ježíš, který zemřel a který byl vzkříšen, je na pravici Boží a přimlouvá se za nás! Kdo nás odloučí od lásky Kristovy? Snad soužení nebo úzkost, pronásledování nebo hlad, bída, nebezpečí nebo meč? ... Jsem jist, že ani smrt ani život, ani přítomnost ani budoucnost, ani žádná moc, ani co jiného v celém tvorstvu nedokáže nás odloučit od lásky Boží, která je v Kristu Ježíši, našem Pánu. (Ř 8,31–38)

POŽEHNÁNÍ

Milosrdenství Hospodinovo od věků až na věky nad těmi, kteří se ho bojí, a jeho spravedlnost se syny synů, kteří dodržují jeho smlouvu a pamatují na přikázání jeho, aby je činili. Amen

PÍSEŇ č. 690 Soudce všeho světa, Bože

DÍKČINĚNÍ

VSTUPNÍ SLOVA

Oči všech s nadějí vzhlížejí k tobě a ty jim v pravý čas dáváš pokrm, otvíráš svou ruku a ve své přízni sytíš všechno, co žije. Hospodin je spravedlivý ve všech svých cestách, milosrdný ve všech svých skutcích. (Ž 145, 15–17) Amen

PÍSEŇ č. 169 Píseň novou Pánu zpívejte

MODLITBA

Bože, scházíme se před tvou tváří, aby tvé Slovo, tvá vůle prosvěttila naši přítomnost. K tobě jdeme, Bože, neboť ty nevnášíš do našich srdcí žádnou temnotu, ale občerstvuješ je a znovu voláš k životu. Činíš tak skrze svého Syna, který se stal synem člověka, abychom my mohli být tvými syny a dcerami.

Buď, prosíme, s námi uprostřed těchto bohoslužeb a naplňuj nás novou silou Ducha svatého. Buď s námi, až vyjdeme do dalších dnů našeho žití s jistotou tvé moci i pomoci.

Tobě, Bože Otče, Synu i Duchu svatý, patří čest a chvála nyní i navždy. Amen

ČTENÍ PÍSMÁ SVATÉHO

První čtení Písma svatého vyslechněte z Proroctví Izajáše, z kapitoly 59., od 7. do 12. verše:

Cožpak nemáš lámat svůj chléb hladovému, přijímat do domu utištěné, ty, kdo jsou bez přístřeší? Vidiš-li nahého, obléknout ho...

PÍSEŇ č. 638 Díky za toto krásné ráno (442 Pane, dnešek je den chvály)

KÁZÁNÍ

Druhé biblické čtení je z Evangelia podle Lukáše, z kapitoly 12., od 15. do 21. verše:

Ježíš řekl: „Mějte se na pozoru před každou chamtivostí...“

Dnes slavíme prastarý svátek, svátek, kterému se říká Díkčinění za úrody zemské. Slavíme Díkčinění, německy „Dík za žně“. Ale přiznejme si, že tento svátek za úrodu slavíme se smíšenými pocity, slavnostními i rozpačitými. Slavnostnost čerpáme ze starých tradic, rozpaky z vědomí, jak vzdáleni jsme většinou vlastním žním, jak si často neuvědomujeme, kdy a za co děkovat. Městský člověk zpravidla nebere do ruky kosu ani neusedá na kombajn, neuvědomuje si plně radost a hlavně dřinu žní. A pak, my bohatí ze severní polokoule máme pocit, i když to třeba nepřiznáme, že jsme schopni všechno si zajistit a můžeme být konzumenty úrod v kterékoli roční době. Chleba, stejně jako všechny další potraviny, máme pořád. V květnu máme na stole jablka, v lednu jíme jahody. Svět se dnes nedělí podle žňového období, nýbrž podle jiných rozdílů.

S tím souvisí další potíž: není mezi námi shoda, kdy začíná rozmnožování majetku nad zbytečnou mez a kdy jde jen o rozumné a oprávněné zabezpečování životních podmínek. Hranice životního minima či životního normálu je různá v různých dobách, u různých lidí, v různých kulturách i v různých zemích. O čem jeden bude tvrdit, že se bez toho nedá žít, to bude druhý považovat za nesmyslný luxus, za hromadění majetku.

Ježíš v podobenství o boháči a stodolách však nekritizuje bohatství. Ukazuje, že tu nejde především o množství majetku, které člověk nashromáždí. Co rozhoduje, je očekávání; to, co do majetku vkládám; role, kterou pro člověka majetek hraje. Proto vypráví podobenství o bohatém muži. Čteme tam, že jednomu bohatému člověku se na polích hojně urodilo. Majetek nabyl řádně. Žádné kořistění, loupež, vražda, drancování, podvod, žádný podvodník v tom neměl prsty, jak si lidé o získávání majetku myslí. Jistě, takové metody, jak přijít

k penězům, také jsou. Tady to však není! Majetek byl získán poctivě. Byl dobrý rok. Na poli se urodilo. Tady chyba nebyla.

Odsouzení „blázne!“ zazní proto, jak ten člověk s majetkem naložil, jakou naději do něho vkládal, co od něho čekal. On si totiž myslel, že ve svých zásobách má zajištěnou budoucnost. Říká si: „Teď máš velké zásoby na mnoho let; klidně si žij, jez, pij, buď veselý mysl!“ Taky si možná v duchu říkáme: Nějaký ten milionek by neškodil, aby si člověk pořídil na penzi domeček a klidně si tam žil, aby zajistil budoucnost sobě, dětem... – to bývá skrytá, a někdy i nezastíraná pružina lidského jednání.

Ale evangelium přichází s něčím jiným a říká mi: tvá budoucnost není v tom, kolik se ti podařilo nashromáždit; tvá budoucnost je v tom, zda počítáš s Bohem. Zda s ním počítáš jako s Bohem živým a jednajícím, s jeho Slovem; zda dovolíš, aby to Slovo s tebou něco udělalo. Bohatý člověk v podobenství měl plno věcí, ale všechny už byly druhý den pro něho na nic. Měl nacpané stodoly, ale budoucnost neměl. Zkrátka: Můj život není zajištěn tím, co se mi urodilo, kolik jsem vydělal, našetřil. Je zajištěn Bohem a mým vztahem k němu a bližním. Jde o to, jak vnímáme život a to, co k němu potřebujeme a co k němu dostáváme. To co máme, se nám zítra, nebo už dnes v noci může stát náhrobkem, třebas parádním, ale jen náhrobkem.

Ježíš nás zve k nové kvalitě života, láká k žití, které ani smrt nezlomí. A to by se mělo promítnout, alespoň Ježíš to tak myslí, do způsobu, jakým užíváme bohatství, tedy toho, co vyděláme, co se nám urodilo. Bůh nám to přeje, nezávidí. A je nesmysl a závist kritizovat bohatšího, než jsem já, za to, že má víc. Podobenství nám chce ukázat, jak se nový styl života promítne do našeho užívání majetku.

Ten boháč–blázen v podobenství nám může pro svoji samomluvu připadat směšný a divný. Ale nepovídáme si tak občas sami? A co si povídá ten statkář? „Sám v sobě uvažoval: Co učiním? Toto udělám...“ Na obzoru jeho samomluvy se neobjeví nikdo druhý. Ani Bůh, ani žádný člověk, jen on sám. On mluví jen sám se sebou. Jistě, Bible zná i samomluvy. Nejslavnější z nich je Ž 103: „Dobrořeč, duše má, Hospodinu.“ Ale to v našem případě neslyšíme. Ani hláska, ani náznak myšlenky na vděčnost. Dobrá úroda tu trčí osamoceně do prázdna. Člověk se točí kolem úrody a zisku a úroda a zisk kolem člo-

věka. Tanec smrti? V každém případě je to divné, nesolidní. „Toto udělám: Nastavím větší stodoly, tam shromáždím všechno své obilí a ostatní zásoby a řeknu své duši: ‚Teď máš velké zásoby na mnoho let; klidně si žij, jez, buď veselý mysl.‘“ Nohy na stole, houpací křeslo, koňáček, doutníček... Vypadá to rozumně, ale je to nesolidní. Ten chlápek sám sebe přesvědčí, že všechno, co se mu urodilo, bude potřebovat. Ta úroda byla mimořádná. Majitel to sám nepotřeboval, sám to ani nemohl spotřebovat, ale on sám sebe přesvědčil, že to potřebuje a spotřebuje. Vždycky, když vedeme samomluvu, když se s nikým neradíme, dojdeme k výsledku, že vše, co máme, je naše a naše musí zůstat. Za každou cenu. Boháč za cenu nových sýpek. Ale jakou cenu jsou ochotni platit lidé a bohaté společnosti a státy, vlastně celá euroamerická zóna, aby „jejich“ bohatství zůstalo jen jim, aby měli jahody v lednu? A to celosvětové zděšení, když se hromadění majetku začne hroutit, jak to občas v poslední době vidíme. Když se zastaví růst, nebo dokonce začne klesat.

Kdo se s nikým neradí, nemusí se ani s nikým dělit. K nesolidnosti se přidá nesolidárnost. Chyba muže z podobenství nebyla v tom, že shromažďuje, hospodáří, podniká. To je v pořádku. To se má. Chyba byla v tom, že to dělal jen sám pro sebe, pro svou potřebu a spotřebu. Nikoho se neptá, nikoho nepozve, s nikým se nerozdělí, jen si povídá sám se sebou: žij, jez, pij, buď veselý mysl – takový člověk není bohatý v Bohu, komentuje to na závěr Ježíš.

Jsou to většinou slušní, poklidní lidé, po našem spravedliví. Jsou však přesvědčeni o svém právu na vše, co mají. Jsou ochotni je hájit a prosadit proti potřebným, proti hladovým, málo mocným této země. Celá naše kultura je takto bláznivá. A co s tím?

Byl jen jeden: Byl bohatý, pro nás se stal chudým, abychom jeho chudobou zbohatli (2K 8,9). A ten jeden, autor tohoto podobenství, nyní říká to, co se velice podobá boháčově řeči: Žij, jez, pij, buď veselý mysl. Ale neříká to sobě, říká to nám, když nás zve k sobě, ke svému stolu.

Amen

MODLITBA

Ježíši Kriste, ty nám dáváš, co potřebujeme k životu. Osvobozuj nás od všech zajatostí a pověr, že se zajistíme jen majetkem. Tobě děkujeme za život, za všechno, čím náš život naplňuješ, za všechny tvé dary: za ty, o kterých si myslíme, že si je můžeme obstarat sami, i za ty, o kterých alespoň tušíme, že musí být od tebe. Děkujeme, že nás vodíš do společenství svého lidu, kde se učíme, že nejsme na světě jen kvůli sobě. Postav naši otlučenou víru na pevný základ, kterým jsi ty sám. Amen

PÍSEŇ č. 548 Chvalmež Boha, ó křesťané (1–3. 6–8)

SBOROVÁ OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Hospodine, Otče náš, od tebe každodenně přijímáme hojnost dobrých darů i tvoji péči a ochranu. Prosíme, dej nám víru, jíž bychom to poznávali, i vděčnost, v níž bychom ti za tvé milosrdenství a dobrotu děkovali. Prosíme, vyháněj z nás zisťnost a sobectví a otevři naše srdce i ruce k pomoci těm, kdo mají nedostatek. Prosíme tě za všechny, kdo nemají co do úst, prosíme za hladové a týrané ve světě. Prosíme za lidi, kteří ztratili zaměstnání. Přimlouváme se za zatrpklé, za ty, kteří mají pocit, že svůj život prohráli, za ty, kdo jsou šíření neúspěchem a sebelítostí. Prosíme také za ty, kteří mají nadbytek, svým způsobem k nim patříme všichni, aby byli hýbáni milosrdenstvím. Prosíme za mocné a bohaté, aby měli ponětí o spravedlnosti. Prosíme za tvé stvoření, které jsi nám svěřil, abychom za ně uměli děkovat a spravovali je šetrně. Tobě, Bože, děkujeme a vzdáváme ti chválu.

Společně tě prosíme: Otče náš...

Amen

POSLÁNÍ

Přinášejme tedy skrze Ježíše stále oběť chvály Bohu; naše rty necht' vyznávají jeho jméno. Nezapomínejme také na dobročinnost a štědrost, takové oběti se Bohu líbí. (Žd 13, 15–16)

POŽEHNÁNÍ

Bože, smiluj se nad námi a požehnej nám, rozjasni tvář svou nad námi, tak aby poznali na zemi cestu tvou, mezi všemi národy spasení tvé. Země vydala své plody. Bože dávej nám své požehnání. Požehnej nás Bůh, necht' se ho bojí všechny končiny země.
Amen

PÍSEŇ č. 545 Otče náš všemohoucí

VZKŘÍŠENÍ

Poslední neděle v církevním roce

VSTUPNÍ SLOVA

Ukaž nám, Hospodine, milosrdenství své a spasení své dej nám. (Ž 85,8) Amen

PÍSEŇ č. 85 Vždy, Pane, dobře svým jsi činíval

MODLITBA

Chválíme a velebíme tě, Hospodine, neboť každého dne žijeme z tvého milosrdenství. Chválíme tě za to, že jsi nás neodehnal od sebe, i když naše hříchy otravují vzduch. Vyznáváme před tebou, jak býváme skleslí a odřeni svou beznadějí, slabostí a nedověrou. Kdyby bylo na nás, tvoje věc mezi námi by dávno vzala za své, společenství tvého lidu by vymizelo, tvé jméno by už nebylo chváleno na zemi. Ty nás však obnovuješ svým milosrdenstvím, dáváš nám ve chvílích nečekaných pocítit vítr tvého Ducha. Vysvobozuješ od zahynutí naše kroky. Obracíš nás znovu na cestu za tvým Synem. Za to ti vzdáváme dík a chválu.

Přiznej se k nám i teď, když jsme přišli, abychom tě oslavovali a slyšeli tvé Slovo. Chceme ti patřit, chceme vyhlížet tvého Syna, chceme pro tvou věc zde na zemi něco dělat. Prosíme, přijď a naplň nás svou přítomností, abychom tu neseseděli a nemluvili zbytečně.

Tobě i Synu i Duchu svatému patří království, moc i sláva.
Amen

ČTENÍ PÍSMÁ SVATÉHO

První čtení Písma svatého je vzato z Druhé knihy Mojžíšovy, z kapitoly 3., kde od 1. do 6. verše čteme:

Mojžiš pásł ovce svého tchána Jitra, midjánského kněze. Jednou vedl ovce až za step a přišel k Boží hoře, k Chorébu. Tu se mu ukázal Hospodinův posel...

PÍSEŇ č. 667 Vítězi k poctě zpívejme

KÁZÁNÍ

Druhé biblické čtení, které bude základem kázání, je z Evangelia podle Matouše, kapitoly 22., od verše 23. do 33.:

V ten den přišli za ním saduceové, kteří říkají, že není vzkříšení, a předložili mu dotaz: „Mistře, Mojžiš řekl...”

Reformace se chtěla vysmeknout z nebiblické tradice, která panovala v církvi. Všechno podle hesla: Jen pouhým Písmem měřit všechno. Proto také odmítla svátky Všech svatých a dušiček. Reformáčnické otcové ovšem věděli, že člověka čas od času napadnou otázky typu: Kam směřuje lidský život, má nějaký smysl, je něco jako cíl, nebo to vše končí v černé díře? A odpovědné učení víry tyto otázky musí řešit. Luterská reformace rozhodla, že poslední neděle v církevním roce bude „nedělí smrtnou či věčnou“ – na připomenutí, že člověk sám je jen tráva, jen usychající kvítí, ale díky Bohu, Ježíš smrt přemohl! Ukřižovaný a pohřbený Ježíš vstal z hrobu, byl Bohem vzkříšen a žije. A to platí i pro nás (1K15).

Ale jak to bude s námi po smrti? ptáme se. S tím přišli za Ježíšem i saduceové, kteří odmítali vzkříšení. Byli těmi horními deseti tisíci. Uznávali jen pět knih Mojžišových, hádali se s farizeji a kolaborovali s římskými okupanty. Nevedlo se jim zle. Napadne nás, zda je k tomu, že popírali vzkříšení, nevedlo i jejich postavení. Měli všechno. Ti zbožnější z nich si mysleli, že je to Boží požehnání, ti ostatní, že toho tolik od Boha nepotřebují. Ale jejich popírání vzkříšení mohlo být také ze strachu. Je-li Bůh, který nás vzkřísí, a všechno naše jednání bude zprubováno, to by muselo měnit náš život už teď – a to nechceme. Moc člověka ohrožuje. Člověk pak vidí jen sebe, dělá ze sebe pána

a vadí mu všechno, co ho přesahuje, s čím si neví rady, v čem vidí pro sebe nebezpečí.

Ježíš sám tuto debatu o životě po životě nevyvolává. Ježíšovo evangelium je radostná zpráva o příchodu království nebeského, o příchodu Božího odpuštění a milosrdenství, o příchodu Boží spravedlnosti a pokoje na tuto naši zem, do této naší přítomnosti. Bylo by nedorozuměním myslet si, že to, co Ježíš přinesl, se týká až onoho nadzemského světa. Království nebeské není únik ze světa. Ono přichází sem do světa, do bídy, starostí, problémů, selhání, bolestí a zápasů našeho zdejšího života. Do života, jak jsme jej špatně nebo méně špatně žili minulý týden a jak na nás čeká v příštím týdnu. Týká se našeho života, našich vztahů k Bohu, k bližním, týká se i otázek společnosti, v níž žijeme, přírody...

Ale saduceové se Ježíše na vzkříšení zeptají. Není to ovšem jen otázka, ve skutečnosti je v tom i odmítnutí víry ve vzkříšení a pokus o její zesměšnění. Žádné vzkříšení není a nebude, říkají. Nakonec přijde smrt, a po smrti už není nic. Smrt je konec, pak už jen prach a popel, zmar a nicota, temná jáma a hlína padající na rakev, a to ostatní co následuje. Tak jak to mnozí říkají i dnes. Takový byl i názor těchto Ježíšových současníků.

Co však toto popírání vzkříšení znamená? Popřením vzkříšení tu zůstává jen smrt, jako ta, která pak má poslední slovo. Ona všemu a všem udělá konec. Smrt je mocnější než život. Je hrobem našich nadějí, koncem našeho očekávání. Smrt je prostě tím nejvyšším a absolutním pánem. Popírání vzkříšení, to je naše kapitulace a korunovace smrti za nejvyššího pána.

To Ježíš nemohl dovolit. Protože to se netýká jen lidí, ale samého Boha. Má-li smrt poslední slovo, kde je pak Bůh? Někde před smrtí zalezlý v nebi? Nejde tu na prvním místě o nás, o naši smrt a o naše vzkříšení. Jde o Boha, o Boží věrnost a moc, o Boží slávu. Má Bůh v životě lidí první i poslední místo, nebo jen předposlední? Patří mu člověk jen po tu dobu, co tu po zemi zdařileji nebo méně zdařile pobíhá, a pak všechno vezme smrt?

Proto tu Ježíš vytáhne slova, kterými se Bůh u hořícího keře představil Mojžíšovi, tehdy na počátku té velké vysvobozovací akce, vyvedení Izraele z otroctví, z hrobu Egypta: „Já jsem Bůh Abrahamův,

Izákův a Jákobův." Tito praotcové pro nás, ale už i tehdy pro Mojžíše, dávno zemřeli. Pro nás už nežijí, jsou mrtví. Když však Bůh o nich mluví, když se dokonce na ně před Mojžíšem odvolává, pak se k nim hlásí. Když říká: „Já jsem Bůh Abrahamův, Izákův a Jákobův“, tak to znamená, že pro Boha jsou tito zemřelí živí! „Jsem, kterýž jsem“, představí se hned na to Bůh Mojžíšovi. Tím říká: Jsem tu pro vás a jsem tu s vámi. Jsem ve stálém vztahu k Abrahamovi, Izákovi a Jákobovi. Jsem jejich Bohem. Jsem tu pro ně a s nimi, a oni tedy jsou! Zachování vlastní identity, zachování osobnosti je možné jen ve vztahu k protějšku, k druhému člověku, a trvale ve vztahu Boha k nám. – Má smrt takovou moc, že dokáže zrušit tento vztah? Platí tento Boží vztah k nám jen na pár desítek let našeho života, který mizí jako pára nad hrncem, jako stín nachýlený, jako usychající tráva? A pak, pak přijde smrt a Abraham a Izák a Jákob a Ježíš a učedníci i my všichni musíme zemřít a Hospodin je v koncích se svou láskou? Ve smrti i po smrti musí Bůh Abrahama opustit, protože je sám proti smrti bezmocný?!

To je pro Ježíše nepřijatelné. Takto on Boha nezná, v takového Boha nevěří, a proto saduceům odpoví: „Bůh není Bohem mrtvých, nýbrž Bohem živých.“ Tak to máme vidět! Díváme-li se na vše po lidsku, pak platí saducejská filozofie: mrtvý je mrtvý a konec! Ježíš nás učí dívat se na sebe, na náš život i na naši smrt a na naše vzkříšení, na naše šance proti smrti – ne svýma, ale Božíma očima. Jakoby směřem od Boha. Bere nás za ruku a vede nás k Bohu, staví nás na pevnou půdu vedle Boha. A tam vedle Boha, který vzkřísil ukřižovaného a mrtvého a pohřbeného Ježíše z mrtvých, tam se smíme my smrtelní lidé postavit a z jeho, z Božího hlediska, z Božího stanoviště vidět sebe, svou smrt i tu propast našeho hrobu. I my umřeme, nezastihne-li nás v našem pozemském přebývání království Boží; zemřeme a ti, kteří po nás zůstanou, nás budou oplakávat. Pro Boha však jsme a budeme živí, protože on nám podal ruku, je tu pro nás a s námi. A u Kristova stolu nám to vždy znovu říká, že je a bude provždy našim Bohem a Otcem. Jemu se nemůžeme ztratit. Z jeho ruky nás nic nevykrouťí, ani smrt!

Jak to však bude s námi po smrti, až zemřeme a budeme živí Bohu? Saduceové vyprávěli Ježíšovi příběh o ženě, která sedmkrát ovdověla a podle Mojžíšova zákona si postupně vzala sedm bratrů, a ptají se, komu z těch sedmi bude po vzkříšení patřit. Jak to tam bude:

jedna žena a sedm manželů? Chtěli tím vzkříšení popřít a zesměšnit. Ježíš však odpovídá i na tuto druhou část saducejské otázky: při vzkříšení se nebudou ženit ani vdávat, ale budou jako andělé v nebi. Tedy – budeme jako andělé, budeme synové Boží, protože synové vzkříšení. To znamená: budou tu obnoveny všechny vztahy mezi lidmi navzájem i mezi člověkem a Bohem v jejich kráse a průzračnosti. Jen tak je totiž vzkříšení překonáním smrti. Tíha smrti není jen v ukrácení života, tíha smrti je i v rozdělení těch, kdo se mají rádi. Zvěst o vzkříšení vyhláší, že tyto překážky, tyto bariéry jsou bourány: „Budete jako andělé!“ Budeme jako andělé, to neznamená ukončení a zrušení všech pozemských vztahů, ale že budeme nějak jinak. Budeme jinak, ale budeme to my. Bude to něco, co si dnes neumíme představit. To nám také říká, že ve víře můžeme a máme od Pána Boha očekávat i to, co asi nedovedeme představit, namalovat, vymyslet, vypočítat.

V jednom výroku, který se nedostal do evangelií, ale který z ústní tradice citoval církevní otec Origenes, Ježíš říká: „Kdo je mi blízko, je blízko ohni, a kdo je mi vzdálen, je vzdálen Království.“ Skoro jako by ten výrok byl inspirován hořícím keřem, u kterého Mojžíš uslyšel, že Bůh je Bohem Abrahama, Izáka a Jákoba, a kterého pak Ježíš použil proti saduceům jako argumentu pro život s Bohem. Kdo je blízko ohni, začne sám hořet. A kdo je blízko živému Bohu, začne sám žít. Víc nepotřebujeme vědět. Víc si představovat nemusíme. A taky neumíme. Nebo můžeme, ale budoucnost bude stejně nad naše představy. Amen

MODLITBA

Pane Ježíši Kriste, ty nás ujišťuješ o věrnosti našeho nebeského Otce, která sahá i za smrt. Děkujeme ti za to. Děkujeme, že ve spolehnutí na tuto Boží věrnost smíme mít naději a vyznávat: Náš Bůh je Bohem živých. Amen

PÍSEŇ č. 649 V tobě je radost

SBOROVÁ OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Tvé Slovo, Pane, jako světlo z nebe proráží temnotu našeho strachu, probouzí z unavené rezignace, dává novou sílu i tam, kde jsme to nečekali. Ozařuj nás všechny svým evangeliem, ať s hlavou vztyčenou očekáváme svého Pána, tvého Syna Ježíše Krista.

Prosíme tě, Pane, za tvoji církev, dej ať se proměňuje ve společenství, které se stane lidem i stvoření znamením nových věcí, které ty chceš ve svém přicházejícím Synu nastolit.

Prosíme tě za všechny, kteří ztratili naději, za ty, kteří už nic dobrého nečekají, za ty, kteří svůj život prohráli.

Prosíme za ty, kteří mají trápení. Uzdravuj nemocné, potěš zarmoucené, pozdvihni padající, nasýt' hladové, dej spravedlnost poníženým, stůj při umírajících. Do tvých rukou odevzdáváme všechny své zesnulé.

Pane, posiluj ty, kdo prosazují v tomto světě spravedlnost a právo. Prosíme za pokoj mezi lidmi, přemáhej nepřátelství. Proměňuj ty, kdo smýšlejí zle. Necht' světlo tvého evangelia všude tam svítí a ukazuje cestu k nové budoucnosti, kterou ty jsi připravil.

Společně prosíme: Otče náš...

Amen

POSLÁNÍ

Láska nikdy nezanikne. Proroctví – to pomine; jazyky – ty ustanou; poznání – to bude překonáno. Vždyť naše poznání je jen částečné, i naše prorokování je jen částečné; až přijde plnost, tehdy to, co je částečné, bude překonáno. Dokud jsem byl dítě, mluvil jsem jako dítě, smýšlel jsem jako dítě, usuzoval jsem jako dítě; když jsem se stal mužem, překonal jsem to, co je dětinské. Nyní vidíme jako v zrcadle, jen v hádance, potom však uzříme tváří v tvář. Nyní poznávám částečně, ale potom poznám plně, jako Bůh zná mne. A tak zůstává víra, naděje, láska – ale největší z té trojice je láska. (1K 13, 8–13)

POŽEHNÁNÍ

Hospodin ti požehnej a opatruj tě. Hospodin rozjasni nad tebou svou tvář a buď ti milostiv. Hospodin obrať k tobě svou tvář a obdař tě pokojem. Amen

PÍSEŇ č. 602 Svou víru s nadějí (152 Věříme srdečně v jediného Boha)

SEZNAM ČTENÍ PÍSMÁ SVATÉHO

		strana
2. Mojžišova	3,1–6	99
2. Mojžišova	35,4–9.20–24	45
Job	2,1–10	17
Žalm	31,2–6.20	52
Žalm	37,1–7	78
Žalm	69,2–19	1
Žalm	122,1–9	71
Izajáš	1,10–17	23
Izajáš	59,7–12	93
Matouš	14,22–33	37
Matouš	17,1–8	58
Marek	9,2–8	30
Jan	5,1–18	9
2. Korintským	5,1–10	85
Filipským	2,5–10	65

SEZNAM TEXTŮ KÁZÁNÍ

		strana
2. Mojžíšova	3,1–14	58
2. Královská	6,1–7	37
Žalm	122,1	71
Žalm	130,1–8	1
Malachiáš	3,13–18	85
Matouš	6,1–4	23
Matouš	13,24–30	78
Matouš	22,23–33	99
Marek	9,14–27	30
Lukáš	11,1	52
Lukáš	12,15–21	93
Jan	5,6	9
2. Korintským	8,1–9	45
Filipským	2,1–4	65
Zjevení	12,1–6.13–17	17

OBSAH

		strana
1. Čekání na Hospodina	Jiří Gruber	1
2. Chceš být zdravý?	Jiří Gruber	9
3. Ty jsi můj Syn	Emanuel Vejnar	17
4. Skrytá odměna	Jiří Tengler	23
5. Co je člověk?	Jiří Tengler	30
6. Navrácená sekera	Pavel Prejda	37
7. Sbírka pro Jeruzalém	Pavel Prejda	45
8. Ježíš a modlitba	Daniel Henych	52
9. Boží povolání a lidské výmluvy	Jan Hudec	58
10. O jednotě ve sboru	Michael Hána	65
11. Jdeme na bohoslužby s radostí?	Petr Pivoňka	78
12. Podobnoství o pleveli mezi pšenici	Zdeněk Šorm	77
13. Hospodin pozoruje a slyší	Jan Trusina	85
14. Děkčinění	Pavel Kašpar	93
15. Vzkříšení (poslední neděle v církevním roce)	Pavel Kašpar	98

SBÍRKA KÁZÁNÍ PRO ČTENÉ SLUŽBY BOŽÍ (ISSN 0231-7419)

Vydává Českobratrská církev evangelické v Praze pro vnitřní potřebu ČCE. Redakce
Mgr. Jan Trusina, Mgr. Emanuel Vejnar, PhDr. Gabriela Fraňková Malinová. Tiskne
M.I.B. production service s.r.o., 166 11 Praha 6, Papírenská 1. Objednávky přijímá
a rozšiřuje ČCE, Jungmannova 9, p. příhr. 466, 111 21 Praha 1, telefon redakce
224 999 236, e-mail: frankova@e-cirkev.cz, <http://www.e-cirkev.cz>